

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Presidència de la Generalitat

LLEI 6/2003, de 4 de març, de la Generalitat, de Ramaderia de la Comunitat Valenciana. [2003/2772]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts Valencianes han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

1

L'activitat productiva ramadera contribuïx, tant directament com indirectament, al sosteniment econòmic d'un bon nombre de famílies de la Comunitat Valenciana. S'assenta preferentment en els municipis de l'interior, de predomini del sector primari, que patixen en les últimes dècades un fenomen de descens de la població que, al seu torn, comporta un constant abandó dels processos de cria animal.

A més de generar rendes i fixar població en el medi rural, la ramaderia complix també una funció important en este entorn en relació amb la preservació del medi i el manteniment de la biodiversitat. Els modes de producció animal extensius tradicionals permeten establir els ecosistemes amb criteris de sostenibilitat, com ho demostra la convivència dels sistemes agrosilvopastorals fins ben entrat el segle XX.

Finalment, els productes obtinguts a partir dels animals poden contribuir al desenrotllament endogen d'eixes àrees en què se n'assenta la cria actuant com un element més en la millora de la qualitat de vida de les persones ocupades en el sector i residents en eixes zones.

Totes estes raons justifiquen l'establiment, mitjançant una llei pròpia de la Generalitat, del marc normatiu general d'ordenació de l'activitat ramadera a la Comunitat Valenciana, amb l'objectiu fonamental de promoure el seu desenrotllament sostenible, especialment en les àrees d'interior, fixant les condicions i els estímuls per al seu exercici. Les Corts Valencianes donen compliment, en relació amb la ramaderia valenciana, al mandat dirigit als poders públics en l'article 130 de la Constitució, segons el qual «atendran la modernització i el desenrotllament de tots els sectors econòmics i, en particular, de l'agricultura, de la ramaderia, de la pesca i de l'artesania, a fi d'equiparar el nivell de vida de tots els espanyols».

Però, d'altra banda, el destí dels productes finals de la cria del bestiar és l'alimentació de la població, per la qual cosa el procés de la seua obtenció ha de realitzar-se d'acord amb unes restriccions que protegissen i garantisquen la salut pública, i este és un altre dels objectius fonamentals que inspiren este text legislatiu, així mateix en la línia del compliment del mandat constitucional als poders públics, vinculat al reconeixement del dret a la protecció de la salut, de «tutelar la salut pública a través de mesures preventives» (article 43 de la Constitució).

I per a la protecció dels interessos dels agents que realitzen la pràctica de la ramaderia és necessari també arbitrar una sèrie de controls que eviten l'extensió i eradiquen les malalties específiques del bestiar, fins i tot de les no transmissibles als consumidors, regulant el règim de l'actuació administrativa a estos efectes.

Finalment es persegueix una millora de la qualitat dels productes obtinguts com a element indispensable per a incrementar les rendes i potenciar el desenrotllament d'una indústria derivada en les zones d'assentament, entenent inclòs en este concepte totes les exigències que la societat imposa en matèria de benestar animal.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Presidencia de la Generalitat

LEY 6/2003, de 4 de marzo, de la Generalitat, de Ganadería de la Comunidad Valenciana. [2003/2772]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos, que las Cortes Valencianas han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del Rey, promulgo la siguiente Ley:

PREÁMBULO

1

La actividad productiva ganadera contribuye, tanto directa como indirectamente, al sostenimiento económico de un buen número de familias de la Comunidad Valenciana. Se asienta preferentemente en los municipios del interior, de predominio del sector primario, que vienen sufriendo en las últimas décadas un fenómeno de descenso de la población, que a su vez lleva a un constante abandono de los procesos de cría animal.

Además de generar rentas y fijar población en el medio rural, la ganadería cumple también una importante función en este entorno en relación con la preservación del medio y el mantenimiento de la biodiversidad. Los modos de producción animal extensivos tradicionales permiten estabilizar los ecosistemas bajo criterios de sostenibilidad, como lo demuestra la convivencia de los sistemas agrosilvo-pastorales hasta bien entrado el siglo XX.

Finalmente, los productos obtenidos a partir de los animales pueden contribuir al desarrollo endógeno de esas áreas en las que se asienta su cría, actuando como un elemento más en la mejora de la calidad de vida de las personas ocupadas en el sector y residentes en esas zonas.

Todas estas razones justifican el establecimiento mediante una ley propia de la Generalitat del marco normativo general de ordenación de la actividad ganadera en la Comunidad Valenciana, con el objetivo fundamental de promover su desarrollo sostenible, especialmente en las áreas de interior, fijando las condiciones y estímulos para su ejercicio. Las Cortes Valencianas dan cumplimiento, en relación con la ganadería valenciana, al mandato dirigido a los poderes públicos en el artículo 130 de la Constitución, de que «atenderán a la modernización y desarrollo de todos los sectores económicos y, en particular, de la agricultura, de la ganadería, de la pesca y de la artesanía, a fin de equiparar el nivel de vida de todos los españoles».

Pero por otra parte el destino de los productos finales de la cría del ganado es la alimentación de la población, por lo que el proceso de su obtención debe realizarse de acuerdo con unas restricciones que protejan y garanticen la salud pública, siendo éste otro de los objetivos fundamentales que inspiran este texto legislativo, asimismo en la línea del cumplimiento del mandato constitucional a los poderes públicos, vinculado al reconocimiento del derecho a la protección de la salud, de «tutelar la salud pública a través de medidas preventivas» (artículo 43 de la Constitución).

Y para la protección de los intereses de los agentes que realizan la práctica de la ganadería es preciso también arbitrar una serie de controles que eviten la extensión y erradiquen las enfermedades específicas del ganado, aun de las no transmisibles a los consumidores, regulando el régimen de la actuación administrativa a estos efectos.

Finalmente se persigue una mejora de la calidad de los productos obtenidos como elemento indispensable para incrementar las rentas y potenciar el desarrollo de una industria derivada en las zonas de asentamiento, entendiéndose incluido en este concepto todas las exigencias que la sociedad impone en materia de bienestar animal.

2

L'article 34.1.4 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribueix a esta la competència exclusiva en la matèria *ramaderia*, «d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general [...] en els termes de les disposicions dels articles trenta-huit i cent trenta-un, i en els números onze i tretze de l'apartat u de l'article cent quaranta-nou de la Constitució».

Per la seua banda, l'article 31.3 assigna a la Generalitat la competència exclusiva per a regular les "normes procesals i de procediment administratiu que es deriven de les particularitats del dret substantiu valencià o de les especialitats de l'organització de la Generalitat".

A l'empara d'estes habilitacions competencials, respecte dels seus límits constituïts per les competències estatals concurrents, es dicta la present llei, que amb esta finalitat partix del concepte ampli de *ramaderia* com a activitat econòmica sobre la qual incidix una acció pública amb una tradicional extensió de continguts que encara pot reconèixer-se-li. Això exigix que es tinguen en compte altres títols competencials concrets que puguen llavors afectar la ramaderia, com els relatius a la protecció del medi ambient o a la sanitat, matèries en què compartixen responsabilitats l'Estat i la Generalitat.

En particular, i quant a la sanitat animal, en especial a les zoonosis i a la seguretat alimentària dels productes d'origen animal, s'han de tindre en compte les competències estatals en les matèries de comerç exterior, de sanitat exterior i de bases i coordinació general de la sanitat de l'article 149.1, regles 10a i 16a de la Constitució.

A vegades, la legislació estatal vigent reguladora dels distints aspectes tècnics, econòmics i sanitaris de la ramaderia no es troba formulada formalment com a *bàsica* (a l'efecte del repartiment competencial amb les comunitats autònomes) perquè és anterior a la Constitució. No obstant això, atés que és evident el caràcter fonamental en relació amb l'interès general de l'Estat d'algunes de les regulacions de la dita legislació, com és el cas de la legislació d'epizooties, s'ha procedit a deduir-ne, d'acord amb la jurisprudència constitucional, els continguts que es poden considerar bàsics i demanar una regulació uniforme per a tot l'Estat, per tal de respectar-los en l'exercici de la competència normativa autonòmica exercida a través d'esta llei, i que no podia demorar-se condicionada a l'exercici per l'Estat de les seues pròpies competències d'acord amb el règim constitucional i estatutari que les distribuïx entre ell i les comunitats autònomes, en particular amb la Comunitat Valenciana.

3

La pertinença d'Espanya a la Unió Europea condiona qualsevol estratègia a desenvolupar pel propi Estat i per la Generalitat en matèria de producció agrària i alimentària. La política agrícola comuna, la política de seguretat alimentària i la política mediambiental de la Unió Europea constituïxen un marc obligatori per a la Generalitat en la presa de decisions sobre l'establiment del règim peculiar de l'activitat ramadera en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

La política agrícola comuna de la Unió Europea estableix les mesures que s'articulen en el conjunt de mercat únic per a garantir una renda estable i un nivell de vida equitatiu, i limita qualsevol iniciativa dels estats membres, que pot ser dels seus governs regionals, sotmetent-les al control previ de la seua compatibilitat amb el mercat únic, per a evitar qualsevol distorsió de la competència entre els productors de la Unió Europea. Exclou la possibilitat d'intervenció directa o indirecta sobre els mercats dels diferents subsectors pecuaris, i deixa a estes altures fora de les organitzacions comunes de mercat alguns sectors ramaders com la cunicultura, l'apicultura o el sector equí. No obstant això, permet articular polítiques i accions tendents a millorar la competitivitat de la producció ramadera a través de la incorporació de components de qualitat dels aliments, protecció del benestar animal i del medi ambient.

2

El artículo 34.1.4 del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana atribuye a ésta la competencia exclusiva en la materia *ganadería*, «de acuerdo con las bases y la ordenación de la actividad económica general (...) en los términos de lo dispuesto en los artículos treinta y ocho, ciento treinta y uno y en los números once y trece del apartado uno del artículo ciento cuarenta y nueve de la Constitución».

Por su parte, el artículo 31.3 asigna a la Generalitat la competencia exclusiva para regular las "normas procesales y de procedimiento administrativo que se deriven de las particularidades del derecho sustantivo valenciano o de las especialidades de la organización de la Generalidad Valenciana".

Al amparo de estas habilitaciones competenciales, con respeto a sus límites constituidos por las competencias estatales concurrentes, se dicta la presente ley, que para ello parte del concepto amplio de *ganadería* como actividad económica sobre la que incide una acción pública con una tradicional extensión de contenidos que todavía puede reconocersele. Ello exige que se tengan en cuenta otros títulos competenciales concretos que puedan entonces afectar a la ganadería, como los relativos a la protección del medio ambiente o a la sanidad, materias en las que comparten responsabilidades el Estado y la Generalitat.

En particular en lo relativo a la sanidad animal, en especial a las zoonosis, y a la seguridad alimentaria de los productos de origen animal, deben tenerse en cuenta las competencias estatales en las materias de comercio exterior, de sanidad exterior y de bases y coordinación general de la sanidad del artículo 149.1, reglas 10ª y 16ª de la Constitución.

En ocasiones la legislación estatal vigente reguladora de los distintos aspectos, técnicos, económicos y sanitarios, de la ganadería, no se encuentra formulada formalmente como *básica* (a efectos del reparto competencial con las comunidades autónomas) por ser anterior a la Constitución. Sin embargo, siendo evidente el carácter fundamental en relación con el interés general del Estado de algunas de las regulaciones de dicha legislación, como ocurre con la legislación de epizootias, se ha procedido a deducir de ella de acuerdo con la jurisprudencia constitucional aquellos contenidos que pueden considerarse básicos, demandando una regulación uniforme para todo el Estado, en orden a respetarlos en el ejercicio de la competencia normativa autonómica ejercida a través de esta ley, y que no podía demorarse condicionada al ejercicio por el estado de sus propias competencias de acuerdo con el régimen constitucional y estatutario que las distribuye entre él y las comunidades autónomas, en particular con la Comunidad Valenciana.

3

La pertenencia de España a la Unión Europea condiona cualquier estrategia a desarrollar por el propio Estado y por la Generalitat en materia de producción agraria y alimentaria. La política agrícola común, la política de seguridad alimentaria y la política medioambiental de la Unión Europea constituyen un marco obligatorio para la Generalitat en la toma de decisiones sobre el establecimiento del régimen peculiar de la actividad ganadera en el ámbito de la Comunidad Valenciana.

La política agrícola común de la Unión Europea establece las medidas que se articulan en el conjunto de mercado único para garantizar una renta estable y un nivel de vida equitativo, y limita cualquier iniciativa de los estados miembros, que puede ser de sus gobiernos regionales, sometiéndolas al previo control de su compatibilidad con el mercado único, para evitar cualquier distorsión de la competencia entre los productores de la Unión Europea. Excluye la posibilidad de intervención directa o indirecta sobre los mercados de los diferentes subsectores pecuarios, dejando a estas alturas fuera de las organizaciones comunes de mercado algunos sectores ganaderos como la cunicultura, la apicultura o el sector equino. No obstante, permite articular políticas y acciones tendentes a mejorar la competitividad de la producción ganadera a través de la incorporación de componentes de calidad de los alimentos, protección del bienestar animal y del medio ambiente.

D'altra banda, les actuacions de les institucions comunitàries per a la prevenció de la salut dels consumidors a través de l'alimentació s'han emmarcat en el *Llibre Blanc de la Seguretat Alimentària*, des de la publicació del qual s'han aprovat diferents texts normatius que estableixen l'estratègia d'actuació en esta matèria. No obstant això, com ja s'ha comprovat en la gestió del Pla de Seguretat Alimentària de la Comunitat Valenciana, és possible construir i dissenyar en el àmbit autonòmic, com per descomptat en l'estatal, models d'actuació sobre mínims imposats per la normativa comunitària. Així pretén fer-ho la present llei, que incorpora les exigències mínimes que, amb caràcter general, imposen les noves estratègies de seguretat alimentària en la producció ramadera.

En fi, la política mediambiental de la Unió Europea és molt àmplia, i abraça en les seues mesures de caràcter horitzontal pràcticament la totalitat de les activitats econòmiques. En la present llei s'aborden aquells aspectes que, per la seua especificitat, hagen de condicionar l'activitat ramadera en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Aquesta llei planteja com una de les seues finalitats el foment de la ramaderia extensiva, com a instrument d'equilibri i desenvolupament rural i també el foment de les explotacions ramaderes ecològiques.

4

Sense perjudi de les seues finalitats essencials de caràcter substantiu, que podrien ser complides per una pluralitat de disposicions legals, cada una d'estes reguladora d'un aspecte concret, la Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana pretén també ser la norma de referència del règim legal que ordena l'activitat ramadera en el seu àmbit territorial, en totes les seues dimensions, tècnica, econòmica i sanitària.

D'una banda, ha de complir esta funció per als propis ramaders valencians i altres operadors relacionats amb la ramaderia, que s'enfronten a un règim especialment complex, tenint en compte que les disposicions que regulen l'activitat ramadera en els seus aspectes diversos són innumerables, extenses i amb un origen divers, en la Comunitat Europea, en l'Estat i en la pròpia Generalitat. En la Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana es presenten, i es relacionen sistemàticament, totes les institucions fonamentals que conformen el dit règim, sense perjudi que la seua completa regulació –quan no l'esgoti la pròpia llei– calga buscar-la després en les disposicions comunitàries i en les lleis i reglaments estatals, o en el desplegament reglamentari adoptat, si és procedent, per l'administració pecuària valenciana.

D'altra banda, també es vol dotar esta administració pecuària, per a l'exercici més eficaç de les seues competències i gestió dels seus servicis, d'un referent unitari de les finalitats públiques concretes a què ha de servir, així com de l'estructura de mitjans d'actuació a la seua disposició per a aconseguir-les, sense perjudi igualment que l'ordenació de la ramaderia a la Comunitat Valenciana requereisca completar-se amb les altres normes comunitàries i estatals esmentades, si és procedent, de preferent aplicació. I en relació amb això també la llei anticipa les regulacions reglamentàries que poden ser necessàries afavorint la programació de l'activitat normativa de l'administració autonòmica en la matèria.

En efecte, esta llei, titulada de *Ramaderia*, és una llei el contingut normatiu de la qual té per objecte els distints aspectes i vessants de l'activitat ramadera a la Comunitat Valenciana, i les facultats de l'administració de la Generalitat en relació amb esta.

La dita globalitat de la llei es percep també en la seua pròpia estructura. Després del títol I, on s'estableixen les finalitats de la llei i el seu àmbit d'aplicació, i es determinen els elements fonamentals de l'administració pecuària de la Generalitat, els títols II a V s'ocupen fonamentalment dels aspectes técnico-econòmics de l'activitat ramadera: l'explotació ramadera i la seua titularitat (títol II), els diferents mitjans de producció (en general en el títol IV) i, entre estos, en primer lloc, els animals (títol III). Les pastures constitueixen un element productiu de la ramaderia extensiva, i al seu règim d'aprofitament se li dedica –per la seua complexitat i extensió– un títol específic (títol V). La sanitat animal i la seguretat alimentària

Por otra parte, las actuaciones de las instituciones comunitarias para la prevención de la salud de los consumidores a través de la alimentación se han enmarcado en el *Libro Blanco de la Seguridad Alimentaria*, desde cuya publicación se ha aprobado diferentes textos normativos que establecen la estrategia de actuación en esta materia. No obstante, como ya se ha comprobado en la gestión del Plan de Seguridad Alimentaria de la Comunidad Valenciana, es posible construir y diseñar en el ámbito autonómico, como por supuesto en el estatal, modelos de actuación sobre mínimos impuestos por la normativa comunitaria. Así pretende hacerlo la presente ley, que incorpora las exigencias mínimas que, con carácter general, imponen las nuevas estrategias de seguridad alimentaria en la producción ganadera.

En fin, la política medioambiental de la Unión Europea es muy amplia, abarcando en sus medidas de carácter horizontal la práctica totalidad de las actividades económicas. En la presente ley se abordan aquellos aspectos que por su especificidad deban condicionar la actividad ganadera en el ámbito de la Comunidad Valenciana.

La presente Ley plantea como una de sus finalidades el fomento de la ganadería extensiva, como instrumento de equilibrio y desarrollo rural, así como el fomento de las explotaciones ganaderas ecológicas.

4

Sin perjuicio de sus finalidades esenciales de carácter sustantivo, que podrían ser cumplidas por una pluralidad de disposiciones legales, cada una de ellas reguladora de un aspecto concreto, la Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana pretende también ser la norma de referencia del régimen legal que ordena la actividad ganadera en su ámbito territorial, en todas sus dimensiones, económica y sanitaria.

Por una parte, esta función debe cumplirla para los propios ganaderos valencianos, y otros operadores relacionados con la ganadería, que se enfrentan a un régimen especialmente complejo, teniendo en cuenta que las disposiciones que regulan la actividad ganadera en sus distintos aspectos son innumerables, extensas, y con un origen diverso, en la Comunidad Europea, en el Estado y en la propia Generalitat. En la Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana se presentan, y se relacionan sistemáticamente, todas las instituciones fundamentales que conforman dicho régimen, sin perjuicio de que su completa regulación –cuando no la agote la propia ley– deba luego buscarse en las disposiciones comunitarias y en las leyes y reglamentos estatales, o en el desarrollo reglamentario adoptado, en su caso, por la administración pecuaria valenciana.

Por otra parte, también se quiere dotar a esta administración pecuaria, para el más eficaz ejercicio de sus competencias y gestión de sus servicios, de un referente unitario de las finalidades públicas concretas a las que debe servir, así como de la estructura de medios de actuación a su disposición para alcanzarlas, sin perjuicio igualmente de que la ordenación de la ganadería en la Comunidad Valenciana requiera completarse con las referidas otras normas comunitarias y estatales, en su caso de preferente aplicación. Y en relación con ello también la ley anticipa las regulaciones reglamentarias que pueden ser necesarias, favoreciendo la programación de la actividad normativa de la administración autonómica en la materia.

En efecto, esta ley, titulada de *Ganadería*, es una ley cuyo contenido normativo tiene por objeto los distintos aspectos y vertientes de la actividad ganadera en la Comunidad Valenciana, y las facultades de la administración de la Generalitat en relación con la misma.

Dicha globalidad de la ley se percibe también en su propia estructura. Tras el título I que establece las finalidades de la ley y su ámbito de aplicación, y determina los elementos fundamentales de la administración pecuaria de la Generalitat, los títulos II a V se ocupan fundamentalmente de los aspectos técnico-económicos de la actividad ganadera: la explotación ganadera y su titularidad (título II), y los distintos medios de producción (en general en el título IV), y entre ellos, en primer lugar, los animales (título III). Los pastos constituyen un elemento productivo de la ganadería extensiva, y a su régimen de aprovechamiento se le dedica –por su complejidad y extensión– un título específico (título V). La sanidad animal y la seguridad

en relació amb els productes d'origen animal són objecte dels títols VI i VII. I al servici del control administratiu del compliment de tot el contingut de la llei, en tots els aspectes tècnics i sanitaris de la ramaderia, es regula la inspecció pecuària (títol VIII) i el règim sancionador (títol IX).

En el procediment d'elaboració del projecte de llei s'ha donat audiència a l'administració general de l'Estat, la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, les cambres agràries provincials, les organitzacions professionals agràries, les organitzacions empresarials, les associacions professionals interessades i les societats protectores d'animals. Ha emés el seu dictamen el Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana i s'ha oït el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

5

Amb la direcció superior del Govern Valencià, l'administració pecuària de la Generalitat responsable del compliment de les finalitats de la llei, i amb esta finalitat dotada de les potestats corresponents, es configura al voltant d'una conselleria competent en la matèria ramadera, tant en els aspectes productius com sanitaris, integrant els tradicionals servicis veterinaris oficials, constituïts pels veterinaris de la Generalitat que tinguen assignades les funcions en relació amb el control veterinari animal i zootècnic. Al costat d'estos servicis veterinaris oficials, la llei incorpora des de la normativa comunitària la possibilitat d'habilitar o autoritzar administrativament els veterinaris en l'exercici lliure de la seua professió per al compliment d'algunes funcions pròpies de control veterinari animal i zootècnic.

Adscrit a la conselleria competent en producció i sanitat animal es crea el Consell Assessor de Ramaderia de la Comunitat Valenciana com a òrgan de participació, assessorament i consulta de la Generalitat en matèria de ramaderia, el qual es dota d'una composició reduïda en el seu nucli permanent per a un funcionament més eficaç, així com flexible, i s'adequa la incorporació d'altres interessos a la naturalesa dels assumptes a tractar.

Constatant el seu protagonisme creixent, la llei reconeix que les entitats locals de la Comunitat Valenciana podran realitzar actuacions d'interés ramader en el seu àmbit territorial, i destaca determinats servicis i activitats que podran particularment prestar i realitzar, per a la qual cosa reben la dotació de mitjans addicionals per part de l'administració de la Generalitat.

A banda d'això, a l'empara de l'article 45.2 de l'Estatut d'Autonomia, es deleguen als ajuntaments l'exercici de les competències administratives de la Generalitat en matèria d'ordenació i adjudicació dels aprofitaments de pastures, herbes i restollades.

6

Davant de la dualitat de sentits amb què s'empra l'expressió *explotació ramadera* en les disposicions comunitàries, estatals i autonòmiques, segons la matèria sobre la qual versen, unes vegades com a empresa i altres com a instal·lació, la Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana opta pel primer sentit seguint la línia marcada per la Llei 19/1995, de 4 de juliol, de Modernització de les Explotacions Agràries, encara que s'ocupa de fixar també l'altre concepte, però amb els tèrmen *unitat de producció*. A l'efecte, la present llei considera com a explotació ramadera el conjunt de béns i drets organitzats empresarialment pel seu titular en l'exercici de l'activitat econòmica de cria i reproducció d'animals per a la seua comercialització, o la dels seus productes, i que constituïska en si mateixa una unitat tecnicoeconòmica. Una explotació ramadera pot comprendre una o diverses unitats de producció, enteses com qualsevol instal·lació, construcció o, en el cas de cria a l'aire lliure, qualsevol lloc o el conjunt d'estos situats en el mateix emplaçament, en què es tinguen, es crien o manegen animals o s'exposen al públic. Naturalment, esta definició (a l'efecte d'esta llei) no impideix en cap cas que les unitats de producció es consideren *explotacions ramaderes* a l'efecte de l'aplicació de les disposicions comunitàries i estatals en què així es conceptuen.

alimentaria en relación con los productos de origen animal son objeto de los títulos VI y VII. Y al servicio del control administrativo del cumplimiento de todo el contenido de la ley, en todos los aspectos técnicos y sanitarios de la ganadería, se regula la inspección pecuaria (título VIII) y el régimen sancionador (título IX).

En el procedimiento de elaboración del proyecto de ley se ha dado audiencia a la administración general del Estado, la Federación Valenciana de Municipios y Provincias, las cámaras agrarias provinciales, las organizaciones profesionales agrarias, las organizaciones empresariales, las asociaciones profesionales interesadas y las sociedades protectoras de animales. Ha emitido su dictamen el Comité Económico y Social de la Comunidad Valenciana y se ha oído al Consejo Jurídico Consultivo de la Comunidad Valenciana.

5

Bajo la superior dirección del Gobierno Valenciano, la administración pecuaria de la Generalitat responsable del cumplimiento de las finalidades de la ley, y para ello dotada de las potestades correspondientes, se configura en torno a una conselleria competente en la materia ganadera, tanto en los aspectos productivos como sanitarios, integrando los tradicionales servicios veterinarios oficiales, constituidos por los veterinarios de la Generalitat que tengan asignadas las funciones en relación con el control veterinario animal y zootécnico. Junto a estos servicios veterinarios oficiales la ley incorpora desde la normativa comunitaria la posibilidad de habilitar o autorizar administrativamente a los veterinarios en el ejercicio libre de su profesión para el cumplimiento de algunas funciones propias de control veterinario animal y zootécnico.

Adscrito a la conselleria competente en producción y sanidad animal se crea el Consejo Asesor de Ganadería de la Comunidad Valenciana, como órgano de participación, asesoramiento y consulta de la Generalitat en materia de ganadería, al que se dota de una composición reducida en su núcleo permanente, para un funcionamiento más eficaz, así como flexible, adecuándose la incorporación de otros intereses a la naturaleza de los asuntos a tratar.

Constatando su protagonismo creciente, la ley reconoce que las entidades locales de la Comunidad Valenciana podrán realizar actuaciones de interés ganadero en su ámbito territorial, y destaca determinados servicios y actividades que podrán particularmente prestar y realizar, recibiendo para ello la dotación de medios adicionales por parte de la administración de la Generalitat.

Aparte de ello, al amparo del artículo 45.2 del Estatuto de Autonomía, se delega en los Ayuntamientos el ejercicio de las competencias administrativas de la Generalitat en materia de ordenación y adjudicación de los aprovechamientos de pastos, hierbas y rastrojeras.

6

Ante la dualidad de sentidos con que se emplea la expresión *explotación ganadera* en las disposiciones comunitarias, estatales y autonómicas, según la materia sobre la que versen, unas veces como empresa y otras como instalación, la Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana opta por el primer sentido siguiendo la línea marcada por la Ley 19/1995, de 4 de julio, de Modernización de las Explotaciones Agrarias, aunque cuida de fijar también el otro concepto pero con los términos *unidad de producción*. A sus efectos, la presente ley considera explotación ganadera el conjunto de bienes y derechos organizados empresarialmente por su titular en el ejercicio de la actividad económica de cría y reproducción de animales para su comercialización, o la de sus productos, y que constituya en sí misma una unidad técnico-económica. Una explotación ganadera puede comprender una o varias unidades de producción, entendidas como cualquier instalación, construcción o, en el caso de cría al aire libre, cualquier lugar, o el conjunto de ellos situados en el mismo emplazamiento, en el que se tengan, críen o manejen animales o se expongan al público. Naturalmente, esta definición (a los efectos de esta ley) no impide en ningún caso que las unidades de producción se consideren *explotaciones ganaderas* a los efectos de la aplicación de las disposiciones comunitarias y estatales en las que así se conceptúan.

En la realitat de la ramaderia valenciana, hi ha explotacions amb diverses unitats de producció i, a més, els seus animals poden ser bé propietat del titular de l'explotació bé propietat d'allò que es denomina *empresa integradora*, que ha sigut necessari definir, així com descriure el contingut de la seua relació amb el ramader integrat, a l'efecte d'establir les seues responsabilitats respectives.

Hi ha una abundant normativa que regula el control registral i, en general, la documentació administrativa de les explotacions ramaderes i de les seues unitats productives, justificada tota esta normativa en motius de control del moviment pecuari, en raons d'ajudes directes i indirectes gestionades atorgades en el marc de la política agrícola comuna i en el desplegament de programes de protecció de la salut pública. Esta normativa constituïx la base ineludible de la regulació per la Llei del Registre d'Explotacions Ramaderes i del Llibre d'Explotació Ramadera. A través del registre, l'administració pecuària de la Generalitat controla la instal·lació de noves unitats de producció ramadera, així com les seues modificacions, en tots els requeriments tècnics i econòmics legalment i reglamentàriament establits.

La promoció de la modernització de les explotacions ramaderes constituïx una finalitat general de la Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana, i a esta es dirigix específicament la previsió de l'establiment i el desplegament d'un programa de contingut múltiple: el suport a les inversions i la incorporació de noves tecnologies, el foment de la ramaderia extensiva, la promoció de la capacitat professional i el desenrotllament i foment dels projectes d'investigació i desplegament tecnològic en matèria de producció ramadera.

Des de la perspectiva de la política ramadera, preocupa a la Generalitat l'impuls de la investigació en matèria de ramaderia, però dirigida a resoldre els problemes del sector ramader per al seu desplegament tecnològic. D'ací el mandat legal que, al marge dels aspectes organitzatius, que es resoldran en el marc del règim legal de la política científica i tecnològica de la Generalitat, els projectes d'investigació que desenrotllen els seus organismes públics d'investigació en relació amb la producció ramadera, la sanitat i el benestar animal i la seguretat alimentària s'integraran i coordinaran en un Centre d'Investigació i Tecnologia Animal.

7

El títol III de la llei es dedica als animals, com a mitjà de producció, inclosa l'atenció a les seues condicions de benestar. En el conjunt de matèries que són objecte de regulació en este títol hi ha una àmplia regulació comunitària i estatal, en relació amb la qual la llei habilita les mesures administratives adequades per a exigir-ne i imposar-ne més eficaçment el compliment als responsables en cada cas.

Quant a la identificació del bestiar, l'objectiu fonamental és aconseguir-ne la traçabilitat al llarg del procés productiu, identificant en cada moment el responsable dels animals tant a l'efecte de seguretat alimentària com de sanitat o de benestar animal. Els beneficiaris d'estes mesures són els consumidors, per tal com és un mecanisme afegit de garantia sanitària; els titulars de les explotacions, que estan sotmesos al risc del moviment il·legal del bestiar; i per descomptat els propis animals, per als quals s'incrementa el nivell de les condicions d'establació, trasllat i maneig.

En el capítol II es concreten les condicions de benestar dels animals en les explotacions i en el transport, sobre la base de les normes comunitàries més avançades en la matèria, així com dels tractats internacionals subscrits per Espanya. El règim d'actuació administrativa per a exigir el compliment d'estes condicions es tanca amb un procediment de restitució per la pròpia administració pecuària de les condicions de benestar animal en aquells casos en què es constata l'incompliment de les mesures imposades, quan el maltractament dispensat als animals els haja de causar la mort.

En la realitat de la ganaderia valenciana existen explotacions con varias unidades de producción, y además los animales de las mismas pueden ser o bien propiedad del titular de la explotación o bien propiedad de la que se denomina *empresa integradora*, que ha sido necesario definir, así como describir el contenido de su relación con el ganadero integrado, a los efectos de establecer sus responsabilidades respectivas.

Existe una abundante normativa que regula el control registral y en general la documentación administrativa de las explotaciones ganaderas y de sus unidades productivas, justificada toda dicha normativa en motivos de control del movimiento pecuario, en razones de ayudas directas e indirectas gestionadas otorgadas en el marco de la política agrícola común y en el desarrollo de programas de protección de la salud pública. Dicha normativa constituye la base ineludible de la regulación por la Ley del Registro de Explotaciones Ganaderas y del Libro de Explotación Ganadera. A través del registro la administración pecuaria de la Generalitat controla la instalación de nuevas unidades de producción ganadera, así como sus modificaciones, en todos los requerimientos técnicos y económicos legal y reglamentariamente establecidos.

La promoción de la modernización de las explotaciones ganaderas constituye una finalidad general de la Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana, y a ella se dirige específicamente la previsión del establecimiento y desarrollo de un programa de contenido múltiple: el apoyo a las inversiones e incorporación de nuevas tecnologías, el fomento de la ganadería extensiva, la promoción de la capacitación profesional y el desarrollo y fomento de los proyectos de investigación y desarrollo tecnológico en materia de producción ganadera.

Desde la perspectiva de la política ganadera preocupa a la Generalitat el impulso de la investigación en materia de ganadería, pero dirigida a resolver los problemas del sector ganadero para su desarrollo tecnológico. De ahí el mandato legal de que, al margen de los aspectos organizativos, que se resolverán en el marco del régimen legal de la política científica y tecnológica de la Generalitat, los proyectos de investigación que se desarrollen por sus organismos públicos de investigación en relación con la producción ganadera, la sanidad y el bienestar animal y la seguridad alimentaria se integrarán y coordinarán en un Centro de Investigación y Tecnología Animal.

7

El título III de la ley se dedica a los animales, como medio de producción, incluyendo la atención a sus condiciones de bienestar. En el conjunto de materias que son objeto de regulación en este título existe una amplia regulación comunitaria y estatal, en relación con la cual la ley viene a habilitar las adecuadas medidas administrativas para exigir e imponer más eficazmente su cumplimiento a los responsables en cada caso.

En cuanto a la identificación del ganado el objetivo fundamental es conseguir su trazabilidad a lo largo del proceso productivo, identificando en cada momento al responsable de los animales tanto a efectos de seguridad alimentaria, como de sanidad o de bienestar animal. Los beneficiarios de estas medidas son los consumidores, por ser un mecanismo añadido de garantía sanitaria; los titulares de las explotaciones, que están sometidos al riesgo del movimiento ilegal del ganado; y por supuesto los propios animales, para los que se incrementa el nivel de las condiciones de estabulación, traslado y manejo.

En el capítulo II se concreten las condiciones de bienestar de los animales, en las explotaciones y en el transporte, sobre la base de las normas comunitarias más avanzadas en la materia, así como de los tratados internacionales suscritos por España. El régimen de actuación administrativa para exigir el cumplimiento de dichas condiciones se cierra con un procedimiento de restitución por la propia administración pecuaria de las condiciones de bienestar animal en aquellos casos en los que se constata el incumplimiento de las medidas impuestas, cuando el maltrato dispensado a los animales vaya a causarles la muerte.

La regulació per la llei de les condicions de trasllat dels animals s'adequa a la normativa comunitària i estatal, i s'adopten, en la mesura que es pot, mesures liberalitzadores respecte d'aquelles explotacions ramaderes integrades en xàrcies de vigilància epidemiològica operatives. Però han de ser inflexibles, i ho són en la llei, les mesures restrictives dels moviments del bestiar en aquells casos en què no es complisquen les condicions sanitàries, d'identificació i documentals establides.

Es dedica un capítol especial als recursos genètics i a la reproducció. Encara que en el marc de la política agrícola comuna és molt limitada la intervenció pública en estos camps, s'ha considerat convenient preveure l'actuació administrativa en relació amb les races autòctones en perill d'extinció, seguint les orientacions i consideracions sobre això dels organismes internacionals, i en la mesura que contribueixen al manteniment d'una ramaderia més integrada en l'ecosistema.

Respecte de la resta de qüestions relacionades amb els recursos genètics referits als animals de renda, la llei únicament imposa el coneixement per part de l'administració dels establiments i les instal·lacions en què es desenrotllen, amb un objectiu comercial, programes de selecció, hibridació i millora.

8

La regulació de l'activitat ramadera en el vessant productiu exige establir-ne les condicions tècniques, de benestar animal, sanitàries, mediambientals i de salut pública, així com referir-se a la dimensió més econòmica de la qualitat de la producció d'origen animal.

La llei ha pretès fixar els criteris bàsics sobre les condicions d'emplaçament que hauran de respectar les explotacions ramaderes, tant des dels punts de vista de l'ordenació del territori, urbanístic i mediambiental, com des del punt de vista de la sanitat animal, sense perjudi que hi ha aspectes que en efecte s'han de resoldre predominantment des d'altres perspectives sectorials, i d'ací algunes ambigüitats que es puguen percebre en esta Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana, que partix del reconeixement de la funció essencial que complix la llicència municipal d'activitat.

L'aclariment d'estes qüestions, així com la determinació de les exigències constructives, permetrà el desenrotllament i l'expansió ordenats de les instal·lacions que alberguen animals, sense perjudi de la concurrència d'ordenacions sectorials importants en estos aspectes, com la del porcino.

L'alimentació animal no sols preocupa des de la perspectiva productiva. En els últims anys s'ha dictat una normativa comunitària i estatal nombrosa i extensa com a conseqüència de greus crisis alimentàries ocorregudes recentment. Amb la regulació de la llei valenciana es pretén, primerament, conèixer tots els agents que intervien en el mercat de les matèries primeres i dels aliments per al bestiar. A partir d'ací es fixen les bases per a permetre una aplicació efectiva de les normes vigents relatives al registre i l'autorització de determinades activitats, si és procedent, i per a imposar programes d'autocontrol de qualitat. I s'atorga cobertura legal a l'actuació administrativa de repressió davant les irregularitats que puguen detectar-se en els establiments dedicats a la producció de pinsos i en les granges que n'utilitzen. La mateixa sistemàtica se segueix en l'àmbit dels medicaments veterinaris i d'altres productes zoonosanitaris, que igualment disposen d'una important normativa comunitària i estatal.

La regulació dels mitjans de producció pecuària es completa amb un capítol específicament dedicat als diferents residus originats per l'activitat ramadera. Amb caràcter general s'exigix que totes les instal·lacions productives pecuàries que allotgen animals disposen de sistemes adequats per a eliminar cadàvers, fems i purins. A banda, es fixen les bases per a exercir un control de tots els establiments dedicats a la gestió i transformació de residus, amb independència d'altres legislacions que puguen afectar-los, amb l'objecte ací de protegir la sanitat animal d'interés general. Amb això, i amb la regulació d'un procediment específic d'actuació

La regulación por la ley de las condiciones de traslado de los animales se adecua a la normativa comunitaria y estatal, adoptándose, en lo posible, medidas liberalizadoras respecto de aquellas explotaciones ganaderas integradas en redes de vigilancia epidemiológica operativas. Pero deben ser inflexibles, y lo son en la ley, las medidas restrictivas de los movimientos del ganado en aquellos casos en los que no se cumplan las condiciones sanitarias, de identificación y documentales establecidas.

Se dedica un capítulo especial a los recursos genéticos y a la reproducción. Aunque en el marco de la política agrícola común es muy limitada la intervención pública en estos campos, se ha considerado conveniente prever la actuación administrativa en relación con las razas autóctonas en peligro de extinción, siguiendo las orientaciones y consideraciones sobre ello de los organismos internacionales, y en la medida que contribuyen al mantenimiento de una ganadería más integrada en el ecosistema.

Respecto del resto de cuestiones relacionadas con los recursos genéticos referidos a los animales de renta, la ley únicamente impone el conocimiento por la administración de los establecimientos e instalaciones en los que se desarrollan, con un objetivo comercial, programas de selección, hibridación y mejora.

8

La regulación de la actividad ganadera en su vertiente productiva exige establecer sus condiciones técnicas, de bienestar animal, sanitarias, medioambientales y de salud pública, así como referirse a la dimensión más económica de la calidad de la producción de origen animal.

La ley ha pretendido sentar los criterios básicos sobre las condiciones de emplazamiento que deberán respetar las explotaciones ganaderas, tanto desde los puntos de vista de la ordenación del territorio, urbanístico y medioambiental, como desde el punto de vista de la sanidad animal, sin perjuicio de que hay aspectos que en efecto deben resolverse predominantemente desde otras perspectivas sectoriales, y de ahí algunas ambigüedades que puedan percibirse en esta Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana, que parte del reconocimiento de la función esencial que cumple la licencia municipal de actividad.

La clarificación de estas cuestiones, así como la determinación de las exigencias constructivas, permitirá el desarrollo y expansión ordenados de las instalaciones que alberguen animales, sin perjuicio de la concurrència de ordenaciones sectoriales importantes en estos aspectos, como la del porcino.

La alimentación animal no sólo preocupa desde la perspectiva productiva. En los últimos años se ha dictado una numerosa y extensa normativa comunitaria y estatal como consecuencia de graves crisis alimentarias ocurridas recientemente. Con la regulación de la ley valenciana se pretende primeramente conocer todos los agentes que intervien en el mercado de las materias primas y de los alimentos para el ganado. A partir de ahí se sientan las bases para permitir una aplicación efectiva de las normas vigentes relativas al registro y autorización de determinadas actividades, en su caso, y para imponer programas de autocontrol de calidad. Y se otorga cobertura legal a la actuación administrativa de represión frente a las irregularidades que puedan detectarse en los establecimientos dedicados a la producción de piensos y en las granjas que los utilizan. La misma sistemática se sigue en el ámbito de los medicamentos veterinarios y de otros productos zoonosanitarios, que igualmente disponen de una importante normativa comunitaria y estatal.

La regulación de los medios de producción pecuaria se completa con un capítulo específicamente dedicado a los diferentes residuos originados por la actividad ganadera. Con carácter general se exige que todas las instalaciones productivas pecuarias que alojen animales cuenten con adecuados sistemas para eliminar cadáveres, estiércoles y purines. Aparte, se sientan las bases para ejercer un control de todos los establecimientos dedicados a la gestión y transformación de residuos, con independencia de otras legislaciones que puedan afectarles, con el objeto aquí de proteger la sanidad animal de interés general. Con ello, y con la regulación de un procedi-

administrativa davant de les situacions d'incompliment per estos centres, es persegueix el control estricte d'estes activitats, i la seua paralització quan el seu funcionament no es produisca en les condicions exigides.

Sobre la comercialització dels productes d'origen animal, objectiu final de l'activitat pecuària, interessa en primer lloc delimitar els subjectes responsables del comerç del bestiar, identificant legalment la figura tradicional de l'operador comercial o tractant de bestiar. Per al control de la seua activitat, a favor de la seguretat alimentària i de la sanitat animal, es crea el Registre d'Operadors Comercials. També s'assegura el control, des de la perspectiva sanitària, de les concentracions d'animals en mercats, fires, concursos, subhastes i exposicions temporals d'animals procedents d'explotacions ramaderes i d'animals de companyia.

En relació amb la comercialització, la Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana s'ocupa també de la millora de la qualitat dels productes d'origen animal, des de la consideració de la ramaderia com a instrument estratègic per al desenvolupament rural. Es preveu el suport de l'administració pecuària de la Generalitat a l'autocontrol de qualitat en la producció ramadera, i s'advertix que l'elaboració de productes artesanals ha de complir les mateixes condicions imposades a tots els operadors comercials i establiments de primera transformació.

Es pot comprovar que la perspectiva sanitària està present en la regulació dels distints aspectes de l'activitat productiva pecuària, la qual cosa no obsta per a la consideració especial per la llei, diferenciadament, dels programes sanitaris que han de desplegar de manera permanent les explotacions ramaderes sota la supervisió d'un veterinarí, si bé diverses explotacions, amb la denominació d'*agrupacions de defensa sanitària ramadera*, poden desenvolupar el programa sanitari en comú, dirigit a millorar el seu nivell productiu i sanitari. S'imposa a l'administració el foment d'esta fórmula associativa, com un instrument eficaç per a la millora de la sanitat animal i l'elevació dels nivells de seguretat alimentària.

9

La legislació vigent en matèria d'aprofitament de pastures, herbes i restollades es troba constituïda per la Llei de 7 d'octubre de 1938 i pel Reglament de Pastures, Herbes i Restollades aprovat per mitjà del Decret 1.256/1969, de 6 de juny.

En el marc d'esta normativa, els principis inspiradors del qual, consolidats en el costum, es desitja respectar, la present Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana estableix en el títol V una nova regulació, que arreplega l'experiència més recent en la gestió administrativa de l'aprofitament dels recursos pasturables, i, cosa que és més important, adequa el règim organitzatiu i competencial a la nova realitat de les competències autonòmiques i de la supressió, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, de les cambres agràries d'àmbit municipal. D'acord amb esta adequació s'opta, en síntesi, per operar una delegació de la Generalitat en favor dels ajuntaments, que hauran de constituir una Comissió Local de Pastures (amb la qual es comprometen en la gestió els propis agents, agricultors i ramaders), que podran establir una taxa per la prestació dels servicis de gestió del règim d'ordenació de l'aprofitament de les pastures, herbes i restollades, i als quals es dota de règim de gestió administrativa en la matèria notòriament simplificat.

Atés que la Generalitat conserva l'exercici d'algunes competències en la matèria, així com li corresponen determinades funcions en relació amb l'exercici pels ajuntaments de les competències delegades, en la conselleria competent en matèria de producció animal es constituïran comissions territorials de pastures d'àmbit provincial.

10

La legislació vigent sobre sanitat animal té la seua base fonamental en la Llei d'Epizooties, de 20 de desembre de 1952, i en el reglament que la desplega, aprovat per mitjà del Decret de 4 de

miento específic de actuación administrativa ante las situaciones de incumplimiento por estos centros, se persigue el estricto control de estas actividades, y su paralización cuando su funcionamiento no se produzca en las condiciones exigidas.

Sobre la comercialización de los productos de origen animal, objetivo final de la actividad pecuaria, interesa en primer lugar delimitar los sujetos responsables del comercio del ganado, identificando legalmente la figura tradicional del operador comercial o tratante de ganado. Para el control de su actividad, a favor de la seguridad alimentaria y de la sanidad animal, se crea el Registro de Operadores Comerciales. También se asegura el control, desde la perspectiva sanitaria, de las concentraciones de animales en mercados, ferias, concursos, subastas y exposiciones temporales de animales procedentes de explotaciones ganaderas y de animales de compañía.

En relación con la comercialización la Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana se ocupa también de la mejora de la calidad de los productos de origen animal, desde la consideración de la ganadería como instrumento estratégico para el desarrollo rural. Se prevé el apoyo de la administración pecuaria de la Generalitat al autocontrol de calidad en la producción ganadera, advirtiéndose que la elaboración de productos artesanales debe cumplir las mismas condiciones impuestas a todos los operadores comerciales y establecimientos de primera transformación.

Se puede comprobar que la perspectiva sanitaria está presente en la regulación de los distintos aspectos de la actividad productiva pecuaria, lo que no obsta para la consideración especial por la ley, diferenciadamente, de los programas sanitarios que deben desarrollar de modo permanente las explotaciones ganaderas bajo la supervisión de un veterinario, si bien varias explotaciones, bajo la denominación de *agrupaciones de defensa sanitaria ganadera*, pueden desarrollar el programa sanitario en común, dirigido a mejorar su nivel productivo y sanitario. Se impone a la administración el fomento de esta fórmula asociativa, como un instrumento eficaz para la mejora de la sanidad animal y la elevación de los niveles de seguridad alimentaria.

9

La vigente legislación en materia de aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras se encuentra constituída por la Ley de 7 de octubre de 1938 y por el Reglamento de Pastos, Hierbas y Rastrojeras aprobado por Decreto 1.256/1969, de 6 de junio.

En el marco de esta normativa, cuyos principios inspiradores asentados en la costumbre se desea respetar, la presente Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana establece en su título V una nueva regulación, que recoge la experiencia más reciente en la gestión administrativa del aprovechamiento de los recursos pastables, y, lo que es más importante, adecua el régimen organizativo y competencial a la nueva realidad de las competencias autonómicas y de la supresión, en el ámbito de la Comunidad Valenciana, de las cámaras agrarias de ámbito municipal. En orden a esta adecuación se opta, en síntesis, por operar una delegación de la Generalitat en favor de los ayuntamientos, que deberán constituir una Comisión Local de Pastos (con la que se comprometen en la gestión los propios agentes, agricultores y ganaderos), que podrán establecer una tasa por la prestación de los servicios de gestión del régimen de ordenación del aprovechamiento de los pastos, hierbas y rastrojeras, y a los que se dota de régimen de gestión administrativa en la materia notoriamente simplificado.

Dado que la Generalitat conserva el ejercicio de algunas competencias en la materia, así como le corresponden determinadas funciones en relación con el ejercicio por los ayuntamientos de las competencias delegadas, en la conselleria competente en materia de producción animal se constituirán comisiones territoriales de pastos de ámbito provincial.

10

La vigente legislación sobre sanidad animal tiene su base fundamental en la Ley de Epizootias de 20 de diciembre de 1952 y en el reglamento que la desarrolla, aprobado por Decreto de 4 de

febrer de 1955, encara que es tracta d'un ordenament sectorial molt més extens, integrat per altres disposicions reglamentàries molt nombroses de distint rang, moltes de les quals dictades com a conseqüència de la important producció normativa en la matèria de la Unió Europea.

Tota esta legislació, així com l'orientació dels treballs preparatoris d'un avantprojecte de llei bàsica estatal de sanitat animal, és té en compte en esta Llei de Ramaderia de la Comunitat Valenciana quan regula, en el títol VI, la vigilància, el control i l'eradicació de les malalties dels animals. Esta regulació es dirigeix a un triple objecte: establir el marc general d'actuació de l'administració pecuària de la Generalitat en esta matèria, d'acord amb la normativa comunitària i estatal esmentada; regular un procediment flexible d'actuació administrativa, susceptible d'adaptació a les distintes situacions; i determinar clarament les competències i responsabilitats dels distintes òrgans, habilitant-los per a l'adopció de totes les mesures per al compliment eficaç de la seua funció.

Es diferencien dos vies d'intervenció. La primera, l'adopció de mesures sanitàries generals i obligatòries de vigilància, control i eradicació de les malalties dels animals subjectes a declaració obligatòria. I la segona, el desplegament de campanyes específiques de control i eradicació de determinades malalties, quan posen en risc la salut pública, condicionen la sanitat del bestiar o suposen un perjudici al sector ramader. Es regulen les mesures i accions que, en estos dos casos, es troben a disposició de l'administració pecuària de la Generalitat.

Complementàriament, s'estableix un sistema de qualificacions sanitàries per a reconèixer, afavorint-ne el moviment comercial, aquelles explotacions ramaderes que desenrotllen amb resultat favorable plans de control i eradicació de malalties dels animals.

11

Les últimes crisis alimentàries exigixen habilitar un règim eficaç d'actuació administrativa dirigit a garantir la salubritat dels productes d'origen animal destinats al consum humà. En el cas de les zoonosis o malalties dels animals transmissibles a l'home, la protecció de la salut pública s'aconsegueix a través dels mecanismes generals de vigilància, control i eradicació de les malalties dels animals, però tractant-se de la protecció dels consumidors quant a la presència en els productes d'origen animal de residus i substàncies nocius per a la salut era necessari un sistema distint d'actuació.

De conformitat amb els principis del *Llibre Blanc de la Seguretat Alimentària de la Unió Europea*, així com de l'Oficina Internacional d'Epizooties, este sistema es basa en l'adopció per la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal d'un pla anual de vigilància i investigació, i en la dotació als seus òrgans competents de poders suficients per a actuar cautelarment davant de les situacions de sospita i en la forma definitiva adequada en el cas de confirmació d'un tractament il·legal o de la utilització d'un producte prohibit en una explotació ramadera.

12

Es regula amb caràcter general l'activitat inspectora a desenrotllar per l'administració pecuària de la Generalitat, al servici de totes les potestats administratives habilitades per la llei en relació amb els distintes aspectes que són el seu objecte.

De la inspecció pecuària, se'n regula en particular la programació; els procediments, els mètodes i les formalitats; i la condició i les facultats del personal inspector.

13

La llei es tanca amb un títol fonamental, el títol IX, relatiu al règim sancionador.

Quant a la tipificació de les infraccions i a les seues sancions, el seu contingut atén molt directament la legislació bàsica estatal

febrero de 1955, aunque se trata de un ordenamiento sectorial mucho más extenso, integrado por otras muy numerosas disposiciones reglamentarias de distinto rango, mucha de ellas dictadas como consecuencia de la importante producción normativa en la materia de la Unión Europea.

Toda esta legislación, así como la orientación de los trabajos preparatorios de un anteproyecto de ley básica estatal de sanidad animal, son tenidas en cuenta por esta Ley de Ganadería de la Comunidad Valenciana al regular, en el título VI, la vigilancia, el control y la erradicación de las enfermedades de los animales. Esta regulación se dirige a un triple objeto: establecer el marco general de actuación de la administración pecuaria de la Generalitat en esta materia, de acuerdo con la referida normativa comunitaria y estatal; regular un procedimiento flexible de actuación administrativa, susceptible de adaptación a las distintas situaciones; y determinar claramente las competencias y responsabilidades de los distintos órganos, habilitándolos para la adopción de todas las medidas para el eficaz cumplimiento de su función.

Se diferencian dos vías de intervención. La primera, la adopción de medidas sanitarias generales y obligatorias de vigilancia, control y erradicación de las enfermedades de los animales sujetas a declaración obligatoria. Y la segunda, el desarrollo de campañas específicas de control y erradicación de determinadas enfermedades, cuando pongan en riesgo la salud pública, condicionen la sanidad del ganado o supongan un perjuicio al sector ganadero. Se regulan las medidas y acciones que, en ambos casos, se encuentran a disposición de la administración pecuaria de la Generalitat.

Complementariamente se establece un sistema de calificaciones sanitarias para reconocer, favoreciendo su movimiento comercial, a aquellas explotaciones ganaderas que desarrollen con resultado favorable planes de control y erradicación de enfermedades de los animales.

11

Las últimas crisis alimentarias exigen habilitar un régimen eficaz de actuación administrativa dirigido a garantizar la salubridad de los productos de origen animal destinados al consumo humano. En el caso de las zoonosis o enfermedades de los animales transmisibles al hombre, la protección de la salud pública se consigue a través de los mecanismos generales de vigilancia, control y erradicación de las enfermedades de los animales, pero tratándose de la protección de los consumidores en cuanto a la presencia en los productos de origen animal de residuos y sustancias nocivos para la salud era necesario un sistema distinto de actuación.

De conformidad con los principios del *Libro Blanco de la Seguridad Alimentaria de la Unión Europea*, así como de la Oficina Internacional de Epizootias, este sistema se basa en la adopción por la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal de un plan anual de vigilancia e investigación, y en dotar a sus órganos competentes de poderes suficientes para actuar cautelarmente ante las situaciones de sospecha y en la forma definitiva adecuada en el caso de confirmación de un tratamiento ilegal o de la utilización de un producto prohibido en una explotación ganadera.

12

Se regula con carácter general la actividad inspectora a desarrollar por la administración pecuaria de la Generalitat, al servicio de todas las potestades administrativas habilitadas por la ley en relación con los distintos aspectos que son objeto de la misma.

De la inspección pecuaria se regula en particular su programación; sus procedimientos, métodos y formalidades; y la condición y facultades del personal inspector.

13

La ley se cierra con un título fundamental, el título IX relativo al régimen sancionador.

En cuanto a la tipificación de las infracciones, y a sus sanciones, su contenido atiende muy directamente a la vigente legislación

vigent en la matèria, i en els aspectes sobre els quals encara cal remetre's a la Llei d'Epizooties de 1952 s'han tingut en compte els anteriorment esmentats treballs preparatoris d'un avantprojecte de llei bàsica estatal de sanitat animal.

Sobre el procediment per a la imposició de les sancions s'opera sense més una remissió a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i al Reglament de Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora, dictat per al desplegament del títol IX de la dita llei.

TÍTOL I Disposicions generals

CAPÍTOL I Finalitat i àmbit

Article 1. Objecte

En el marc de les polítiques agrícola i sanitària de la Unió Europea, d'acord amb les normes bàsiques i de coordinació adoptades per l'Estat en les matèries de producció ramadera i de sanitat animal, i sense perjudici així mateix de la regulació estatal del comerç i la sanitat exteriors en relació amb les dites matèries, són objecte de la present llei, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana:

- a) La regulació de l'activitat ramadera, quant als requisits del seu exercici empresarial o professional, al benestar dels animals i a les condicions tècniques de les seues instal·lacions i mitjans de producció i comercialització.
- b) La reglamentació de l'aprofitament de les pastures i restol·lades.
- c) L'establiment de les mesures de prevenció i control de les malalties infectocontagioses i parasitàries dels animals, així com el control dels productes zosanitaris de risc per a l'alimentació humana.
- d) La regulació de l'actuació inspectora de l'administració de la Generalitat en l'àmbit de la llei.
- e) L'adopció d'un règim sancionador propi en les matèries de producció i sanitat animal.
- f) La fixació de les bases de l'organització de l'administració pecuària valenciana.

Article 2. Fins

1. Són fins de la present llei:
  - a) La promoció del desenvolupament sostenible de l'activitat ramadera mitjançant la utilització adequada dels recursos naturals.
  - b) La promoció de la modernització de les explotacions ramaderes, amb la incorporació de les noves tecnologies disponibles i la formació i capacitació professional dels agents que constitueixen el sector.
  - c) La protecció de la salut pública mitjançant la prevenció i l'eradicació de les malalties que afecten el bestiar i poden ser transmeses a l'home, així com a través de la prevenció i el control dels riscos directes o indirectes derivats de la utilització de mitjans de producció ramadera que puguen generar residus al seu pas pels organismes animals en què han sigut utilitzats.
  - d) La protecció de la sanitat animal a través de programes de prevenció i eradicació de les malalties dels animals susceptibles de causar perjudicis econòmics als ramaders.
  - e) La garantia del benestar dels animals.
  - f) La promoció de la millora de la qualitat dels productes d'origen animal.
  - g) Potenciar la ramaderia extensiva i la millora genètica, especialment de les espècies autòctones, millorant l'adaptació de les produccions ramaderes al territori valencià.
2. Estos fins orientaran l'actuació, normativa i executiva, de la Generalitat i de la seua administració en les matèries objecte de la present llei.
3. La conselleria competent promocionarà les explotacions ramaderes amb certificació europea d'agricultura ecològica.

básica estatal en la materia, y en los aspectos sobre los que todavía hay que acudir a la Ley de Epizootias de 1952 se han tenido en cuenta los anteriormente referidos trabajos preparatorios de un anteproyecto de ley básica estatal de sanidad animal.

Sobre el procedimiento para la imposición de las sanciones se opera sin más una remisión a la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, y al Reglamento de Procedimiento para el Ejercicio de la Potestad Sancionadora, dictado en desarrollo del título IX de dicha ley.

TÍTULO I Disposiciones generales

CAPÍTULO I Finalidad y ámbito

Artículo 1. Objeto

En el marco de las políticas agrícola y sanitaria de la Unión Europea, de acuerdo con las normas básicas y de coordinación adoptadas por el Estado en las materias de producción ganadera y de sanidad animal, y sin perjuicio asimismo de la regulación estatal del comercio y la sanidad exteriores en relación con dichas materias, son objeto de la presente ley, en el ámbito de la Comunidad Valenciana:

- a) La regulación de la actividad ganadera, en cuanto a los requisitos de su ejercicio empresarial o profesional, al bienestar de los animales y a las condiciones técnicas de sus instalaciones y medios de producción y comercialización.
- b) La reglamentación del aprovechamiento de los pastos y rastrojeras.
- c) El establecimiento de las medidas de prevención y control de las enfermedades infecto-contagiosas y parasitarias de los animales, así como el control de los productos zosanitarios de riesgo para la alimentación humana.
- d) La regulación de la actuación inspectora de la administración de la Generalitat en el ámbito de la ley.
- e) La adopción de un régimen sancionador propio en las materias de producción y sanidad animal.
- f) La fijación de las bases de la organización de la administración pecuaria valenciana.

Artículo 2. Fines

1. Son fines de la presente ley:
  - a) La promoción del desarrollo sostenible de la actividad ganadera mediante la adecuada utilización de los recursos naturales.
  - b) La promoción de la modernización de las explotaciones ganaderas, con la incorporación de las nuevas tecnologías disponibles y la formación y capacitación profesional de los agentes que constituyen el sector.
  - c) La protección de la salud pública mediante la prevención y erradicación de las enfermedades que afectan al ganado y pueden ser transmitidas al hombre, así como a través de la prevención y control de los riesgos directos o indirectos derivados de la utilización de medios de producción ganadera que puedan generar residuos a su paso por los organismos animales en los que han sido utilizados.
  - d) La protección de la sanidad animal a través de programas de prevención y erradicación de las enfermedades de los animales susceptibles de causar perjuicios económicos a los ganaderos.
  - e) La garantía del bienestar de los animales.
  - f) La promoción de la mejora de la calidad de los productos de origen animal.
  - g) Potenciar la ganadería extensiva y la mejora genética, especialmente de las especies autóctonas, mejorando la adaptación de las producciones ganaderas al territorio valenciano.
2. Estos fines orientarán la actuación, normativa y ejecutiva, de la Generalitat, y de su administración, en las materias objeto de la presente ley.
3. La conselleria competente promocionará las explotaciones ganaderas con certificación europea de agricultura ecológica.

Article 3. Aplicació territorial

Esta llei és d'aplicació en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, atesos, segons la matèria objecte de regulació, el lloc de permanència dels animals o de la seua situació en trànsit, el domicili de les explotacions ramaderes o la localització de les seues unitats productives, instal·lacions i mitjans de producció, i, en general, el lloc de realització de les actuacions relatives als animals o a l'activitat pecuària.

Article 4. Àmbit objectiu

1. Les disposicions de la present llei relatives a la sanitat animal s'entenen referides a:

- a) els animals de producció, inclosos els de pelleteria;
- b) els animals de companyia i d'experimentació;
- c) els animals de caràcter esportivocinegètic i la fauna salvatge, marina i fluvial, quan comprometen la sanitat de la cabanya ramadera o la seguretat alimentària dels consumidors; i
- d) les seues explotacions, instal·lacions i cultius, i les seues produccions específiques i derivades.

2. Les normes relatives a les condicions de benestar animal seran aplicables als animals de producció, amb les excepcions següents:

a) S'exclouen en tot cas els animals que visquen en el medi natural i els invertebrats.

b) Pel que fa exclusivament a les particulars condicions, circumstàncies i exigències de l'activitat de què són objecte, d'acord amb la seua regulació especial, els animals destinats a participar en competicions, exposicions o actes o activitats culturals o esportives i els animals per a experiments o de laboratori.

3. Les normes reguladores de les explotacions ramaderes en els aspectes productius, tècnics i econòmics seran d'aplicació a les activitats econòmiques en relació amb els animals referits en l'apartat 1 del present article, si bé en el cas dels de companyia, de caràcter esportivocinegètic i de la fauna salvatge, només quan les activitats es referisquen a la seua cria i reproducció per a comercialització.

4. Les disposicions relatives als productes zosanitaris, aliments per a animals i la resta de mitjans de producció animal seran aplicables en qualsevol moment, circumstància o fase de la seua elaboració o fabricació, emmagatzemament o conservació, transport, comercialització, aplicació, utilització o subministrament, i fins i tot davant de la seua presència residual, si és procedent, en animals vius i en els productes derivats i subproductes d'origen animal.

5. La present llei regirà sense perjudi de l'aplicació, quan procedisca, de la legislació especial protectora dels animals de companyia.

CAPÍTOL II**L'administració pecuària****Article 5. Conselleria competent**

Les competències i funcions derivades de la present llei corresponen al Govern Valencià i, amb la seua superior direcció, a la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal, els servicis tècnics de la qual integraran, a més de la resta de personal tècnic, els veterinaris i les veterinàries de la Generalitat que tinguen assignades les funcions de control veterinari animal i zootècnic a què es referix esta llei.

Article 6. Servicis veterinaris oficials

Constituïxen servicis veterinaris oficials de la Generalitat els veterinaris i les veterinàries adscrits a la seua conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal que tinguen atribuïdes les funcions en relació amb el control veterinari animal i zootècnic a què es referix esta llei.

Article 7. Veterinaris d'explotació habilitats

1. La conselleria competent podrà habilitar veterinaris i veterinàries d'explotació o d'agrupació de defensa sanitària, en l'exer-

Artículo 3. Aplicación territorial

Esta ley es de aplicación en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana, atendiendo, según la materia objeto de regulación, al lugar de permanencia de los animales o de su situación en tránsito; al domicilio de las explotaciones ganaderas o a la localización de sus unidades productivas, instalaciones y medios de producción; y, en general, al lugar de realización de las actuaciones relativas a los animales o a la actividad pecuaria.

Artículo 4. Ámbito objetivo

1. Las disposiciones de la presente ley relativas a la sanidad animal se entienden referidas a:

- a) los animales de producción, incluidos los de peletería;
- b) los animales de compañía y de experimentación;
- c) los animales de carácter deportivo-cinegético y la fauna salvaje, marina y fluvial, cuando comprometan la sanidad de la cabaña ganadera o la seguridad alimentaria de los consumidores; y
- d) sus explotaciones, instalaciones y cultivos, y sus producciones específicas y derivadas.

2. Las normas relativas a las condiciones de bienestar animal serán aplicables a los animales de producción, con las excepciones siguientes:

a) Se excluyen en todo caso los animales que vivan en el medio natural y los invertebrados.

b) En lo que se refiere exclusivamente a las particulares condiciones, circunstancias y exigencias de la actividad de la que son objeto, de acuerdo con su regulación especial, los animales destinados a participar en competiciones, exposiciones o actos o actividades culturales o deportivos y los animales para experimentos o de laboratorio.

3. Las normas reguladoras de las explotaciones ganaderas en los aspectos productivos, técnicos y económicos, serán de aplicación a las actividades económicas en relación con los animales referidos en el apartado 1 del presente artículo, si bien en el caso de los de compañía, de carácter deportivo-cinegético y de la fauna salvaje, sólo cuando las actividades se refieran a su cría y reproducción para comercialización.

4. Las disposiciones relativas a los productos zosanitarios, alimentos para animales y demás medios de producción animal serán aplicables en cualquier momento, circunstancia o fase de su elaboración o fabricación, almacenamiento o conservación, transporte, comercialización, aplicación, utilización o suministro, y aun ante su presencia residual, en su caso, en animales vivos y en los productos derivados y subproductos de origen animal.

5. La presente ley regirá sin perjuicio de la aplicación, cuando proceda, de la legislación especial protectora de los animales de compañía.

CAPÍTULO II**La administración pecuaria****Artículo 5. Conselleria competente**

Las competencias y funciones derivadas de la presente ley corresponden al Gobierno Valenciano y, bajo la superior dirección de éste, a la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal, cuyos servicios técnicos integrarán, además de al restante personal técnico, a los veterinarios y veterinarias de la Generalitat que tengan asignadas las funciones de control veterinario animal y zootécnico a que se refiere esta ley.

Artículo 6. Servicios veterinarios oficiales

Constituyen servicios veterinarios oficiales de la Generalitat los veterinarios y veterinarias adscritos a su conselleria competente en materia de producción y sanidad animal que tengan atribuidas las funciones en relación con el control veterinario animal y zootécnico a que se refiere esta ley.

Artículo 7. Veterinarios de explotación habilitados

1. La conselleria competente podrá habilitar a veterinarios y veterinarias de explotación o de Agrupación de Defensa Sanitaria,

cici lliure de la seua professió, per al compliment de les funcions pròpies de control veterinari animal i zootècnic relatives a la vigilància epidemiològica i a l'expedició dels certificats o documents d'acompanyament dels animals exigits per la normativa veterinària. L'habilitació serà per a funcions concretes i àmbits territorials o explotacions ramaderes determinades. La conselleria competent podrà determinar la incompatibilitat d'aquestes habilitacions en els supòsits que puguen afectar la salut pública.

2. En l'exercici delegat de les funcions pròpies de control, el veterinari habilitat continuarà actuant en l'exercici lliure de la seua professió, en el marc de la prestació dels seus servicis que tinga contractada privadament amb les explotacions en relació amb les quals exercisca les dites funcions.

3. Mitjançant decret del Govern Valencià s'establiran els requisits i el procediment d'habilitació i el règim d'actuació dels veterinaris habilitats, tenint en compte en tot cas les regles que s'establixen en el present article.

4. Per a l'habilitació s'exigirà el compliment, almenys, dels requisits següents:

a) Reunir les condicions necessàries per a exercir la professió veterinària.

b) No tindre participació financera o relacions familiars amb els titulars o responsables de les explotacions incloses en l'àmbit de l'habilitació.

c) Acreditar coneixements especialitzats en matèria de policia sanitària aplicable a les espècies compreses en l'habilitació.

5. Els veterinaris habilitats actualitzaran periòdicament els seus coneixements, en particular quant a la reglamentació sanitària d'aplicació.

6. Entre les causes de revocació de l'habilitació es consignarà la d'incompliment de les condicions d'objectivitat i imparcialitat.

Article 8. Xàrcies de vigilància epidemiològica

1. La conselleria competent, amb la col·laboració de les altres administracions públiques i departaments de la Generalitat i dels agents amb intervenció i interessos en el sector ramader, crearà per a cada espècie ramadera o espècies afins una xàrcia de vigilància epidemiològica, constituïda pel conjunt de mitjans humans, tècnics i informàtics dirigits a obtenir informació de manera permanent sobre la situació sanitària i el moviment comercial del bestiar.

2. Els veterinaris i les veterinàries habilitats, així com els de les agrupacions de defensa sanitària ramadera, estaran obligats a subministrar informació a les xàrcies i a rebre informació de les mateixes en els tèrmins reglamentàriament establits.

Article 9. Consell Assessor de Ramaderia

1. El Consell Assessor de Ramaderia de la Comunitat Valenciana és l'òrgan de participació, assessorament i consulta de la Generalitat en matèria de ramaderia, adscrit a la conselleria competent.

2. Estarà presidit per la persona que ostente la titularitat de l'esmentada conselleria, qui podrà, a més, designar la vicepresidència o vicepresidències, si escau, d'entre els càrrecs de l'administració de la Generalitat, competents en matèria de producció i sanitat animal.

3. Seran vocals del consell, designats pel titular de la conselleria, un representant proposat per cada una de les organitzacions professionals agràries i de les associacions empresarials amb implantació en el sector ramader valencià; dos veterinaris dels servicis veterinaris oficials de la Generalitat per a les competències de control veterinari animal i zootècnic i, actuant com a secretari, un altre funcionari de l'administració pecuària de la Generalitat.

4. Podran participar en les reunions del consell, quan la naturalesa dels assumptes a tractar ho requerirà, i en tot cas a convocatòria del seu president, representants dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana, a través de la Federació Valenciana de Municipis i

en el ejercicio libre de su profesión, para el cumplimiento de las funciones propias de control veterinario animal y zootécnico relativas a la vigilancia epidemiológica y a la expedición de los certificados o documentos de acompañamiento de los animales exigidos por la normativa veterinaria. La habilitación será para funciones concretas y ámbitos territoriales o explotaciones ganaderas determinadas. La conselleria competente podrá determinar la incompatibilidad de dichas habilitaciones en aquellos supuestos que puedan afectar a la salud pública.

2. En el ejercicio delegado de las funciones propias de control, el veterinario habilitado continuará actuando en el ejercicio libre de su profesión, en el marco de la prestación de sus servicios que tenga contratada privadamente con las explotaciones en relación con las que ejerza dichas funciones.

3. Mediante decreto del Gobierno Valenciano se establecerán los requisitos y el procedimiento de habilitación y el régimen de actuación de los veterinarios habilitados, teniendo en cuenta en todo caso las reglas que se establecen en el presente artículo.

4. Para la habilitación se exigirá el cumplimiento, al menos, de los siguientes requisitos:

a) Reunir las condiciones necesarias para ejercer la profesión veterinaria.

b) No tener participación financiera o relaciones familiares con los titulares o responsables de las explotaciones incluidas en el ámbito de la habilitación.

c) Acreditar conocimientos especializados en materia de policía sanitaria aplicable a las especies comprendidas en la habilitación.

5. Los veterinarios habilitados actualizarán periódicamente sus conocimientos, en particular en lo relativo a la reglamentación sanitaria de aplicación.

6. Entre las causas de revocación de la habilitación se consignará la de incumplimiento de las condiciones de objetividad e imparcialidad.

Artículo 8. Redes de vigilancia epidemiológica.

1. La conselleria competente, con la colaboración de las demás Administraciones Públicas y departamentos de la Generalitat y de los agentes con intervención e intereses en el sector ganadero, creará para cada especie ganadera o especies afines una red de vigilancia epidemiológica, constituída por el conjunto de medios humanos, técnicos e informáticos dirigidos a obtener información de modo permanente sobre la situación sanitaria y el movimiento comercial del ganado.

2. Los veterinarios y veterinarias habilitados, así como los de las Agrupaciones de Defensa Sanitaria Ganadera, estarán obligados a suministrar información a las redes y a recibir información de las mismas en los términos reglamentariamente establecidos.

Artículo 9. Consejo Asesor de Ganadería

1. El Consejo Asesor de Ganadería de la Comunidad Valenciana es el órgano de participación, asesoramiento y consulta de la Generalitat en materia de ganadería, adscrito a la conselleria competente.

2. Estará presidido por la persona que ostente la titularidad de la referida conselleria, quien podrá, además, designar la vicepresidencia o las vicepresidencias, en su caso, de entre los cargos de la administración de la Generalitat competentes en materia de producción y sanidad animal.

3. Serán vocales del consejo, designados por el titular de la conselleria, un representante propuesto por cada una de las organizaciones profesionales agrarias y de las asociaciones empresariales con implantación en el sector ganadero valenciano; dos veterinarios de los servicios veterinarios oficiales de la Generalitat para las competencias de control veterinario animal y zootécnico y, actuando como secretario, otro funcionario de la administración pecuaria de la Generalitat.

4. Podrán participar en las reuniones del consejo, cuando la naturaleza de los asuntos a tratar lo requiera, y en todo caso a convocatoria de su presidente, representantes de los ayuntamientos de la Comunidad Valenciana, a través de la Federación Valenciana de

Províncies, de les cambres agràries, dels sindicats de treballadors més representatius, dels col·legis professionals, de les associacions de protecció i defensa dels animals, de les organitzacions de consumidors i usuaris i també d'altres conselleries de la Generalitat.

5. Les funcions del Consell Assessor de Ramaderia són les següents:

a) Assessorar el Govern Valencià, i la seua administració, en les matèries de producció i sanitat animal i seguretat alimentària, i en tots els assumptes que li siguen sotmesos pel conseller competent en matèria de ramaderia.

b) Emetre informes sobre els projectes de disposicions legislatives i reglamentàries, excepte les de caràcter merament d'execució tècnica o administrativa sense contingut administratiu, en matèria de producció, benestar i sanitat animal i seguretat alimentària relacionada amb la ramaderia.

Article 10. Entitats locals

1. Les entitats locals de la Comunitat Valenciana podran realitzar actuacions d'interés ramader en el seu àmbit territorial, en el marc de l'autonomia municipal i provincial constitucionalment garantida.

2. Es delega en els ajuntaments, perquè afecta els interessos municipals, l'exercici de les competències administratives de la Generalitat en matèria d'ordenació i adjudicació dels aprofitaments de pastures, herbes i restollades, a l'efecte de les quals se'ls habilita per a establir la taxa municipal corresponent per la prestació dels servicis.

3. Així mateix, els ajuntaments i les diputacions provincials podran, en particular, prestar servicis i realitzar activitats dirigides a col·laborar amb els ramaders en la protecció de la sanitat animal, en la utilització pecuària dels recursos naturals i subproductes agraris i en la retirada i eliminació de cadàvers, fems i purins.

4. Per a la realització d'estes actuacions, l'administració de la Generalitat podrà aportar mitjans a les entitats locals, incloses infraestructures i instal·lacions creades i construïdes amb l'objecte de la cessió a aquells per a les finalitats previstes. Esta cessió gratuïta de béns a les entitats locals es realitzarà de conformitat amb el règim previst en la legislació reguladora del patrimoni de la Generalitat.

TÍTOL II

Els ramaders i les ramaderes, i les seues explotacions

CAPÍTOL I

Elements de les explotacions

Article 11. Explotació ramadera

A l'efecte de la present llei, es considera explotació ramadera el conjunt de béns i drets organitzats empresarialment pel seu titular en l'exercici de l'activitat econòmica de cria i reproducció d'animals per a la seua comercialització, o la dels seus productes, que constituïska en si mateixa una unitat tecnicoeconòmica, sense perjudi de la seua divisió, per raons tècniques, en diferents unitats de producció.

Article 12. Unitat de producció

1. Constituïx una unitat de producció ramadera, amb la seua denominació tradicional o tècnica de granja, masia, corral, piscifactoria, viver, etcètera, qualsevol instal·lació, construcció o, en el cas de cria a l'aire lliure, qualsevol lloc, o el conjunt d'estos situats en el mateix emplaçament, en què es tinguen, es crien o es manejen animals, o s'exposen al públic.

2. Tota unitat de producció ramadera formarà part d'una explotació més àmplia o constituirà una explotació independent.

3. Les unitats de producció situades en un mateix emplaçament que pertanguen a un únic titular formaran part necessàriament de la mateixa explotació, als efectes d'esta llei.

Municipios y Provincias, de las cámaras agrarias, de los sindicatos de trabajadores más representativos, de los Colegios Profesionales, de las asociaciones de protección y defensa de los animales, de las organizaciones de consumidores y usuarios, así como de otras consellerias de la Generalitat.

5. Las funciones del Consejo Asesor de Ganadería son las siguientes:

a) Asesorar al Gobierno Valenciano, y a su administración, en las materias de producción y sanidad animal y seguridad alimentaria, en todos asuntos que le sean sometidos por el conseller competente en materia de ganadería.

b) Informar los proyectos de disposiciones legislativas y reglamentarias, salvo las de carácter meramente de ejecución técnica o administrativa sin contenido normativo, en materia de producción, bienestar y sanidad animal y seguridad alimentaria relacionada con la ganadería.

Artículo 10. Entidades locales

1. Las entidades locales de la Comunidad Valenciana podrán realizar actuaciones de interés ganadero en su ámbito territorial, en el marco de la autonomía municipal y provincial constitucionalmente garantizada.

2. Se delega en los ayuntamientos, por afectar a los intereses municipales, el ejercicio de las competencias administrativas de la Generalitat en materia de ordenación y adjudicación de los aprovechamientos de pastos, hierbas y rastrojeras, a cuyos efectos se les habilita para establecer la correspondiente tasa municipal por la prestación de los servicios.

3. Asimismo, los ayuntamientos y las diputaciones provinciales podrán, en particular, prestar servicios y realizar actividades dirigidas a colaborar con los ganaderos en la protección de la sanidad animal, en la utilización pecuaria de los recursos naturales y subproductos agrarios y en la retirada y eliminación de cadáveres, estiércoles y purines.

4. Para la realización de dichas actuaciones, la administración de la Generalitat podrá aportar medios a las entidades locales, incluso infraestructuras e instalaciones, creadas y construidas con el objeto de su cesión a aquéllos para las finalidades previstas. Esta cesión gratuita de bienes a las entidades locales se realizará de conformidad con el régimen previsto en la legislación reguladora del patrimonio de la Generalitat.

TÍTULO II

Los ganaderos y ganaderas, y sus explotaciones

CAPÍTULO I

Elementos de las explotaciones

Artículo 11. Explotación ganadera

A los efectos de la presente ley se considera explotación ganadera el conjunto de bienes y derechos organizados empresarialmente por su titular en el ejercicio de la actividad económica de cría y reproducción de animales para su comercialización, o la de sus productos, que constituya en sí misma una unidad técnico-económica, sin perjuicio de su división, por razones técnicas, en diferentes unidades de producción.

Artículo 12. Unidad de producción.

1. Constituye una unidad de producción ganadera, bajo su denominación tradicional o técnica de granja, masía, corral, piscifactoría, vivero, etcétera, cualquier instalación, construcción o, en el caso de cría al aire libre, cualquier lugar, o el conjunto de ellos situados en el mismo emplazamiento, en el que se tengan, críen o manejen animales o se expongan al público.

2. Toda unidad de producción ganadera formará parte de una explotación más amplia o constituirá una explotación independiente.

3. Las unidades de producción situadas en un mismo emplazamiento que pertenezcan a un único titular formarán parte necesariamente de la misma explotación, a los efectos de esta ley.

Article 13. Empresa integradora

1. Es considera integració, a l'efecte d'esta llei, aquella relació contractual ramadera en la qual una part, denominada *integrador* o *empresa integradora*, aporta animals i determinats mitjans de producció, com ara pinsos, productes zoonosanitaris o assistència tècnica, la qual es podrà o no comprometre a la retirada, per a la comercialització, dels animals criats o dels seus productes, i l'altra, denominada *ramader* o *ramadera integrats*, aporta la resta de mitjans, com ara els servicis d'allotjament, calefacció, energia elèctrica, aigua, mà d'obra i cures sanitàries.

2. Les empreses integradores es consideraran operadors comercials, amb les seues obligacions, durant el temps en què els animals es troben directament al seu càrrec, i en el cas que disposen, per a la explotació ramadera directa, d'unitats productives pròpies, tindran també la condició d'explotació ramadera, amb totes les obligacions inherents a la seua titularitat.

Article 14. Centres de concentració

1. Es consideren centres de concentració de bestiar, a l'efecte d'esta llei, les unitats de producció de les explotacions ramaderes en les quals es reunisquen animals procedents d'altres explotacions, mantinguts durant curts períodes de temps considerats en el conjunt de la duració del procés productiu de cada espècie ramadera, i destinats a proveir altres explotacions ramaderes o els escorxadors.

2. La qualificació d'una unitat productiva com a centre de concentració de bestiar comportarà les obligacions següents:

- a) Dedicar les seues instal·lacions exclusivament a l'allotjament temporal d'animals.
- b) Allotjar animals d'una única espècie ramadera.
- c) Comptar amb infraestructures i equips per a un correcte maneig del bestiar i per a una desinfecció de vehicles adequada i efectiva.
- d) Mantindre períodes d'inactivitat en les instal·lacions, i dur a terme en elles labors de neteja i desinfecció.

Article 15. Titularitat

1. El titular o la titular de l'explotació ramadera és la persona natural, denominada en este cas *ramader* o *ramadera*, o la persona jurídica que exercisca l'activitat en l'explotació i n'assumix la responsabilitat, amb independència de qui posseïssa la propietat de les instal·lacions i del bestiar allotjat.

2. La condició de titular de l'explotació es reconeixerà en tot cas a qui conste com tal en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana.

Article 16. Obligacions

Són obligacions dels titulars de les explotacions ramaderes:

- a) Exercir l'activitat ramadera amb totes les autoritzacions administratives exigides per les distintes legislacions sectorials.
- b) Proveir les coses necessàries perquè les unitats productives complisquen les condicions higièniques i sanitàries imposades, amb l'objecte d'evitar l'aparició i la difusió de malalties epizootiques.
- c) Complir les condicions establides per a assegurar el benestar dels animals.
- d) Dotar l'explotació de personal capacitat i mantindre'l format.
- e) Complir respecte dels animals de la seua explotació les exigències d'identificació animal.
- f) Prendre les mesures higienicosanitàries necessàries, d'acord amb el programa sanitari de l'explotació, i col·laborar amb l'administració en l'execució i el desplegament dels seus programes i plans sectorials.
- g) Aplicar al bestiar de l'explotació unes pràctiques de cria que no impliquen risc per a la salut dels consumidors i usuaris dels productes d'origen animal.
- h) Comunicar a les administracions públiques, en els tèmens reglamentàriament establits, les dades de la seua explotació, fins i tot, si és procedent, a la xàrcia de vigilància epidemiològica corresponent.

Artículo 13. Empresa integradora

1. Se considera integración, a los efectos de esta ley, aquella relación contractual ganadera en la cual una parte, denominada *integrador* o *empresa integradora*, aporta animales y determinados medios de producción, como piensos, productos zoonosanitarios o asistencia técnica, pudiendo o no comprometerse a la retirada para su comercialización de los animales criados o de sus productos, y la otra, denominado *ganadero* o *ganadera integrados*, aporta los restantes medios, como los servicios de alojamiento, calefacción, energía eléctrica, agua, mano de obra y cuidados sanitarios.

2. Las empresas integradoras se considerarán operadoras comerciales, con sus obligaciones, durante el tiempo en el que los animales se encuentren directamente a su cargo, y en el caso de que dispongan, para la directa explotación ganadera, de propias unidades productivas, tendrán también la condición de explotación ganadera, con todas las obligaciones inherentes a su titularidad.

Artículo 14. Centros de concentración

1. Se consideran centros de concentración de ganado, a los efectos de esta ley, las unidades de producción de las explotaciones ganaderas en las que se reúnan animales procedentes de otras explotaciones, mantenidos durante cortos periodos de tiempo considerados en el conjunto de la duración del proceso productivo de cada especie ganadera, y destinados a abastecer a otras explotaciones ganaderas o a los mataderos.

2. La calificación de una unidad productiva como centro de concentración de ganado comportará las siguientes obligaciones:

- a) Dedicar sus instalaciones exclusivamente al albergue temporal de animales.
- b) Alojar animales de una única especie ganadera.
- c) Contar con infraestructuras y equipos para un correcto manejo del ganado y para una adecuada y efectiva desinfección de vehículos.
- d) Mantener periodos de inactividad en las instalaciones, llevándose a cabo en ellas labores de limpieza y desinfección.

Artículo 15. Titularidad

1. El o la titular de la explotación ganadera es la persona natural, denominada en tal caso *ganadero* o *ganadera*, o la persona jurídica que ejerza la actividad en la explotación, asumiendo su responsabilidad, con independencia de quien ostente la propiedad de las instalaciones y del ganado alojado.

2. La condición de titular de la explotación se reconocerá en todo caso a quien conste como tal en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana.

Artículo 16. Obligaciones

Son obligaciones de los titulares de las explotaciones ganaderas:

- a) Ejercer la actividad ganadera con todas las autorizaciones administrativas exigidas por las distintas legislaciones sectoriales.
- b) Proveer lo necesario para que las unidades productivas cumplan las condiciones higiénicas y sanitarias impuestas, con el objeto de evitar la aparición y difusión de enfermedades epizooticas.
- c) Cumplir las condiciones establecidas para asegurar el bienestar de los animales.
- d) Dotar a la explotación de personal capacitado y mantenerlo formado.
- e) Cumplir respecto de los animales de su explotación las exigencias de identificación animal.
- f) Adoptar las medidas higiénico-sanitarias necesarias, de acuerdo con el programa sanitario de la explotación, colaborando con la administración en la ejecución y desarrollo de sus programas y planes sectoriales.
- g) Aplicar al ganado de la explotación unas prácticas de cría que no impliquen riesgo para la salud de los consumidores y usuarios de los productos de origen animal.
- h) Comunicar a las administraciones públicas, en los términos reglamentariamente establecidos, los datos de su explotación, incluso, en su caso, a la correspondiente red de vigilancia epidemiológica.

Article 17. Incorporació de jòvens i dones

1. La Generalitat establirà i mantindrà un programa d'incorporació de jòvens i dones a les activitats relacionades amb la producció animal.

2. El programa inclourà les accions següents:

a) Mesures específiques de suport econòmic a la incorporació dels jòvens i les dones.

b) Previsió del seu accés prioritari a les mesures de foment de la modernització de les explotacions ramaderes.

c) Promoció i desenrotllament d'activitats de formació teòrico-pràctica dirigides a jòvens i dones per a la seua incorporació al sector pecuari.

CAPÍTOL II

*Registre d'Explotacions Ramaderes**Article 18. Concepte*

1. El Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana és el registre administratiu únic adscrit a la conselleria competent en el qual s'han d'inscriure preceptivament, per a l'exercici de l'activitat ramadera, totes les explotacions ramaderes amb unitats de producció radicades a la Comunitat Valenciana.

2. Els titulars de les explotacions seran responsables de la sol·licitud de la seua inscripció, i de les seues modificacions, en el registre, i de l'exercici de l'activitat ramadera amb la inscripció prèvia.

Article 19. Organització i contingut

1. El Registre d'Explotacions Ramaderes s'organitzarà per províncies, i en cada una per seccions atenent les distintes espècies ramaderes objecte de les explotacions, amb indicació de la comarca a la qual pertanyen. Dins de cada secció, podran diferenciar-se categories per l'orientació zootècnica de les explotacions i per la capacitat productiva d'aquestes.

2. En el registre, que assignarà un número a cada explotació, figuraran les dades d'identificació del titular de l'explotació i dels seus responsables, el domicili, localitat i comarca d'ella, la localització de les seues unitats productives, la seua qualificació com a centre de concentració, la classificació de l'explotació i el nombre de places per categoria d'animals, i, si és procedent, la capacitat productiva i el cens actualitzat dels animals de l'explotació.

3. La qualificació com a centre de concentració s'atorgarà a sol·licitud del titular de l'explotació o d'ofici, per la conselleria competent, a aquelles unitats productives que posseïsquen la dita condició.

Article 20. Gestió

Sense perjudi de les competències del director o la directora general competent en matèria de producció ramadera per a resoldre sobre les inscripcions, anotacions i cancel·lacions en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana, i de la possibilitat de la seua delegació, la gestió podrà desconcentrar-se en els òrgans administratius territorials de la conselleria.

Article 21. Coordinació de registres

1. No caldrà que sol·liciten la inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana els titulars de les explotacions, els establiments i les instal·lacions d'animals que s'hagen d'inscriure i hagen realitzat degudament la inscripció en els registres administratius següents:

a) El Registre de Nuclis Zoològics de la Comunitat Valenciana, previst en la legislació valenciana protectora dels animals de companyia.

b) El Registre de Granges Cinegètiques i, respecte dels vedats privats de caça en què es produïsquen espècies cinegètiques, en el Registre Oficial de Vedats de Caça, regulats en la legislació de caça.

c) El Registre d'Establiments d'Aqüicultura de la Comunitat Valenciana, previst en la legislació de pesca marítima de la Comunitat Valenciana.

Artículo 17. Incorporación de jóvenes y mujeres

1. La Generalitat establecerá y mantendrá un programa de incorporación de jóvenes y mujeres a las actividades relacionadas con la producción animal.

2. El programa incluirá las siguientes acciones:

a) Medidas específicas de apoyo económico a la incorporación de los jóvenes y las mujeres.

b) Previsión de su acceso prioritario a las medidas de fomento de la modernización de las explotaciones ganaderas.

c) Promoción y desarrollo de actividades de formación teórico-práctica dirigidas a jóvenes y mujeres para su incorporación al sector pecuario.

CAPÍTULO II

*Registro de Explotaciones Ganaderas**Artículo 18. Concepto*

1. El Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana es el registro administrativo único adscrito a la conselleria competente en el que deben inscribirse preceptivamente, para el ejercicio de la actividad ganadera, todas las explotaciones ganaderas con unidades de producción radicadas en la Comunidad Valenciana.

2. Los titulares de las explotaciones serán responsables de la solicitud de su inscripción, y de sus modificaciones, en el registro, y del ejercicio de la actividad ganadera previa dicha inscripción.

Artículo 19. Organización y contenido

1. El Registro de Explotaciones Ganaderas se organizará por provincias, y en cada una de ellas por secciones atendiendo a las distintas especies ganaderas objeto de las explotaciones, indicando la comarca a la que pertenecen. Dentro de cada sección, podrán diferenciarse categorías por la orientación zootécnica de las explotaciones y por su capacidad productiva.

2. En el registro, que asignará un número a cada explotación, figurarán los datos de identificación del titular de la explotación y de sus responsables, el domicilio, localidad y comarca de ella, la localización de sus unidades productivas, su calificación como centro de concentración, la clasificación de la explotación y el número de plazas por categoría de animales, y en su caso la capacidad productiva y el censo actualizado de los animales de la explotación.

3. La calificación como centro de concentración se otorgará a solicitud del titular de la explotación o de oficio, por la conselleria competente a aquellas unidades productivas que reúnan dicha condición.

Artículo 20. Gestión

Sin perjuicio de las competencias del director o directora general competente en materia de producción ganadera para resolver sobre las inscripciones, anotaciones y cancelaciones en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, y de la posibilidad de su delegación, su gestión podrá desconcentrarse en los órganos administrativos territoriales de la conselleria.

Artículo 21. Coordinación de registros

1. No precisarán solicitar la inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, los titulares de las explotaciones, establecimientos e instalaciones de animales que deban inscribirse, y hayan realizado debidamente su inscripción, en los siguientes registros administrativos:

a) El Registro de Núcleos Zoológicos de la Comunidad Valenciana, previsto en la legislación valenciana protectora de los animales de compañía.

b) El Registro de Granjas Cinegéticas y, respecto de los cotos privados de caza en los que se produzcan especies cinegéticas, en el Registro Oficial de Cotos de Caza, regulados en la legislación de caza.

c) El Registro de Establecimientos de Acuicultura de la Comunidad Valenciana, previsto en la legislación de pesca marítima de la Comunidad Valenciana.

d) El Registre de Piscifactories, de les espècies de les aigües continentals.

2. En estos casos, la inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes es realitzarà d'ofici d'acord amb les dades que hauran de subministrar, en el termini d'un mes, els òrgans administratius responsables d'estos altres registres, computat el termini esmentat des de la inscripció practicada en estos.

Article 22. Inscripció

1. La inclusió de noves explotacions en el Registre d'Explotacions Ramaderes es realitzarà a sol·licitud del seu titular, que haurà d'acreditar la seua personalitat jurídica, si és procedent.

2. Seran requisits de la primera inscripció, referits a cada una de les unitats productives integrants de l'explotació:

- a) Disposar de llicència municipal d'activitat.
- b) Complir les normes de distàncies mínimes a altres unitats productives, establiments i instal·lacions ramaderes.
- c) Complir les condicions tècniques, higièniques i sanitàries exigides a les instal·lacions ramaderes.

Article 23. Canvi de titularitat

1. En el cas de transmissió de la titularitat d'una explotació ramadera completa ja inscrita en el Registre d'Explotacions Ramaderes, l'anotació en este del canvi de titularitat requerirà la comunicació per l'anterior i el nou titular, i este acreditarà, si és procedent, la seua personalitat jurídica.

2. Quan la transmissió es limite a una unitat productiva, en tot cas íntegra, ja inclosa en el Registre d'Explotacions Ramaderes, formant part d'una explotació inscrita, per a la constància del canvi de titularitat en el registre n'hi haurà prou, així mateix, amb la comunicació efectuada per l'anterior i el nou titular, i este acreditarà si és procedent la seua personalitat jurídica. Quan la unitat productiva segregada i transmesa no s'incorpore a una explotació ja inclosa en el registre, la comunicació del canvi de titularitat determinarà la inscripció automàtica de la nova explotació ramadera.

3. No es tramitaran les comunicacions de canvi de titularitat quan es referisquen a unitats de producció d'explotacions ramaderes respecte de qualsevol de les unitats productives de les quals, siga o no l'afectada pel canvi de titularitat, s'haja dictat requeriment administratiu d'adopció de mesures correctores, tècniques, higièniques o sanitàries pendents de compliment.

Article 24. Variació d'explotacions

1. La implantació i posada en marxa d'una nova unitat productiva prèviament no registrada requerirà la seua inclusió en el Registre d'Explotacions Ramaderes, formant part de l'explotació ja inscrita. Seran requisits de la inscripció, referits a la nova unitat productiva:

- a) Disposar de llicència municipal d'activitat.
- b) Complir les normes de distàncies mínimes a altres unitats productives, establiments i instal·lacions ramaderes.
- c) Complir les condicions tècniques, higièniques i sanitàries exigides a les instal·lacions ramaderes.

2. A l'efecte de l'exigència dels requisits assenyalats en l'apartat anterior s'assimila a l'alta d'una nova unitat de producció l'augment dels volums construïts, l'ampliació dels límits perimetrals d'una unitat productiva prèviament registrada i la partició o segregació d'una unitat productiva. Les altres modificacions només requeriran, per a la seua anotació en el registre, la sol·licitud per part del titular de l'explotació.

3. Les modificacions d'explotacions ramaderes com a conseqüència de la transmissió d'unitats productives completes entre explotacions inscrites s'anotaran en el registre amb motiu de la comunicació del canvi de titularitat d'acord amb les disposicions de l'article anterior.

Article 25. Cessament d'activitat

La cancel·lació de la inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana d'una explotació ramadera

d) En el Registro de Piscifactorías, de las especies de las aguas continentales.

2. En estos casos la inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas se realizará de oficio de acuerdo con los datos que deberán suministrar, en el plazo de un mes, los órganos administrativos responsables de estos otros registros, computado el referido plazo desde la inscripción practicada en éstos.

Artículo 22. Inscripción

1. La inclusión de nuevas explotaciones en el Registro de Explotaciones Ganaderas se realizará a solicitud de su titular, que deberá acreditar su personalidad jurídica, en su caso.

2. Serán requisitos de la primera inscripción, referidos a cada una de las unidades productivas integrantes de la explotación:

- a) Disponer de licencia municipal de actividad.
- b) Cumplir las normas de distancias mínimas a otras unidades productivas, establecimientos e instalaciones ganaderas.
- c) Cumplir las condiciones técnicas, higiénicas y sanitarias exigidas a las instalaciones ganaderas.

Artículo 23. Cambio de titularidad

1. En el caso de transmisión de la titularidad de una explotación ganadera completa ya inscrita en el Registro de Explotaciones Ganaderas, la anotación en éste del cambio de titularidad requerirá la comunicación por el anterior y el nuevo titular, acreditando éste, en su caso, su personalidad jurídica.

2. Cuando la transmisión se limite a una unidad productiva, en todo caso íntegra, ya incluida en el Registro de Explotaciones Ganaderas, formando parte de una explotación inscrita, para la constancia del cambio de titularidad en el registro bastará asimismo la comunicación efectuada por el anterior y el nuevo titular, acreditando éste en su caso su personalidad jurídica. Cuando la unidad productiva segregada y transmitida no se incorpore a una explotación ya incluida en el registro, la sola comunicación del cambio de titularidad determinará la automática inscripción de la nueva explotación ganadera.

3. No se tramitarán las comunicaciones de cambio de titularidad cuando se refieran a unidades de producción de explotaciones ganaderas respecto de cualquiera de cuyas unidades productivas, sea o no la afectada por el cambio de titularidad, se haya dictado requerimiento administrativo de adopción de medidas correctoras, técnicas, higiénicas o sanitarias, pendientes de cumplimiento.

Artículo 24. Variación de explotaciones

1. La implantación y puesta en marcha de una nueva unidad productiva previamente no registrada, requerirá su inclusión en el Registro de Explotaciones Ganaderas, formando parte de la explotación ya inscrita. Serán requisitos de la inscripción, referidos a la nueva unidad productiva:

- a) Disponer de licencia municipal de actividad.
- b) Cumplir las normas de distancias mínimas a otras unidades productivas, establecimientos e instalaciones ganaderas.
- c) Cumplir las condiciones técnicas, higiénicas y sanitarias exigidas a las instalaciones ganaderas.

2. A los efectos de la exigencia de los requisitos señalados en el apartado anterior se asimila al alta de una nueva unidad de producción el aumento de los volúmenes construidos, la ampliación de los límites perimetrales de una unidad productiva previamente registrada y la partición o segregación de una unidad productiva. Las demás modificaciones sólo requerirán, para su anotación en el registro, la solicitud por parte del titular de la explotación.

3. Las modificaciones de explotaciones ganaderas como consecuencia de la transmisión de unidades productivas completas entre explotaciones inscrites se anotarán en el registro con ocasión de la comunicación del cambio de titularidad de acuerdo con lo dispuesto en el artículo anterior.

Artículo 25. Cese de actividad

La cancelación de la inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana de una explotación

o d'una unitat productiva completa es produirà en els casos següents:

- a) A petició del titular de l'explotació.
- b) Pel cessament de l'activitat o per la seua suspensió durant més d'un any, ampliable a tres a petició del titular de l'explotació basada en causa justificada.
- c) Sanció administrativa de cessament de l'activitat i clausura de l'explotació o de la unitat productiva, imposada de conformitat amb les disposicions de la present llei.

Article 26. Llista annexa

En una llista annexa al Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana, organitzada per tèrmins municipals, s'incorporaran, amb les dades fonamentals de titularitat i espècies animals, a més de les que puguen exigir-se reglamentàriament, totes aquelles instal·lacions en què es tinguen, es crien o es manejen animals, respecte de les quals no existisca obligació d'inscripció en el dit registre però que hagen de ser objecte de control sanitari oficial.

Article 27. Explotacions no registrades

1. L'exercici de l'activitat ramadera en una explotació o en una unitat productiva no inscrites en el Registre d'Explotacions Ramaderes determinarà l'adopció, sense perjudi de la responsabilitat administrativa que pugua exigir-se d'acord amb el títol IX d'esta llei, de les mesures següents per part de l'administració pecuària de la Generalitat:

- a) La immobilització cautelar dels animals pels servicis veterinaris oficials, sense perjudi de les autoritzacions especials de trasllat que puguen concedir-se per estos mateixos servicis per raons sanitàries o de benestar animal.
- b) El director o la directora general competent en matèria de producció animal, amb l'audiència prèvia del titular de l'explotació, li dirigirà requeriment de la seua inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes en el termini màxim de dos mesos.

Estes actuacions seran comunicades a l'ajuntament corresponent i a la conselleria competent en matèria d'activitats qualificades.

2. La resolució d'inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes comportarà l'alçament de la mesura d'immobilització, en tot cas amb el control sanitari previ dels animals pels servicis veterinaris oficials.

3. Quan no siga sol·licitada en el termini la inscripció, o en el cas que siga denegada, s'ordenarà el trasllat a un escorxador de tots els animals de l'explotació o de la unitat productiva, i els servicis veterinaris oficials expediran a l'efecte una autorització especial de trasllat en què es reflectirà l'estat sanitari dels animals.

4. El trasllat dels animals, amb el cessament total de l'activitat pecuària, haurà de produir-se, en compliment de les disposicions de l'apartat anterior, en el termini màxim d'un mes, transcorregut el qual sense que s'haja acomplit voluntàriament l'orde de trasllat, es procedirà a l'execució forçosa subsidiària d'este, a costa de l'obligat, amb el control dels servicis veterinaris oficials.

Article 28. Modificacions no registrades

1. Quan es comprove l'exercici de l'activitat ramadera en una unitat productiva que haja sigut objecte d'una modificació assimilada a l'alta de conformitat amb el que assenyala l'article 24.2 de la present llei, que no haja sigut inclosa en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana, la conselleria competent requerirà el titular de l'explotació perquè procedisca a instar la dita inscripció en el termini màxim de dos mesos, a més de disposar la incoació del procediment sancionador corresponent d'acord amb el títol IX d'esta llei.

Esta actuació serà comunicada a l'ajuntament corresponent i a la conselleria competent en matèria mediambiental.

2. En el cas de no sol·licitar-se en el termini la inscripció de la modificació, o quan siga denegada, s'ordenarà el cessament de

ganadera o de una unidad productiva completa se producirá en los casos siguientes:

- a) A petición del titular de la explotación.
- b) Por el cese de la actividad o por su suspensión durante más de un año, ampliable a tres a petición del titular de la explotación basada en causa justificada.
- c) Sanción administrativa de cese de la actividad y clausura de la explotación o de la unidad productiva, impuesta de conformidad con lo dispuesto en la presente ley.

Artículo 26. Lista anexa

En una lista anexa al Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, organizada por términos municipales, se incorporarán, con los datos fundamentales de titularidad y especies animales, además de los que puedan exigirse reglamentariamente, todas aquellas instalaciones en las que se tengan, críen o manejen animales, respecto de las que no exista obligación de inscripción en dicho registro, pero que deban ser objeto de control sanitario oficial.

Artículo 27. Explotaciones no registradas

1. El ejercicio de la actividad ganadera en una explotación o en una unidad productiva no inscritas en el Registro de Explotaciones Ganaderas determinará la adopción, sin perjuicio de responsabilidad administrativa que pueda exigirse de acuerdo con el título IX de esta ley, de las siguientes medidas por la administración pecuaria de la Generalitat:

- a) La inmovilización cautelar de los animales por los servicios veterinarios oficiales, sin perjuicio de las autorizaciones especiales de traslado que puedan concederse por estos mismos servicios por razones sanitarias o de bienestar animal.
- b) El director o directora general competente en materia de producción animal, previa audiencia del titular de la explotación, le dirigirá requerimiento de su inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas en el plazo máximo de dos meses.

Estas actuaciones serán comunicadas al ayuntamiento correspondiente y a la conselleria competente en materia de actividades calificadas.

2. La resolución de inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas comportará el levantamiento de la medida de inmovilización, previo en todo caso el control sanitario de los animales por los servicios veterinarios oficiales.

3. Cuando no sea solicitada en plazo la inscripción, o en el caso de que ésta sea denegada, se ordenará el traslado a un matadero de todos los animales de la explotación o de la unidad productiva, expidiéndose a tales efectos por los servicios veterinarios oficiales una autorización especial de traslado en la que se refleje el estado sanitario de los animales.

4. El traslado de los animales, con el cese total de la actividad pecuaria, deberá producirse, en cumplimiento de lo dispuesto en el apartado anterior, en el plazo máximo de un mes, transcurrido el cual sin haberse dado cumplimiento voluntario a la orden de traslado, se procederá a la ejecución forzosa subsidiaria del mismo, a costa del obligado, bajo el control de los servicios veterinarios oficiales.

Artículo 28. Modificaciones no registradas

1. Cuando se compruebe el ejercicio de la actividad ganadera en una unidad productiva que haya sido objeto de una modificación asimilada a la alta de conformidad con lo señalado en el artículo 24.2 de la presente ley, que no haya sido incluida en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, la conselleria competente requerirá al titular de la explotación para que proceda a instar dicha inscripción en el plazo máximo de dos meses, además de disponer la incoación del procedimiento sancionador correspondiente de acuerdo con el título IX de esta ley.

Esta actuación será comunicada al ayuntamiento correspondiente y a la conselleria competente en materia medioambiental.

2. En el caso de no solicitarse en plazo la inscripción de la modificación, o cuando sea denegada, se ordenará el cese de la

l'activitat ramadera en les instal·lacions afectades per la modificació en el termini màxim de dos mesos.

3. L'incompliment del que estableix l'apartat anterior suposarà, amb l'audiència prèvia del titular de l'explotació, la imposició de multes coercitives, que seran successives en el cas que es mantinga l'incompliment dels requeriments successius, per nous terminis iguals, en les quanties següents:

- a) La primera, equivalent al valor dels animals allotjats en l'ampliació de les instal·lacions.
- b) La segona, el doble del valor dels animals.
- c) La tercera i successives, el triple del valor dels animals.

CAPÍTOL III

Llibre d'Explotació Ramadera

Article 29. Concepte

1. Les explotacions ramaderes inscrites en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana i les instal·lacions que alberguen animals objecte de control sanitari oficial disposaran d'un Llibre d'Explotació Ramadera, que incorporarà, permanentment actualitzada, la informació bàsica sobre l'explotació relativa a la seua titularitat, emplaçament, orientació productiva, infraestructura, censos i actuacions i incidències sanitàries, així com els altres punts que puguen establir-se reglamentàriament.

2. En el cas d'explotacions ramaderes integrades per diverses unitats productives, el Llibre d'Explotació Ramadera es compondrà d'un exemplar per cada una d'estes.

Article 30. Format

1. La conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal aprovarà el model oficial del Llibre d'Explotació Ramadera.

2. El Llibre d'Explotació Ramadera podrà portar-se per mitjans informàtics, sempre que en queden garantides l'autenticitat, la integritat i la conservació, i en les condicions que, si és procedent, puguen establir-se reglamentàriament, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent, que es concedirà amb la comprovació del compliment d'estos requisits.

Article 31. Gestió

1. El Llibre d'Explotació Ramadera, per a cada explotació o instal·lació d'animals a què es referix l'article 29, l'expedirà la conselleria competent, que facilitarà l'exemplar o els exemplars del llibre que corresponguen al titular o responsable d'aquelles, el qual haurà de cuidar la seua conservació.

2. El titular de l'explotació, o el responsable de la instal·lació o de l'animal, haurà de mantindre permanentment actualitzat el Llibre d'Explotació Ramadera, en les condicions que s'establisquen reglamentàriament.

3. L'exemplar o els exemplars del llibre es visaran almenys anualment pels servicis veterinaris oficials.

4. El titular o el responsable de l'explotació o instal·lació, així com qualsevol persona ocupada en ella que en un determinat moment es trobe al seu càrrec, tindran l'obligació d'exhibir el Llibre d'Explotació Ramadera, en qualsevol moment i immediatament que li siga requerit, als servicis veterinaris oficials i a qualsevol agent de l'autoritat en funcions de control administratiu del compliment de qualsevol legislació sectorial d'índole sanitària o mediambiental. La negativa o el retard injustificat a esta exhibició es considerarà obstaculització a l'activitat inspectora en relació amb el règim sancionador establert en la present llei.

CAPÍTOL IV

Modernització de les explotacions

Article 32. Programes de modernització

1. La Generalitat establirà i mantindrà un programa de modernització de les explotacions ramaderes de la Comunitat Valenciana que tindrà entre els seus objectius els següents:

actividad ganadera en las instalaciones afectadas por la modificación en el plazo máximo de dos meses.

3. El incumplimiento de lo establecido en el apartado anterior supondrá, previa audiencia del titular de la explotación, la imposición de multas coercitivas, que serán sucesivas en el caso de que se mantenga el incumplimiento de los sucesivos requerimientos, por nuevos plazos iguales, en las cuantías siguientes:

- a) La primera, equivalente al valor de los animales alojados en la ampliación de las instalaciones.
- b) La segunda, el doble del valor de los animales.
- c) La tercera y sucesivas, el triple del valor de los animales.

CAPÍTULO III

Libro de Explotación Ganadera

Artículo 29. Concepto

1. Las explotaciones ganaderas inscrites en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana y las instalaciones que alberguen animales objeto de control sanitario oficial dispondrán de un Libro de Explotación Ganadera, que incorporará, permanentemente actualizada, la información básica sobre la explotación, relativa a su titularidad, emplazamiento, orientación productiva, infraestructura, censos y actuaciones e incidencias sanitarias, así como los demás extremos que puedan establecerse reglamentariamente.

2. En el caso de explotaciones ganaderas integradas por varias unidades productivas, el Libro de Explotación Ganadera se compondrá de un ejemplar por cada una de ellas.

Artículo 30. Formato

1. La conselleria competente en materia de producción y sanidad animal aprobará el modelo oficial del Libro de Explotación Ganadera.

2. El Libro de Explotación Ganadera podrá llevarse por medios informáticos, siempre que quede garantizada su autenticidad, integridad y conservación, y en las condiciones que en su caso puedan establecerse reglamentariamente, previa autorización de la conselleria competente, que se concederá por la comprobación del cumplimiento de dichos requisitos.

Artículo 31. Gestión

1. El Libro de Explotación Ganadera, para cada explotación o instalación de animales a que se refiere el artículo 29, se expedirá por la conselleria competente, que facilitará el ejemplar o ejemplares del libro que correspondan al titular o responsable de aquéllas, que deberá cuidar de su conservación.

2. El titular de la explotación, o el responsable de la instalación o del animal, deberá mantener permanentemente actualizado el Libro de Explotación Ganadera, en las condiciones que se establezcan reglamentariamente.

3. El ejemplar o los ejemplares del Libro se visarán al menos anualmente por los servicios veterinarios oficiales.

4. El titular o el responsable de la explotación o instalación, así como cualquier persona empleada en ella que en un determinado momento se encuentre a su cargo, tendrán la obligación de exhibir el Libro de Explotación Ganadera, en cualquier momento e inmediatamente que le sea requerido, a los servicios veterinarios oficiales y a cualquier agente de la autoridad en funciones de control administrativo del cumplimiento de cualquier legislación sectorial de índole sanitaria o medioambiental. La negativa a esta exhibición, o el retraso injustificado a la misma, se considerará obstaculización a la actividad inspectora en relación con el régimen sancionador establecido en la presente ley.

CAPÍTULO IV

Modernización de las explotaciones

Artículo 32. Programas de modernización

1. La Generalitat establecerá y mantendrá un programa de modernización de las explotaciones ganaderas de la Comunidad Valenciana que tendrá entre sus objetivos los siguientes:

- a) Mantindre la viabilitat econòmica de les explotacions ramaderes.
- b) Millorar les condicions de treball de les persones dedicades a l'activitat ramadera.
- c) Incrementar la seguretat dels processos productius dedicats a l'obtenció d'aliments d'origen animal.
- d) Reduir l'impacte ambiental de l'exercici de l'activitat ramadera.
- e) Millorar les condicions de benestar animal en les explotacions.
- f) Millorar les mesures de seguretat dels treballadors i les treballadores de les explotacions ramaderes.

2. El programa de modernització de les explotacions ramaderes s'instrumentarà mitjançant el suport econòmic a les inversions i incorporació de noves tecnologies, el foment de la ramaderia extensiva, la promoció de la capacitat professional i el desenvolupament i foment dels projectes d'investigació i desplegament tecnològic en matèria de producció ramadera.

Aquest programa s'elaborarà en els 18 mesos següents a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Article 33. Suport econòmic a la modernització

1. El règim d'ajudes a la modernització afavorirà les inversions tendents a renovar les instal·lacions, equips i infraestructures de les explotacions, amb especial atenció a la millora de les condicions d'higiene, salubritat i bioseguretat, i a l'adaptació d'aquelles a les condicions de benestar animal i de reducció dels impactes ambientals provocats per la pròpia activitat.

2. El suport econòmic a la incorporació de noves tecnologies en les empreses ramaderes comprendrà els àmbits de la genètica i la reproducció, l'alimentació, el maneig i la gestió de l'explotació.

3. L'administració pecuària autonòmica destinarà a estes accions els fons procedents de l'Estat i de la Unió Europea i els propis que assignarà la Generalitat als seus pressupostos anuals.

4. En tot cas, la regulació de les ajudes que s'establisquen se sotmetrà a les reglamentacions generals i sectorials establides per la Unió Europea.

Article 34. Foment de la ramaderia extensiva

1. L'administració de la Generalitat i les entitats locals de la Comunitat Valenciana, a l'objecte de reduir els impactes sobre el medi natural i de promoure el desenvolupament rural, potenciaran les pràctiques ramaderes extensives, compatibles amb el manteniment de l'entorn, especialment en les zones catalogades com a desfavorides.

2. La conselleria competent desplegarà un programa de suport a les inversions dirigides a contribuir a l'extensificació de l'activitat ramadera, a facilitar el manteniment d'explotacions que utilitzen este sistema i, en especial, a afavorir les activitats ramaderes extensives desenvolupades en el marc d'un sistema de producció agrària sostenible aplicat d'acord amb el programa corresponent reconegut per l'administració pecuària valenciana.

Article 35. Formació i capacitat professional

1. Els responsables i treballadors de les explotacions ramaderes hauran de mantindre actualitzats els seus coneixements en el sector d'activitat en què participen i, en particular, en els aspectes referents a les implicacions del seu treball en la salut dels consumidors i en el benestar animal.

2. A estos efectes, hauran de participar, amb la periodicitat que s'establisca i amb aprofitament, en els cursos de reciclatge i actualització tècnica que organitze la conselleria competent, que garantirà en tot cas la seua celebració anual en distints llocs del territori de la Comunitat Valenciana, de forma fàcilment accessible a totes les persones obligades.

3. Els cursos es podran organitzar directament per la conselleria competent o, amb l'homologació, per altres entitats públiques i privades.

- a) Mantener la viabilidad económica de las explotaciones ganaderas.
- b) Mejorar las condiciones de trabajo de las personas dedicadas a la actividad ganadera.
- c) Incrementar la seguridad de los procesos productivos dedicados a la obtención de alimentos de origen animal.
- d) Reducir el impacto ambiental del ejercicio de la actividad ganadera.
- e) Mejorar las condiciones de bienestar animal en las explotaciones.
- f) Mejorar las medidas de seguridad de los trabajadores y trabajadoras de las explotaciones ganaderas.

2. El programa de modernización de las explotaciones ganaderas se instrumentará mediante el apoyo económico a las inversiones e incorporación de nuevas tecnologías, el fomento de la ganadería extensiva, la promoción de la capacitación profesional y el desarrollo y fomento de los proyectos de investigación y desarrollo tecnológico en materia de producción ganadera.

Este programa se elaborará dentro de los 18 meses siguientes a la entrada en vigor de la presente Ley.

Artículo 33. Apoyo económico a la modernización

1. El régimen de ayudas a la modernización favorecerá las inversiones tendentes a renovar las instalaciones, equipos e infraestructuras de las explotaciones, con especial atención a la mejora de las condiciones de higiene, salubridad y bioseguridad, y a la adaptación de aquéllas a las condiciones de bienestar animal y de reducción de los impactos ambientales provocados por la propia actividad.

2. El apoyo económico a la incorporación de nuevas tecnologías en las empresas ganaderas comprenderá los ámbitos de la genética y la reproducción, la alimentación, el manejo y la gestión de la explotación.

3. La administración pecuaria autonómica destinará a estas acciones los fondos procedentes del Estado y de la Unión Europea y los propios que asigne la Generalitat en los presupuestos anuales..

4. En todo caso la regulación de las ayudas que se establezcan se someterá a las reglamentaciones generales y sectoriales establecidas por la Unión Europea.

Artículo 34. Fomento de la ganadería extensiva

1. La administración de la Generalitat y las entidades locales de la Comunidad Valenciana, al objeto de reducir los impactos sobre el medio natural y de promover el desarrollo rural, potenciarán las prácticas ganaderas extensivas, compatibles con el mantenimiento del entorno, especialmente en las zonas catalogadas como desfavorizadas.

2. La conselleria competente desarrollará un programa de apoyo a las inversiones dirigidas a contribuir a la extensificación de la actividad ganadera, a facilitar el mantenimiento de explotaciones que utilicen este sistema y en especial a favorecer las actividades ganaderas extensivas desarrolladas en el marco de un sistema de producción agraria sostenible aplicado de acuerdo con el programa correspondiente reconocido por la administración pecuaria valenciana.

Artículo 35. Formación y capacitación profesional

1. Los responsables y trabajadores de las explotaciones ganaderas deberán mantener actualizados sus conocimientos en el sector de actividad en el que participen y en particular en los aspectos relativos a las implicaciones de su trabajo en la salud de los consumidores y en el bienestar animal.

2. A estos efectos deberán participar, con la periodicidad que se establezca, y con aprovechamiento, en los cursos de reciclaje y actualización técnica que organice la conselleria competente, que garantizará en todo caso su celebración anual en distintos lugares del territorio de la Comunidad Valenciana, de forma fàcilmente accesible a todas las personas obligadas.

3. Los cursos se podrán organizar directamente por la conselleria competente o, con su homologación, por otras entidades públicas y privadas.

4. L'administració pecuària de la Generalitat avaluarà, amb les organitzacions professionals agràries, les associacions empresarials i els sindicats de treballadors amb implantació en el sector ramader valencià, les necessitats de formació i capacitat professional del personal dedicat a labors de producció animal.

Article 36. Centre d'Investigació i Tecnologia Animal

1. Els projectes d'investigació que despleguen els organismes públics d'investigació de la Generalitat en relació amb la producció ramadera, la sanitat i el benestar animal i la seguretat alimentària s'integraran i es coordinaran en el centre d'investigació i tecnologia animal, amb l'objecte de facilitar la transferència al sector ramader dels resultats obtinguts i el coneixement per aquells organismes de les necessitats del sector ramader valencià.

2. L'organització, la naturalesa i el règim del Centre d'Investigació i Tecnologia Animal seran els adequats a la intensitat de la integració dels projectes i a l'abast de les funcions de coordinació que se li assignen, en el marc del règim legal de la política científica i tecnològica de la Generalitat.

Article 37. Suport a projectes pilot

L'administració de la Generalitat podrà finançar, d'acord amb els fons que obtinga i la pròpia aportació, els programes de desenvolupament i innovació tecnològica destinats a millorar la qualitat i competitivitat de les explotacions pecuàries. Dedicarà atenció especial a les espècies autòctones i a l'adaptació d'aquestes al medi.

Article 38. Agrupacions de desenvolupament ramader

1. El programa de modernització d'explotacions ramaderes possibilitarà l'accés a les ajudes públiques que establisca la Generalitat als pressupostos generals anuals de les accions que, per l'entitat i el cost majors, promoguen i executen diversos titulars d'explotacions ramaderes per a l'aprofitament conjunt, i en particular la consistent en la contractació de servicis tècnics professionals o la incorporació de tecnologies que requerisquen uns determinats volums de producció.

2. Estos grups d'explotacions, sense perjudi de la forma jurídica que prenguen, seran reconeguts com a agrupacions de desenvolupament ramader, i hauran de ser considerats en l'obtenció de beneficis, ajudes i qualssevol altres mesures de foment previstes en esta llei.

3. La conselleria competent crearà un registre d'agrupacions de desenvolupament ramader.

**TÍTOL III
Els animals**

**CAPÍTOL I
Identificació**

Article 39. Obligatorietat

1. Els animals, així com, si és procedent, els productes d'animals, hauran de ser identificats en les condicions imposades en la reglamentació de la Unió Europea i en les disposicions estatals corresponents, sense perjudi del seu desplegament i la regulació per part del Govern Valencià de l'ús i l'aplicació a cada espècie dels diferents sistemes d'identificació establits amb caràcter general.

2. L'obligació d'identificació pertoca als titulars de les explotacions ramaderes de les quals formen part els animals i, en un altre cas, als propietaris o tenidors.

3. La identificació, en les condicions establides per a cada espècie, és també exigible respecte dels animals criats per a autoconsum.

4. Respecte dels animals de companyia, el règim d'identificació a què es referix esta llei és aplicable exclusivament durant la permanència dels animals en l'explotació de cria i reproducció. Fora d'esta circumstància, caldrà ajustar-se a les disposicions de la legislació especial sobre els animals de companyia.

4. La administració pecuària de la Generalitat avaluarà, con las organizaciones profesionales agrarias, las asociaciones empresariales y los sindicatos de trabajadores con implantación en el sector ganadero valenciano, las necesidades de formación y capacitación profesional del personal dedicado a labores de producción animal.

Artículo 36. Centro de Investigación y Tecnología Animal

1. Los proyectos de investigación que se desarrollen por los organismos públicos de investigación de la Generalitat en relación con la producción ganadera, la sanidad y el bienestar animal y la seguridad alimentaria se integrarán y coordinarán en el Centro de Investigación y Tecnología Animal, con el objeto de facilitar la transferencia al sector ganadero de los resultados obtenidos y el conocimiento por aquellos organismos de las necesidades del sector ganadero valenciano.

2. La organización, naturaleza y régimen del Centro de Investigación y Tecnología Animal serán los adecuados a la intensidad de la integración de los proyectos y al alcance de las funciones de coordinación que se le asignen, en el marco del régimen legal de la política científica y tecnológica de la Generalitat.

Artículo 37. Apoyo a proyectos piloto

La administración de la Generalitat podrá financiar, de acuerdo con los fondos que obtenga y los propios que aporte, los programas de desarrollo e innovación tecnológica destinados a mejorar la calidad y competitividad de las explotaciones pecuarias. Dedicará especial atención a las especies autóctonas y a su adaptación al medio.

Artículo 38. Agrupaciones de desarrollo ganadero

1. El programa de modernización de explotaciones ganaderas posibilitará el acceso a las ayudas públicas que se establezcan por la Generalitat en los presupuestos generales anuales de las acciones que, por su mayor entidad y coste, se promuevan y ejecuten por varios titulares de explotaciones ganaderas, para su aprovechamiento conjunto, y en particular la consistente en la contratación de servicios técnicos profesionales o la incorporación de tecnologías que requieran unos determinados volúmenes de producción.

2. Estos grupos de explotaciones, sin perjuicio de la forma jurídica que adopten, se reconocerán como agrupaciones de desarrollo ganadero, y deberán ser consideradas en la obtención de beneficios, ayudas y cualesquiera otras medidas de fomento previstes en esta ley.

3. La conselleria competente crearà un Registro de agrupaciones de desarrollo ganadero.

**TÍTULO III
Los animales**

**CAPÍTULO I
Identificación**

Artículo 39. Obligatoriedad

1. Los animales, así como en su caso los productos de animales, deberán ser identificados en las condiciones impuestas por la reglamentación de la Unión Europea y por las disposiciones estatales correspondientes, sin perjuicio de su desarrollo y la regulación por parte del Gobierno Valenciano del uso y aplicación a cada especie de los distintos sistemas de identificación establecidos con carácter general.

2. La obligación de identificación incumbe a los titulares de las explotaciones ganaderas de las que formen parte los animales, y en otro caso a sus propietarios o tenedores.

3. La identificación, en las condiciones establecidas para cada especie, es también exigible respecto de los animales criados para autoconsumo.

4. Respecto de los animales de compañía el régimen de identificación a que se refiere esta ley es aplicable exclusivamente durante la permanencia de los animales en la explotación de cría y reproducción. Fuera de esta circunstancia se estará a lo dispuesto en la legislación especial sobre los animales de compañía.

Article 40. Sistemes especials d'identificació

El Govern Valencià, per raons específiques de control sanitari, per l'interés a determinar la traçabilitat o rastrejabilitat dels animals o com a conseqüència de programes d'eradicació de malalties, podrà establir sistemes addicionals o complementaris d'identificació, si és procedent, individual.

Article 41. Mitjans tècnics del sistema d'identificació

La conselleria competent garantirà l'eficàcia dels sistemes d'identificació animal mitjançant la incorporació i l'ocupació de les tècniques i els mitjans electrònics i informàtics que permeten el seguiment i la localització del bestiar.

Article 42. Animals no identificats

1. Els animals presents en les explotacions ramaderes que no es troben identificats en les condicions establides per esta llei seran considerats sospitosos de patir malaltia infectocontagiosa o parasitària o d'haver rebut el subministrament de productes alimentaris i zosanitaris no autoritzats.

2. Estos animals seran immobilitzats i, si és procedent, aïllats pels servicis veterinaris oficials de manera immediata, i, una vegada realitzats els controls i les investigacions necessaris, segons el seu resultat:

a) Seran identificats per a la seua continuïtat en l'explotació, llevat que existisca risc per a la salut pública o el benestar animal.

b) S'ordenarà el sacrifici dels animals en escorxador o en la pròpia explotació i, si és procedent, la destrucció dels cadàvers.

3. Els gastos derivats de l'aplicació de les mesures previstes en este article aniran a càrrec del titular de l'explotació.

Article 43. Productes no identificats

Els productes d'origen animal que es troben en les instal·lacions de les explotacions ramaderes i que no es troben identificats en les condicions establides legalment i reglamentàriament seran immobilitzats fins que se n'acrediten la procedència i les condicions de producció, i sense perjudi de la responsabilitat administrativa que puga exigir-se d'acord amb el règim sancionador del títol IX de la present llei.

CAPÍTOL II Benestar animal

Article 44. Condicions generals de benestar

1. Els titulars de les explotacions ramaderes i els propietaris o tenidors d'animals tenen l'obligació d'acomplir les condicions de benestar animal establides legalment i reglamentàriament.

2. En tot cas, s'imposen les obligacions de caràcter general següents:

a) Subministrar als animals aigua i aliment de forma adequada a les necessitats de cada espècie.

b) Ubicar als animals en ambients adequats i proveir-los de refugi i d'àrees de descans amb prou espai, llum i ventilació.

c) Prevenir els danys, les ferides i les malalties dels animals, i procedir al diagnòstic i tractament en cas d'aparició.

d) Facilitar l'expressió dels comportaments habituals de cada espècie.

e) Evitar als animals patiments i danys inútils.

3. Quan es detecte l'incompliment de les condicions de benestar animal, els servicis veterinaris oficials dictaran una orde de restitució, en què es concretaran les mesures que cal prendre i el termini per a això.

4. En cas que no es prenguen les mesures ordenades, s'incoarà el procediment sancionador corresponent per a exigir les responsabilitats administratives que procedisquen, d'acord amb el títol IX de la present llei.

5. Així mateix, en cas que no es prenguen les mesures, quan el maltractament dispensat als animals els haja de causar la mort, el director o la directora general competent en producció animal dictarà resolució declarant l'incompliment de l'orde de restitució del

Artículo 40. Sistemas especiales de identificación

El Gobierno Valenciano, por razones específicas de control sanitario, por el interés en determinar la trazabilidad o rastreabilidad de los animales o como consecuencia de programas de erradicación de enfermedades, podrá establecer sistemas adicionales o complementarios de identificación, en su caso individual.

Artículo 41. Medios técnicos del sistema de identificación

La conselleria competente garantizará la eficacia de los sistemas de identificación animal mediante la incorporación y el empleo de las técnicas y medios electrónicos e informáticos que permitan el seguimiento y la localización del ganado.

Artículo 42. Animales no identificados

1. Los animales presentes en las explotaciones ganaderas que no se encuentren identificados en las condiciones establecidas por esta ley serán considerados sospechosos de padecer enfermedad infecto-contagiosa o parasitaria o de haberles sido suministrados productos alimenticios y zosanitarios no autorizados.

2. Estos animales serán inmovilizados y, en su caso, aislados, por los servicios veterinarios oficiales de forma inmediata, y, una vez realizados los controles e investigaciones necesarios, según su resultado:

a) Serán identificados para su continuidad en la explotación, salvo que exista riesgo para la salud pública o el bienestar animal.

b) Se ordenará el sacrificio de los animales en matadero o en la propia explotación, y en su caso la destrucción de los cadáveres.

3. Los gastos derivados de la aplicación de las medidas previstas en este artículo serán de cuenta del titular de la explotación.

Artículo 43. Productos no identificados

Los productos de origen animal que se encuentren en las instalaciones de las explotaciones ganaderas y que no se encuentren identificados en las condiciones legal y reglamentariamente establecidas serán inmovilizados hasta que se acredite su procedencia y sus condiciones de producción, y sin perjuicio de la responsabilidad administrativa que pueda exigirse de acuerdo con el régimen sancionador del título IX de la presente ley.

CAPÍTULO II Bienestar animal

Artículo 44. Condiciones generales de bienestar

1. Los titulares de las explotaciones ganaderas, y los propietarios o tenedores de animales, tienen la obligación de cumplir las condiciones de bienestar animal, legal y reglamentariamente establecidas.

2. En todo caso, se imponen las siguientes obligaciones de carácter general:

a) Suministrar a los animales agua y alimento de forma adecuada a las necesidades de cada especie.

b) Ubicar a los animales en ambientes adecuados, proveyéndoles de refugios y de áreas de descanso, con suficiente espacio, luz y ventilación.

c) Prevenir los daños, heridas y enfermedades de los animales, procediendo a su diagnóstico y tratamiento en caso de aparición.

d) Facilitar la expresión de los comportamientos habituales de cada especie.

e) Evitar a los animales sufrimientos y daños inútiles.

3. Cuando se detecte el incumplimiento de las condiciones de bienestar animal, los servicios veterinarios oficiales dictarán una orden de su restitución, concretando las medidas a adoptar y el plazo para ello.

4. En el caso de no adoptarse las medidas ordenadas se incoará el correspondiente procedimiento sancionador para exigir las responsabilidades administrativas que procedan de acuerdo con el título IX de la presente ley.

5. Asimismo en el caso de no adoptar las medidas, cuando el maltrato dispensado a los animales vaya a causarles la muerte, el director o directora general competente en producción animal dictará resolución declarando el incumplimiento de la orden de restitución

benestar animal, amb la concurrència de la dita circumstància de la gravetat del maltractament. Esta resolució portarà implícita les declaracions d'utilitat pública i de la necessitat i urgència de l'ocupació, a l'efecte de l'expropiació dels animals i, si és procedent, de tots els de l'explotació, per incompliment de la funció social de la propietat.

Article 45. Benestar en el transport

1. Les condicions generals de benestar animal esmentades en l'article anterior seran també aplicables en el transport dels animals, en el qual seran d'aplicació, en particular, les condicions bàsiques següents:

a) Habilitar prou espai perquè els animals puguin romandre drets o gitats durant el transport.

b) Protegir-los de la intempèrie i de les inclemències del temps.

c) Disposar de sòls sòlids i antilliscants, tant en les rampes d'accés com en l'interior del mitjà de transport.

d) Realitzar el transport amb mitjans prèviament nets i desinfectats.

2. Les condicions de benestar animal exigides en el seu transport seran tingudes en compte en el règim d'autorització dels vehicles i en la seua concreta aplicació.

CAPÍTOL III Trasllats dels animals

Article 46. Moviment d'animals

1. El trasllat d'animals procedents d'una explotació ramadera i amb destinació a una altra explotació o a unitat productiva de la mateixa explotació, a escorxador o a un mercat i, en qualsevol cas, sempre que abandonen el seu terme municipal, haurà d'acompanyar-se d'un document d'identificació i origen acreditatiu segons el qual en els animals no s'observa malaltia infectocontagiosa o parasitària i que en l'explotació, i en el seu terme municipal, no hi ha declarada oficialment cap malaltia.

2. D'acord amb la reglamentació comunitària i estatal, este document consistirà en un certificat sanitari emés pels servicis veterinaris oficials o per veterinari habilitat a este efecte, amb les dades bàsiques i el període de validesa establits reglamentàriament.

3. Per als moviments dins del territori de la Comunitat Valenciana, sempre que es troben implantades i operatives les xàrcies de vigilància epidemiològica, es podran establir reglamentàriament altres modalitats de document sanitari en les quals no siga preceptiva l'emissió pels servicis veterinaris oficials o per veterinari habilitat.

Article 47. Moviment de bestiar indocumentat

1. Els animals traslladats sense la documentació acreditativa de la seua identificació, origen i situació sanitària seran considerats sospitosos de patir malaltia infectocontagiosa o parasitària i d'haver rebut el subministrament de productes alimentaris i zootècnics no autoritzats.

2. Estos animals seran retinguts i, si és procedent, aïllats, i una vegada realitzats els controls i les investigacions i expedida la documentació oportuna, seran reexpeditos al seu origen, enviats a escorxador o sacrificats *in situ*.

3. Els gastos ocasionats per la retenció, l'aïllament, la pràctica del control i l'aplicació de la mesura aniran a càrrec del responsable dels animals.

Article 48. Manteniment temporal

1. Les disposicions del present capítol seran d'aplicació al manteniment temporal d'animals en els establiments de primera transformació i en els mercats, fires, concursos, subhastes i exposicions a què es referixen els articles 76 i 80 de la present llei.

2. Les mesures previstes en l'article anterior en relació amb el moviment de bestiar indocumentat s'adoptaran igualment respecte

ció del benestar animal, con la concurrència de dicha circunstancia de la gravedad del maltrato. Esta resolución llevará implícita las declaraciones de utilidad pública y de la necesidad y urgencia de la ocupación, a efectos de la expropiación de los animales y, en su caso, de todos los de la explotación, por incumplimiento de la función social de la propiedad.

Artículo 45. Bienestar en el transporte

1. Las condiciones generales de bienestar animal referidas en el artículo anterior serán también aplicables en el transporte de los animales, en el que en particular serán de aplicación las condiciones básicas siguientes:

a) Habilitar espacio suficiente para que los animales puedan permanecer de pie o acostados durante el transporte.

b) Protegerlos de la intemperie y de las inclemencias del tiempo.

c) Disponer de suelos sólidos y antideslizantes, tanto en las rampas de acceso como en el interior del medio de transporte.

d) Realizar el transporte en medios previamente limpios y desinfectados.

2. Las condiciones de bienestar animal exigidas en su transporte serán tenidas en cuenta en el régimen de autorización de los vehículos y en su concreta aplicación.

CAPÍTULO III Traslados de los animales

Artículo 46. Movimiento de animales

1. El traslado de animales procedentes de una explotación ganadera y con destino a otra explotación o a unidad productiva de la misma explotación, a matadero o a un mercado y, en cualquier caso, siempre que abandonen su término municipal, deberá acompañarse de un documento de identificación y origen acreditativo de que en los animales no se observa enfermedad infecto-contagiosa o parasitaria y de que en la explotación, y en su termino municipal, no hay declarada oficialmente ninguna enfermedad.

2. De acuerdo con la reglamentación comunitaria y estatal dicho documento consistirá en un certificado sanitario emitido por los servicios veterinarios oficiales o por veterinario habilitado a estos efectos, con los datos básicos y el periodo de validez establecidos reglamentariamente.

3. Para los movimientos dentro del territorio de la Comunidad Valenciana, siempre que se encuentren implantadas y operativas las redes de vigilancia epidemiológica, se podrán establecer reglamentariamente otras modalidades de documento sanitario en las que no sea preceptiva su emisión por los servicios veterinarios oficiales o por veterinario habilitado.

Artículo 47. Movimiento de ganado indocumentado

1. Los animales trasladados sin la documentación acreditativa de su identificación, origen y situación sanitaria serán considerados sospechosos de padecer enfermedad infecto-contagiosa o parasitaria y de haberles sido suministrados productos alimenticios y zootécnicos no autorizados.

2. Estos animales serán retenidos y, en su caso, aislados, y una vez realizados los controles e investigaciones y expedida la oportuna documentación, serán reexpeditos a su origen, enviados a matadero o sacrificados *in situ*.

3. Los gastos ocasionados por la retención, el aislamiento, la práctica del control y la aplicación de la medida serán de cuenta del responsable de los animales.

Artículo 48. Mantenimiento temporal

1. Las disposiciones del presente capítulo serán de aplicación al mantenimiento temporal de animales en los establecimientos de primera transformación y en los mercados, ferias, concursos, subastas y exposiciones a que se refieren los artículos 76 y 80 de la presente ley.

2. Las medidas previstas en el artículo anterior en relación con el movimiento de ganado indocumentado se adoptarán igualmente

dels animals concentrats en mercats, fires, concursos, subhastes i exposicions temporals no autoritzats.

CAPÍTOL IV
Recursos genètics i reproducció

Article 49. Races en perill d'extinció

1. En el Catàleg de Races d'Animals Domèstics en Perill d'Extinció, la conselleria competent inclourà aquelles races d'animals domèstics en general, i particularment de renda, que es troben en perill d'extinció d'acord amb els estàndards reconeguts internacionalment, amb menció especial de les espècies autòctones.

2. La inclusió d'una raça en este catàleg suposarà l'elaboració i l'aprovació d'un programa de recuperació i conservació dels recursos genètics, que inclourà almenys la determinació del prototip racial dels individus a protegir, el pla de protecció del material genètic i els estímuls per a l'expansió de la raça. Aquests programes seran revisats i actualitzats cada tres anys. Podran justificar l'admissió d'excepcions al sacrifici obligatori d'animals que puga preveure's en programes generals d'eradicació de malalties, sempre que no supose riscos per a la salut.

3. Es fomentarà la cria i utilització d'este tipus de bestiar per part d'aquelles explotacions extensives que pretenguen un desenvolupament sostenible de l'entorn.

Article 50. Programes de selecció i hibridació

1. Els establiments dedicats a la cria, producció i venda d'animals, o del seu semen, òvuls o embrions, destinats a la producció ramadera en altres explotacions, hauran de comunicar els seus programes de selecció, hibridació i obtenció a la conselleria competent. Estos programes expressaran, entre altres aspectes, el procediment d'elecció de progenitors, l'esquema d'encreuaments i el sistema d'avaluació, si és procedent.

2. Els programes hauran de complir la normativa específica establida amb caràcter general per a l'espècie animal de què es tracte.

Article 51. Reconeixement de programes de millora

1. Les explotacions ramaderes que desenrotllen un programa de selecció o hibridació que implique la comercialització d'animals, o del seu semen, òvuls o embrions, que introduïsquen, mantinguen o incrementen els resultats productius pecuaris, podran ser reconegudes per la conselleria competent com a centres de millora ramadera.

2. Este reconeixement es concedirà d'acord amb el que s'establisca reglamentàriament, i en tot cas s'exigirà una avaluació permanent, externa i independent del compliment dels programes i de la consecució d'objectius.

TÍTOL IV
La producció ramadera

CAPÍTOL I
Les instal·lacions i altres mitjans

Article 52. Condicions generals de les instal·lacions

Les instal·lacions dedicades a l'allotjament i alberg dels animals, que formen part d'explotacions ramaderes, hauran de complir les condicions higièniques, sanitàries, de benestar animal, d'ordenació territorial, urbanístiques i mediambientals exigides per la present llei, les seues disposicions complementàries i la legislació sectorial corresponent.

Article 53. Emplaçament

Les instal·lacions ramaderes hauran de situar-se en terrenys classificats urbanísticament com a sòl no urbanitzable, excepte en aquelles zones en què els instruments d'ordenació territorial i urbanística determinen la incompatibilitat de l'ús o activitat ramadera. En tot cas, i sense perjudi que puga exigir-se per aquells instru-

respecto de los animales concentrados en mercados, ferias, concursos, subastas y exposiciones temporales no autorizados.

CAPÍTULO IV
Recursos genéticos y reproducción

Artículo 49. Razas en peligro de extinción

1. En el Catálogo de Razas de Animales Domésticos en Peligro de Extinción la conselleria competente incluirá aquellas razas de animales domésticos en general, y particularmente de renta, que se encuentren en peligro de extinción de acuerdo con los estándares reconocidos internacionalmente, con especial mención de las especies autóctonas.

2. La inclusión de una raza en este catálogo supondrá la elaboración y aprobación de un programa de recuperación y conservación de los recursos genéticos, que incluirá al menos la determinación del prototipo racial de los individuos a proteger, el plan de protección del material genético y los estímulos para la expansión de la raza. Estos programas serán revisados y actualizados cada tres años. Podrán justificar la admisión de excepciones al sacrificio obligatorio de animales que pueda preverse en programas generales de erradicación de enfermedades, siempre que no suponga riesgos para la salud.

3. Se fomentará la cría y utilización de este tipo de ganado por parte de aquellas explotaciones extensivas que pretendan un desarrollo sostenible del entorno.

Artículo 50. Programas de selección e hibridación

1. Los establecimientos dedicados a la cría, producción y venta de animales, o de su semen, óvulos o embriones, destinados a la producción ganadera en otras explotaciones, deberán comunicar sus programas de selección, hibridación y obtención a la conselleria competente. Estos programas expresarán, entre otros extremos, el procedimiento de elección de progenitores, el esquema de cruza-mientos y el sistema de evaluación, en su caso.

2. Los programas deberán cumplir la normativa específica establecida con carácter general para la especie animal de que se trate.

Artículo 51. Reconocimiento de programas de mejora

1. Las explotaciones ganaderas que desarrollen un programa de selección o hibridación que implique la comercialización de animales, o de su semen, óvulos o embriones, que introduzcan, mantengan o incrementen los resultados productivos pecuaris, podrán ser reconocidas por la conselleria competente como centros de mejora ganadera.

2. Este reconocimiento se concederá de acuerdo con lo que se establezca reglamentariamente, y en todo caso se exigirá una evaluación permanente, externa e independiente del cumplimiento de los programas y de la consecució de objetivos.

TÍTULO IV
La producción ganadera

CAPÍTULO I
Las instalaciones y otros medios

Artículo 52. Condiciones generales de las instalaciones

Las instalaciones dedicadas al alojamiento y albergue de los animales, que formen parte de explotaciones ganaderas, deberán cumplir las condiciones higiénicas, sanitarias, de bienestar animal, de ordenación territorial, urbanísticas y medioambientales exigidas por la presente ley, sus disposiciones complementarias y la legislación sectorial correspondiente.

Artículo 53. Emplazamiento

Las instalaciones ganaderas deberán situarse en terrenos clasificados urbanísticamente como suelo no urbanizable, salvo en aquellas zonas en las que los instrumentos de ordenación territorial y urbanística determinen la incompatibilidad del uso o actividad ganadera. En todo caso, y sin perjuicio de que pueda exigirse por

ments una distància major, les instal·lacions mencionades s'ubicaran a una distància mínima de 1.000 metres dels nuclis de població superior a 2.000 habitants, de 500 metres com a mínim per als nuclis de població entre 500 i 1.999 habitants, i de 250 metres en el nuclis de població inferiors a 500 habitants.

Article 54. Distàncies de seguretat sanitària

1. Les instal·lacions ramaderes guardaran una distància mínima de 1.000 metres respecte a les instal·lacions d'altres unitats de producció de la mateixa espècie ramadera. Esta distància es reduirà a la mitat en el cas d'explotacions porcines, avícoles i cunícoles amb una capacitat inferior a 120 UBM, açò és, unitat de bestiar major, equivalent a un boví adult, i a la tercera part en la resta de les espècies quan no s'arribarà a esta grandària.

2. La distància de les instal·lacions ramaderes respecte d'altres establiments en què es concentren animals o s'emmagatzemen o transformen residus d'origen animal serà com a mínim de 1.000 metres amb caràcter general, si bé reglamentàriament es determinaran els supòsits en què, per raons de risc sanitari associat al moviment del bestiar o dels seus productes, la distància mínima serà de 2.000 metres.

Article 55. Condicions tècniques

Les instal·lacions ramaderes hauran de complir les condicions següents:

- a) Hauran de situar-se en una àrea voltada en la qual es puguen aplicar mesures de protecció contra agents transmissors de malalties.
- b) Comptaran amb construccions i equips sobre els quals es puga realitzar una eficaç neteja i desinfecció.
- c) Les construccions, els equips i els materials utilitzats no hauran de ser perjudicials per als animals.
- d) Comptaran amb femers i fosses de purins estanques amb prou capacitat per a emmagatzemar i estabilitzar les dejeccions abans del seu aprofitament posterior.
- e) Hauran de disposar d'un sistema d'eliminació d'animals morts, del qual podrà dispensar-se amb la condició de tindre contractat externament el servei.
- f) Les altres que estableisca el Govern Valencià mitjançant decret, dirigides a garantir la salut alimentària i la sanitat i el benestar animals.

Article 56. Vehícles de transport

1. Els vehicles destinats al transport d'animals hauran de disposar de la targeta d'autorització de transport de bestiar, expedida per la conselleria competent de la Generalitat, o del document d'autorització equivalent per a la realització de la dita activitat expedit per l'autoritat pública competent en l'àmbit de la Unió Europea. La targeta o document haurà d'anar en el vehicle sempre que es transporten animals.

2. L'expedició de la targeta, amb una vigència màxima de quatre anys, estarà condicionada al compliment de la normativa que siga d'aplicació i en particular a les condicions de benestar animal, i podrà ser retirada en el cas d'incompliment sobrevingut d'estes condicions.

3. En els vehicles de transport de bestiar es portarà un llibre de transport de bestiar en què s'anotarà, per a la realització de cada trasllat d'animals, la identificació, l'origen i el destí del bestiar i la data del moviment.

4. Els vehicles hauran de ser netejats, desinfectats i, si procedix, desinsectats després de cada transport, la qual cosa, en el cas de transport de vertebrats, haurà d'acreditar-se de la manera en què es dispose reglamentàriament, amb la determinació dels supòsits i les condicions en què la higienització puga realitzar-se per mitjans propis.

Article 57. Mesures correctores

Quan es comprove l'incompliment de les condicions tècniques, higièniques i sanitàries de les instal·lacions, vehicles de transport i

aquellos instrumentos una distancia mayor, las referidas instalaciones se ubicarán a una distancia mínima de los núcleos de población superior a 2.000 habitantes, de 500 metros como mínimo para núcleos de población entre 500 y 1.999 habitantes, y de 250 metros en núcleos de población inferiores a 500 habitantes.

Artículo 54. Distancias de seguridad sanitaria

1. Las instalaciones ganaderas guardarán una distancia mínima de 1.000 metros con respecto a las instalaciones de otras unidades de producción de la misma especie ganadera. Esta distancia se reducirá a la mitad en el caso de explotaciones porcinas, avícolas y cunícolas con una capacidad inferior a 120 UGM, esto es, unidad ganadera mayor, equivalente a un bovino adulto, y a la tercera parte en el resto de las especies cuando no se alcance dicho tamaño.

2. La distancia de las instalaciones ganaderas respecto de otros establecimientos en los que se concentren animales o se almacenen o transformen residuos de origen animal será como mínimo de 1.000 metros con carácter general, si bien reglamentariamente se determinarán los supuestos en los que, por razones de riesgo sanitario asociado al movimiento del ganado o de sus productos, la distancia mínima será de 2.000 metros.

Artículo 55. Condiciones técnicas

Las instalaciones ganaderas deberán cumplir las siguientes condiciones:

- a) Deberán situarse en un área cercada en la que se puedan aplicar medidas de protección contra agentes transmisores de enfermedades.
- b) Contarán con construcciones y equipos sobre los que se pueda realizar una eficaz limpieza y desinfección.
- c) Las construcciones, equipos y materiales utilizados no deberán ser perjudiciales para los animales.
- d) Contarán con estercoleros y fosas de purines estancas con capacidad suficiente para almacenar y estabilizar las deyecciones antes de su aprovechamiento posterior.
- e) Deberán disponer de un sistema de eliminación de animales muertos, del que podrá dispensarse con la condición de tener contratado externamente el servicio.
- f) Las demás que establezca el Gobierno Valenciano mediante decreto, dirigidas a garantizar la salud alimentaria y la sanidad y bienestar animales.

Artículo 56. Vehículos de transporte

1. Los vehículos destinados al transporte de animales deberán disponer de la tarjeta de autorización de transporte de ganado, expedida por la conselleria competente de la Generalitat, o del documento de autorización equivalente para la realización de dicha actividad expedido por la autoridad pública competente en el ámbito de la Unión Europea. La tarjeta o documento deberá acompañar al vehículo siempre que se transporten animales.

2. La expedición de la tarjeta, con una vigencia máxima de cuatro años, estará condicionada al cumplimiento de la normativa que sea de aplicación y en particular a las condiciones de bienestar animal, y podrá ser retirada en el caso de incumplimiento sobrevenido de dichas condiciones.

3. En los vehículos de transporte de ganado se llevará un libro de transporte de ganado en el que se anotará, para la realización de cada traslado de animales, la identificación, origen y destino del ganado y la fecha del movimiento.

4. Los vehículos deberán ser limpiados, desinfectados y, si procede, desinsectados después de cada transporte, lo que en el caso de transporte de vertebrados deberá acreditarse en la forma que se disponga reglamentariamente, determinándose los supuestos y condiciones en los que la higienización pueda realizarse por medios propios.

Artículo 57. Medidas correctoras

Cuando se compruebe el incumplimiento de las condiciones técnicas, higiénicas y sanitarias de las instalaciones, vehículos de

altres mitjans de producció, els serveis veterinaris oficials dictaran requeriment d'esmena de les deficiències, i es concedirà amb esta finalitat el termini adequat per a l'adopció de les mesures correctores.

CAPÍTOL II Alimentació animal

Article 58. Registre d'Alimentació Animal

1. Tots els establiments i operadors radicats a la Comunitat Valenciana que participen, directament o indirectament, en el procés d'elaboració i distribució d'aliments per als animals, hauran d'inscriure's en el Registre d'Alimentació Animal de la Comunitat Valenciana, registre administratiu únic adscrit a la conselleria competent.

2. De l'obligació prevista en el paràgraf anterior, en quedaran exonerades totes les activitats de producció agrícola que tinguen per objecte l'obtenció i la introducció al mercat de primeres matèries destinades a l'alimentació animal.

Article 59. Règims d'inscripció

1. El règim d'inscripció per a cada categoria o sector d'activitat serà el que es derive del règim d'autorització o control administratiu previ que estableisca la reglamentació comunitària o estatal o la que puga dictar el Govern Valencià.

2. En els casos en què no estiga establert un règim d'autorització o control administratiu previ, serà en tot cas preceptiva la comunicació prèvia al Registre d'Alimentació Animal, per part dels seus titulars, de l'exercici de les activitats relacionades amb l'alimentació animal.

Article 60. Ingredients i etiquetatge

1. Els fabricants i intermediaris d'additius, premescles d'additius i altres matèries primeres d'ús en l'alimentació animal, així com els fabricants i comercialitzadors de pinsos i els ramaders que els elaboren per a autoabastiment, radicats a la Comunitat Valenciana, hauran de comunicar a la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal les matèries primeres utilitzades i dels productes finals obtinguts, amb la llista d'ingredients i la seua composició en cada cas.

2. La comercialització d'estos productes haurà de complir les condicions d'etiquetatge establertes reglamentàriament.

Article 61. Control de qualitat

1. Els establiments esmentats en l'article anterior aplicaran al llarg de tot el seu procés productiu un mètode d'autocontrol de qualitat, identificaran els punts crítics i adoptaran normes i procediments que tinguen per objecte minimitzar el risc derivat de l'ocupació de components que tinguen establert un límit màxim de residus en productes d'origen animal.

2. El mètode de control intern haurà de ser aprovat per la conselleria competent, com a condició de la inscripció de l'establiment en el Registre d'Alimentació Animal de la Comunitat Valenciana.

Article 62. Incompliments

1. La comprovació de l'existència d'un establiment o operador comercial no inscrit en el Registre d'Alimentació Animal, quan esta inscripció es requereisca legalment amb caràcter previ a l'exercici de l'activitat, determinarà la immobilització pels serveis veterinaris oficials de les matèries primeres i dels productes elaborats que es troben en els seus magatzems i instal·lacions, mentrestant el seu titular procedix a la seua legalització.

2. Igualment s'acordarà la immobilització quan es detecte l'incompliment de les condicions del règim d'autorització, fins que s'adopten les mesures i actuacions dirigides al total compliment.

3. Els productes destinats a l'alimentació animal que es troben en les explotacions ramaderes, faltats d'identificació i etiquetatge en les condicions legalment exigides, quedaran immobilitzats fins

transporte y otros medios de producción, los servicios veterinarios oficiales dictarán requerimiento de subsanación de las deficiencias, concediendo para ello el plazo adecuado para la adopción de las medidas correctoras.

CAPÍTULO II Alimentación animal

Artículo 58. Registro de Alimentación Animal

1. Todos los establecimientos y operadores radicados en la Comunidad Valenciana que participen, directa o indirectamente, en el proceso de elaboración y distribución de alimentos para los animales deberán inscribirse en el Registro de Alimentación Animal de la Comunidad Valenciana, registro administrativo único adscrito a la conselleria competente.

2. De la obligación prevista en el párrafo anterior quedarán exoneradas todas las actividades de producción agrícola que tengan por objeto la obtención y puesta en el mercado de materias primas destinadas a la alimentación animal.

Artículo 59. Regímenes de inscripción

1. El régimen de inscripción para cada categoría o sector de actividad será el que derive del régimen de autorización o control administrativo previo que establezcan la reglamentación comunitaria o estatal o la que pueda dictarse por el Gobierno Valenciano.

2. En los casos en los que no esté establecido un régimen de autorización o control administrativo previo será en todo caso preceptiva la comunicación previa al Registro de Alimentación Animal, por parte de sus titulares, del ejercicio de las actividades relacionadas con la alimentación animal.

Artículo 60. Ingredientes y etiquetado

1. Los fabricantes e intermediarios de aditivos, premezclas de aditivos y otras materias primas de uso en la alimentación animal, así como los fabricantes y comercializadores de piensos y los ganaderos que los elaboren para autoabastecimiento, radicados en la Comunidad Valenciana, deberán comunicar a la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal las materias primas utilizadas y de los productos finales obtenidos, con la lista de ingredientes y su composición en cada caso.

2. La comercialización de estos productos deberá cumplir las condiciones de etiquetado establecidas reglamentariamente.

Artículo 61. Control de calidad

1. Los establecimientos referidos en el artículo anterior aplicarán a lo largo de todo su proceso productivo un método de autocontrol de calidad, identificando los puntos críticos y adoptando normas y procedimientos que tengan por objeto minimizar el riesgo derivado del empleo de componentes que tengan establecido un límite máximo de residuos en productos de origen animal.

2. El método de control interno deberá ser aprobado por la conselleria competente, como condición de la inscripción del establecimiento en el Registro de Alimentación Animal de la Comunidad Valenciana.

Artículo 62. Incumplimientos

1. La comprobación de la existencia de un establecimiento u operador comercial no inscrito en el Registro de Alimentación Animal, cuando esta inscripción se requiera legalmente con carácter previo al ejercicio de la actividad, determinará la inmovilización por los servicios veterinarios oficiales de las materias primas y de los productos elaborados que se encuentren en sus almacenes e instalaciones, hasta tanto por su titular se proceda a su legalización.

2. Igualmente se acordará la inmovilización cuando se detecte el incumplimiento de las condiciones del régimen de autorización, hasta que se adopten las medidas y actuaciones dirigidas a su pleno cumplimiento.

3. Los productos destinados a la alimentación animal que se encuentren en las explotaciones ganaderas, carentes de identificación y etiquetado en las condiciones legalmente exigidas, quedarán

que s'acredite la seua composició i les seues condicions de producció i comercialització.

4. Si no se n'acredita en el termini d'un mes des de la immobilització la composició i les condicions, el director o la directora general en matèria de producció animal ordenarà la seua destrucció o el seu destí distint de l'alimentació animal.

CAPÍTOL III

Medicaments veterinaris i altres productes zoonosanitaris

Article 63. Definicions

1. És medicament veterinari tota substància medicinal i les seues associacions o combinacions destinades a la utilització en els animals que es presente dotada de propietats per a previndre, diagnosticar, tractar, alleujar o curar malalties o per a modificar les funcions corporals, en els tèrmins establits en la normativa aplicable. També es consideren medicaments les substàncies medicinals o les seues combinacions que puguen ser administrades als animals amb qualsevol d'estos fins, encara que s'oferisquen sense referència explícita a ells.

2. Són productes zoonosanitaris les substàncies o mescles de substàncies destinades al diagnòstic de les malalties dels animals, o al maneig, higiene i atenció d'estos; o aquelles destinades a la desinfecció, desratització o desinsectació de locals o instal·lacions ramaderes, o dels mitjans de transport; o aquells productes d'ús específic en l'àmbit ramader en els tèrmins establits en la normativa d'aplicació, excepte, en tot cas, els medicaments veterinaris, els homeopàtics inclosos.

Article 64. Productes clandestins

1. Es consideraran clandestins els medicaments veterinaris i els productes zoonosanitaris que no disposen de les autoritzacions preceptives per a la seua fabricació, comercialització i utilització.

2. Tots estos productes clandestins, després del seu descobriment, seran immobilitzats de forma immediata pels servicis veterinaris oficials, i se n'ordenarà la destrucció, amb l'audiència prèvia dels interessats, pel director o la directora general competent en matèria de sanitat animal.

Article 65. Producció i distribució de medicaments veterinaris

1. Els establiments dedicats a l'elaboració, fabricació, emmagatzemament, distribució, venda i dispensació de medicaments veterinaris hauran d'estar degudament autoritzats o homologats en les condicions legalment establides.

2. Es prohibix la producció, emmagatzemament, distribució i venda de medicaments veterinaris clandestins.

3. L'elaboració, fabricació i comercialització de medicaments veterinaris, i qualsevol tinença amb estes finalitats, es realitzaran garantint i acreditant l'origen dels productes mitjançant els corresponents albarans, factures o prescripcions facultatives.

4. Les competències de la Generalitat en les matèries regulades en este article correspondran a la seua administració farmacèutica, excepte pel que fa als pinsos medicamentosos i el seu règim especial, respecte dels quals les exercirà la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal.

Article 66. Utilització de medicaments veterinaris

1. Es prohibix la tinença, amb qualsevol finalitat, en les instal·lacions i la resta de mitjans de les explotacions ramaderes, i la seua aplicació als animals, de medicaments veterinaris clandestins.

2. L'aplicació o el subministrament als animals de les explotacions ramaderes dels medicaments veterinaris, medicaments homeopàtics veterinaris i pinsos medicamentosos haurà de realitzar-se amb prescripció facultativa i d'acord amb la norma que esta indique, i el titular i el veterinari o la veterinària que l'haja efectuada l'anotará en el llibre registre de tractaments medicamentosos, que haurà de portar-se actualitzat, en cada una de les unitats productives, en les condicions establides reglamentàriament.

inmovilizados hasta que se acredite su composición y sus condiciones de producción y comercialización.

4. De no acreditarse en el plazo de un mes desde la inmovilización la composición y condiciones el director o directora general en materia de producción animal ordenará su destrucción o su destino distinto a la alimentación animal

CAPÍTULO III

Medicamentos veterinarios y otros productos zoonosanitarios

Artículo 63. Definiciones

1. Es medicamento veterinario toda sustancia medicinal y sus asociaciones o combinaciones destinadas a su utilización en los animales que se presente dotada de propiedades para prevenir, diagnosticar, tratar, aliviar o curar enfermedades o dolencias o para modificar las funciones corporales, en los términos establecidos en la normativa aplicable. También se consideran medicamentos las sustancias medicinales o sus combinaciones que puedan ser administradas a los animales con cualquiera de estos fines, aunque se ofrezcan sin explícita referencia a ellos.

2. Son productos zoonosanitarios las sustancias o mezclas de sustancias destinadas al diagnóstico de las enfermedades de los animales, o al manejo, higiene y cuidado de éstos; o aquéllas destinadas a la desinfección, desratización o desinsectación de locales o instalaciones ganaderas, o de los medios de transporte; o aquellos productos de uso específico en el ámbito ganadero en los términos establecidos en la normativa de aplicación, salvo en todo caso los medicamentos veterinarios, incluidos los homeopáticos.

Artículo 64. Productos clandestinos

1. Se reputarán clandestinos los medicamentos veterinarios y los productos zoonosanitarios que no cuenten con las autorizaciones preceptivas para su fabricación, comercialización y utilización.

2. Todos estos productos clandestinos, tras su descubrimiento, serán inmovilizados de forma inmediata por los servicios veterinarios oficiales, ordenándose su destrucción, previa audiencia de los interesados, por el director o directora general competente en materia de sanidad animal.

Artículo 65. Producción y distribución de medicamentos veterinarios

1. Los establecimientos dedicados a la elaboración, fabricación, almacenamiento, distribución, venta y dispensación de medicamentos veterinarios deberá estar debidamente autorizados u homologados en las condiciones legalmente establecidas.

2. Se prohíbe la producción, almacenamiento, distribución y venta de medicamentos veterinarios clandestinos.

3. La elaboración, fabricación y comercialización de medicamentos veterinarios, y cualquier tenencia con dichas finalidades, se realizarán garantizando y acreditando el origen de los productos mediante los correspondientes albaranes, facturas o prescripciones facultativas.

4. Las competencias de la Generalitat en las materias reguladas en este artículo corresponderán a su administración farmacéutica, salvo en lo relativo a los piensos medicamentosos y su régimen especial, respecto de los que se ejercerán por la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal.

Artículo 66. Utilización de medicamentos veterinarios

1. Se prohíbe la tenencia, con cualquier finalidad, en las instalaciones y demás medios de las explotaciones ganaderas, y su aplicación a los animales, de medicamentos veterinarios clandestinos.

2. La aplicación o suministro a los animales de las explotaciones ganaderas de los medicamentos veterinarios, medicamentos homeopáticos veterinarios y piensos medicamentosos deberá realizarse bajo prescripción facultativa y de acuerdo con la pauta que ésta indique, así como anotarse por el titular y el veterinario o veterinaria que haya efectuado aquélla en el libro registro de tratamientos medicamentosos, que deberán llevarse actualizado, en cada una de las unidades productivas, en las condiciones establecidas reglamentariamente.

3. El titular de l'explotació ramadera serà en tot cas responsable del respecte dels terminis d'espera per a la comercialització de les carns o productes destinats a consum humà procedents d'animals sotmesos a tractaments medicamentosos, d'acord amb les seues condicions d'autorització.

4. Les competències de la Generalitat quant a la utilització dels medicaments veterinaris, medicaments homeopàtics veterinaris i pinsos medicamentosos en les explotacions ramaderes correspondran a la conselleria competent en producció i sanitat animal.

Article 67. Control de productes zoosanitaris

1. Només podran ser posats en el mercat i utilitzats en les explotacions ramaderes els productes zoosanitaris que disposen de les autoritzacions legalment establides.

2. Es prohibix la tinença, amb qualsevol finalitat, en les instal·lacions i d'altres mitjans de les explotacions ramaderes, i el seu ús en estes, de productes zoosanitaris clandestins.

CAPÍTOL IV Residus d'origen animal

Article 68. Destrucció de cadàvers i subproductes

1. Els titulars de les explotacions ramaderes i els propietaris o tenidors per qualsevol altra condició d'animals morts o de qualssevol subproductes i decomissos d'origen animal generats en el procés de sacrifici, estaran obligats a la seua destrucció higiènica, en les condicions de manipulació i trasllat i mitjançant els sistemes establits per la normativa vigent.

2. Es prohibix l'abandó d'animals morts o moribunds, així com dels referits subproductes i residus d'origen animal, sense perjudi de la seua utilització en esquers per a voltors o canyets en les condicions establides per l'administració mediambiental, tenint en compte les exigibles per raons de sanitat animal.

3. S'establirà una normativa específica per al tractament dels cadàvers de les distintes espècies ramaderes.

Article 69. Centres de transformació

1. Els centres d'arreglada, emmagatzemament, aprofitament, transformació o eliminació de cadàvers, decomissos, subproductes, materials especificats de risc i altres residus d'origen animal es regiran per les disposicions de la reglamentació comunitària i estatal, sense perjudi del seu desplegament pel Govern Valencià.

2. Per al seu funcionament requeriran, amb caràcter previ, autorització concedida d'acord amb el dit règim per la conselleria competent.

3. En tot cas, els titulars dels centres hauran de complir les obligacions següents:

a) Aplicar les mesures de bioseguretat reglamentàriament exigides.

b) Portar i mantindre diàriament actualitzat un registre de proveïdors de matèries primeres i de destí dels productes finals de la seua activitat.

c) Comunicar a la conselleria mencionada les xàrcies d'arreglada de subproductes i cadàvers que tinguen establides.

Article 70. Centres de transformació no autoritzats

1. El funcionament sense l'autorització preceptiva dels centres de transformació a què es referix l'article anterior determinarà:

a) L'adopció pels servicis veterinaris oficials de les mesures cautelars de paralizació de l'activitat, d'immobilització de les matèries primeres transformades i de tractament immediat dels cadàvers i residus en altres centres autoritzats.

b) El director o la directora general competent en matèria de producció animal, amb l'audiència prèvia del titular del centre de transformació, li dirigirà requeriment perquè en el termini màxim de dos mesos procedisca a la seua legalització.

Estes actuacions seran comunicades a l'ajuntament corresponent i a la conselleria competent en matèria d'activitats qualificades.

3. El titular de la explotació ganadera serà en todo caso responsable del respeto de los plazos de espera para la comercialización de las carnes o productos destinados a consumo humano procedentes de animales sometidos a tratamientos medicamentosos, de acuerdo con las condiciones de autorización de los mismos.

4. Las competencias de la Generalitat en lo relativo a la utilización de los medicamentos veterinarios, medicamentos homeopáticos veterinarios y piensos medicamentosos en las explotaciones ganaderas corresponderán a la conselleria competente en producción y sanidad animal.

Artículo 67. Control de productos zoosanitarios

1. Sólo podrán ser puestos en el mercado y utilizados en las explotaciones ganaderas los productos zoosanitarios que dispongan de las autorizaciones legalmente establecidas.

2. Se prohíbe la tenencia, con cualquier finalidad, en las instalaciones y demás medios de las explotaciones ganaderas, y su utilización en las mismas, de productos zoosanitarios clandestinos.

CAPÍTULO IV Residuos de origen animal

Artículo 68. Destrucción de cadáveres y subproductos

1. Los titulares de las explotaciones ganaderas y los propietarios o tenedores por cualquier otra condición de animales muertos o de cualesquiera subproductos y decomisos de origen animal generados en el proceso de sacrificio, estarán obligados a su destrucción higiénica, en las condiciones de manipulación y traslado y mediante los sistemas establecidos por la normativa vigente.

2. Se prohíbe el abandono de animales muertos o moribundos, así como de los referidos subproductos y residuos de origen animal, sin perjuicio de su utilización en buitreras o muldares en las condiciones establecidas por la administración medioambiental, teniendo en cuenta las exigibles por razones de sanidad animal.

3. Se establecerá una normativa específica para el tratamiento de los cadáveres de las distintas especies ganaderas.

Artículo 69. Centros de transformación

1. Los centros de recogida, almacenamiento, aprovechamiento, transformación o eliminación de cadáveres, decomisos, subproductos, materiales especificados de riesgo y otros residuos de origen animal, se regirán por lo dispuesto en la reglamentación comunitaria y estatal, sin perjuicio de su desarrollo por el Gobierno Valenciano.

2. Para su funcionamiento requerirán, con carácter previo, autorización concedida con arreglo a dicho régimen por la conselleria competente.

3. En todo caso los titulares de los centros deberán cumplir las siguientes obligaciones:

a) Aplicar las medidas de bioseguridad reglamentariamente exigidas.

b) Llevar y mantener diariamente actualizado un registro de proveedores de materias primas y de destino de los productos finales de su actividad.

c) Comunicar a la referida conselleria las redes de recogida de subproductos y cadáveres que tengan establecidas.

Artículo 70. Centros de transformación no autorizados

1. El funcionamiento sin su autorización preceptiva de los centros de transformación a que se refiere el artículo anterior determinará:

a) La adopción por los servicios veterinarios oficiales de las medidas cautelares de paralización de la actividad, de inmovilización de las materias primas transformadas y de tratamiento inmediato de los cadáveres y residuos en otros centros autorizados.

b) El director o directora general competente en materia de producción animal, previa audiencia del titular del centro de transformación, le dirigirá requerimiento para que en el plazo máximo de dos meses proceda a su legalización.

Estas actuaciones serán comunicadas al Ayuntamiento correspondiente y a la conselleria competente en materia de actividades calificadas.

2. La concessió de l'autorització comportarà l'alçament de l'orde cautelar d'immobilització, amb l'exigència en tot cas del reprocessament de tots els productes transformats i el tractament de les matèries primeres.

3. En el cas de no sol·licitar-se en el termini l'autorització, o quan esta siga denegada, s'exigirà el reprocessament dels productes immobilitzats en un centre de transformació autoritzat o la seua destrucció en les condicions establides per les autoritats competents en sanitat animal i en medi ambient.

Article 71. Deficiències dels centres de transformació

1. Quan es comprove l'incompliment de les condicions legalment establides per al funcionament dels centres de transformació, els servicis veterinaris oficials dirigiran requeriment d'esmena de deficiències, i, en funció de la naturalesa i gravetat d'estes, disposaran les mesures de caràcter preventiu següents, que es mantindran fins a l'acreditació del compliment del requeriment:

a) La paralització del procés de producció, d'alguna de les seues fases o de l'ocupació d'algun dels mitjans.

b) La prohibició de comercialització del producte acabat, incloa l'obligació de retirada del producte distribuït.

2. Quan s'acredite el compliment del requeriment d'esmena, els servicis veterinaris oficials podran exigir el reprocessament dels productes transformats.

Article 72. Fems i purins

1. Els titulars de les explotacions ramaderes seran responsables del correcte emmagatzemament i gestió dels fems i purins que s'hi generen, acomplint les condicions establides legalment i reglamentàriament.

2. Amb l'objecte de possibilitar el major aprofitament de fems i purins, i de forma racional, la Generalitat regularà la seua utilització directa com a fertilitzants en les explotacions agràries, com a supòsit expressament exclòs de la legislació de residus.

3. Les activitats d'arreglada, concentració i tractament de fems i purins realitzades per establiments distints a les explotacions ramaderes hauran de ser comunicades a la conselleria competent en producció i sanitat animal. Esta comunicació inclourà la informació de les explotacions subministradores, els vehicles utilitzats, les xàrcies d'arreglada i les mesures de bioseguretat adoptades. La conselleria, en funció de la situació epidemiològica en l'àrea d'actuació de l'establiment, podrà exigir l'adopció d'altres mesures.

CAPÍTOL V

La comercialització dels productes d'origen animal

Article 73. Posada en el mercat

L'eixida dels animals o dels productes d'origen animal des de les explotacions ramaderes es realitzarà, en tot cas, davall la responsabilitat d'una de les persones següents, físiques o jurídiques:

a) El titular de l'explotació ramadera, quan després de l'eixida dels animals de l'explotació realitze per ell mateix la comercialització.

b) El titular de l'establiment de primera transformació de productes d'origen animal quan realitze la compra dels animals directament en les explotacions ramaderes.

c) Qualsevol altra persona que realitze el procés de comercialització.

Article 74. Operadors comercials o tractants

Tindran la consideració d'operadors comercials pecuaris o tractants:

a) Els titulars de centres de concentració, sense perjudi de la consideració d'estos centres així mateix com a unitats de producció d'explotacions ramaderes a l'efecte de l'aplicació d'esta llei.

2. La concessió de la autorització comportarà el levantamiento de la orden cautelar de inmovilización, con la exigencia en todo caso del reprocesado de todos los productos transformados y el tratamiento de las materias primas.

3. En el caso de no solicitarse en plazo la autorización, o cuando sea denegada la misma, se exigirá el reprocesado de los productos inmovilizados en un centro de transformación autorizado o su destrucción en las condiciones establecidas por las autoridades competentes en sanidad animal y en medio ambiente.

Artículo 71. Deficiencias de los centros de transformación

1. Cuando se compruebe el incumplimiento de las condiciones legalmente establecidas para el funcionamiento de los centros de transformación, los servicios veterinarios oficiales dirigirán requerimiento de subsanación de deficiencias, y, en función de la naturaleza y gravedad de éstas, dispondrán las siguientes medidas de carácter preventivo, que se mantendrán hasta la acreditación del cumplimiento del requerimiento:

a) La paralización del proceso de producción, de alguna de sus fases o del empleo de alguno de los medios.

b) La prohibición de comercialización del producto acabado, incluyendo la obligación de retirada del producto distribuido.

2. Cuando se acredite el cumplimiento del requerimiento de subsanación los servicios veterinarios oficiales podrán exigir el reprocesado de los productos transformados.

Artículo 72. Estiércoles y purines

1. Los titulares de las explotaciones ganaderas serán responsables del correcto almacenamiento y gestión de los estiércoles y purines generados en las mismas, cumpliendo las condiciones legal y reglamentariamente establecidas.

2. Con el objeto de posibilitar el mayor, y de forma racional, aprovechamiento de estiércoles y purines, la Generalitat regulará su utilización directa como fertilizantes en las explotaciones agrarias, como supuesto expresamente excluido de la legislación de residuos.

3. Las actividades de recogida, concentración y tratamiento de estiércoles y purines realizadas por establecimientos distintos a las explotaciones ganaderas deberán ser comunicadas a la conselleria competente en producción y sanidad animal. Dicha comunicación incluirá la información de las explotaciones suministradoras, los vehículos utilizados, las redes de recogida y las medidas de bioseguridad adoptadas. La conselleria, en función de la situación epidemiológica en el área de actuación del establecimiento, podrá exigir la adopción de otras medidas.

CAPÍTULO V

La comercialización de los productos de origen animal

Artículo 73. Puesta en el mercado

La salida de los animales o de los productos de origen animal desde las explotaciones ganaderas se realizará, en todo caso, bajo la responsabilidad de una de las siguientes personas, físicas o jurídicas:

a) El titular de la explotación ganadera, cuando tras la salida de los animales de la explotación realice por si mismo la comercialización.

b) El titular del establecimiento de primera transformación de productos de origen animal cuando realice la compra de los animales directamente en las explotaciones ganaderas.

c) Cualquier otra persona que realice el proceso de comercialización.

Artículo 74. Operadores comerciales o tratantes

Tendrán la consideración de operadores comerciales pecuaris o tratantes:

a) Los titulares de centros de concentración, sin perjuicio de la consideración de estos centros asimismo como unidades de producción de explotaciones ganaderas a los efectos de la aplicación de esta ley.

- b) Les empreses integradores.
- c) Les persones a què es referix l'apartat c) de l'article anterior que no siguen titulars d'explotacions ramaderes ni d'establiments de primera transformació.
- d) Aquells altres que siguen considerats operadors comercials pecuaris per la normativa comunitària i estatal.

Article 75. Registre d'Operadors Comercials

1. Els operadors comercials que exercisquen la seua activitat en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana hauran d'inscriure's en el Registre d'Operadors Comercials Pecuaris de la Comunitat Valenciana dependent de la conselleria competent.
2. Per a esta inscripció, es comunicaran la titularitat de l'activitat, el domicili personal o social, els centres de concentració vinculats i els vehicles dedicats a l'activitat.
3. Els operadors comercials hauran de registrar tots els animals i productes d'origen animal sobre els quals exercisquen una possessió física o financera, amb indicació de la seua explotació d'origen i de la data d'eixida, i del centre de destí i de la data d'arribada i de les actuacions i incidències sanitàries. Estes anotacions hauran de realitzar-se en el Llibre d'Operador Comercial Pecuari, que en el cas dels centres de concentració substituirà el Llibre d'Explotació Ramadera o el seu exemplar corresponent.

Article 76. Establiments de primera transformació

1. Tindran la consideració d'establiments de primera transformació els escorxadors, les centrals lleteres i indústries làcties, els centres de processament i envasament de mel, els centres de classificació d'ous i els establiments de manipulació de pells, cuiros, plomes, llanes i pèls, així com qualsevol altre que utilitze com a matèria primera productes obtinguts en les explotacions ramaderes.
2. Tots estos establiments, amb independència de la normativa específica que els siga d'aplicació, hauran de:
  - a) Anotar en un registre cada entrada d'animals o productes d'origen animal amb la identificació individual si és procedent, fent referència a l'explotació d'origen, a l'operador comercial, si és procedent, i a la data d'admissió.
  - b) Aplicar les mesures de normalització i tipificació de productes d'origen animal establides per la Unió Europea per a la consecució del mercat únic.
  - c) Transmetre als operadors comercials els requeriments de qualitat dels productes demanats en la cadena de distribució i consum de productes d'origen animal.

Article 77. Autocontrol en la producció

La conselleria competent afavorirà, en especial mitjançant mesures de suport econòmic a la contractació de servicis tècnics externs de control, la implantació de protocols de producció per a la millora de la qualitat tècnica i sanitària dels productes d'origen animal. Estos protocols hauran d'incloure les mesures d'autocontrol i de supervisió externa que en garantisquen el compliment. Es compliran en tot cas els requisits establits per la reglamentació vigent en matèria de seguretat alimentària.

Article 78. Elaboració artesanal

La manipulació, transformació i elaboració de productes artesanals en les explotacions ramaderes o en instal·lacions annexes a estes estaran sotmeses a les exigències imposades a qualssevol operadors comercials i establiments de primera transformació.

Article 79. Promoció i protecció de la qualitat

La conselleria competent en matèria de protecció de la qualitat dels productes agrícoles i alimentaris, en coordinació amb l'administració pecuària valenciana i amb el sector ramader, estudiarà i promourà les possibilitats de la protecció dels productes d'origen animal produïts a la Comunitat Valenciana diferenciats per la seua qualitat, a l'empara del règim comunitari i estatal de protecció de les indicacions geogràfiques i de les denominacions d'origen dels

- b) Las empresas integradoras.
- c) Las personas a que se refiere el apartado c) del artículo anterior que no sean titulares de explotaciones ganaderas ni de establecimientos de primera transformación.
- d) Aquellos otros que sean considerados operadores comerciales pecuarios por la normativa comunitaria y estatal.

Artículo 75. Registro de Operadores Comerciales

1. Los operadores comerciales que ejerzan su actividad en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana deberán inscribirse en el Registro de Operadores Comerciales Pecuarios de la Comunidad Valenciana dependiente de la conselleria competente.
2. Para esta inscripción se comunicarán la titularidad de la actividad, el domicilio personal o social, los centros de concentración vinculados y los vehículos dedicados a la actividad.
3. Los operadores comerciales deberán registrar todos los animales y productos de origen animal sobre los que ejerzan una posesión física o financiera, con indicación de su explotación de origen y de la fecha de salida, y del centro de destino y de la fecha de llegada y de las actuaciones e incidencias sanitarias. Estas anotaciones deberán realizarse en el Libro de Operador Comercial Pecuario, que en el caso de los centros de concentración sustituirá al Libro de Explotación Ganadera o al ejemplar correspondiente del mismo.

Artículo 76. Establecimientos de primera transformación

1. Tendrán la consideración de establecimientos de primera transformación los mataderos, las centrales lecheras e industrias lácteas, los centros de procesado y envasado de miel, los centros de clasificación de huevos y los establecimientos de manipulación de cueros, plumas, lanas y pelos, así como cualquier otro que utilice como materia prima productos obtenidos en las explotaciones ganaderas.
2. Todos estos establecimientos, con independencia de la normativa específica que les sea de aplicación, deberán:
  - a) Anotar en un registro cada entrada de animales o productos de origen animal con la identificación individual en su caso, haciendo referencia a la explotación de origen, al operador comercial, en su caso, y a la fecha de admisión.
  - b) Aplicar las medidas de normalización y tipificación de productos de origen animal establecidas por la Unión Europea para la consecució del mercado único.
  - c) Transmitir a los operadores comerciales los requerimientos de calidad de los productos demandados en la cadena de distribución y consumo de productos de origen animal.

Artículo 77. Autocontrol en la producción

La conselleria competente favorecerá, en especial mediante medidas de apoyo económico a la contratación de servicios técnicos externos de control, la implantación de protocolos de producción para la mejora de la calidad técnica y sanitaria de los productos de origen animal. Estos protocolos deberán incluir las medidas de autocontrol y de supervisión externa que garanticen su cumplimiento. Se cumplirán en todo caso los requisitos establecidos por la reglamentación vigente en materia de seguridad alimentaria.

Artículo 78. Elaboración artesanal

La manipulación, transformación y elaboración de productos artesanales en las explotaciones ganaderas, o en instalaciones anejas a las mismas, estarán sometidos a las exigencias impuestas a cualesquiera operadores comerciales y establecimientos de primera transformación.

Artículo 79. Promoción y protección de la calidad

La conselleria competente en materia de protección de la calidad de los productos agrícolas y alimenticios, en coordinación con la administración pecuaria valenciana y con el sector ganadero, estudiará y promoverá las posibilidades de la protección de los productos de origen animal producidos en la Comunidad Valenciana diferenciados por su calidad, al amparo del régimen comunitario y estatal de protección de las indicaciones geográficas y de las deno-

productes agrícoles i alimentaris i en fomentarà la inscripció, si escau, en els registres d'etiquetes ecològiques.

Article 80. Mercats, fires, concursos, subhastes i exposicions

1. Les concentracions en mercats, fires, concursos, subhastes i exposicions temporals d'animals procedents d'explotacions ramaderes i en tot cas d'animals de companyia, se celebraran davall la responsabilitat del seu promotor o organitzador, que haurà de comptar amb l'assistència, degudament formalitzada, d'un servei veterinari que garantisca la sanitat i el benestar dels animals.

2. Sense perjudi de les autoritzacions legalment exigibles, el promotor o organitzador de la concentració haurà de comunicar la seua celebració a la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal amb una antelació mínima de 15 dies, expressant el lloc, data i hora de la celebració i identificant el servei veterinari responsable de l'esdeveniment.

3. Dins dels 10 dies següents a la comunicació, la conselleria competent, per raons sanitàries, podrà prohibir la celebració de la concentració o condicionar-la a l'adopció de determinades mesures.

4. El Govern Valencià desplegarà reglamentàriament les determinacions d'este article.

CAPÍTOL VI

Programes sanitaris de les explotacions

Article 81. Obligatorietat

Les explotacions ramaderes desenrotllaran de manera permanent un programa sanitari, elaborat i aplicat amb la supervisió d'un veterinari o veterinària en l'exercici de la seua professió, que en aquella funció rebrà la qualificació de veterinari o veterinària de l'explotació.

Article 82. Concepte

1. El programa sanitari d'una explotació ramadera és el conjunt de mesures que tenen per objecte millorar el seu nivell sanitari:

- a) mesures de bioseguretat;
- b) estratègies de desinsectació, desinfectació i desratització;
- c) accions de millora de condicions higièniques; i
- d) plans de prevenció i lluita davant les malalties dels animals.

2. Així mateix, en el marc de l'aplicació del programa sanitari, el titular i el veterinari de l'explotació hauran de deixar constància documental de les accions executades, dels diagnòstics realitzats i dels tractaments prescrits, si és procedent, en el Llibre d'Explotació Ramadera.

Article 83. Agrupacions de defensa sanitària ramadera

1. La conselleria competent reconeixerà com a agrupacions de defensa sanitària ramadera (ADS) les entitats associatives, dotades de personalitat jurídica, constituïdes per titulars d'explotacions ramaderes que manegen animals de la mateixa espècie o d'espècies afins i que tinguen per objecte el desenrotllament d'un programa sanitari en comú dirigit a millorar el seu nivell productiu i sanitari.

2. El programa sanitari en comú de l'agrupació de defensa sanitària podrà ser específic per a una o diverses malalties o integral, per al conjunt sanitari de les explotacions que la integren.

3. El programa sanitari comú se sotmetrà a aprovació dels serveis veterinaris oficials, i l'acreditació del seu desenrotllament i compliment serà condició per a l'obtenció i el manteniment del reconeixement de l'agrupació de defensa sanitària.

4. Les agrupacions de defensa sanitària han de comptar amb la permanent direcció tècnica, almenys, d'un veterinari o veterinària que desplegue el programa sanitari comú.

5. Per al reconeixement de les agrupacions de defensa sanitària podran establir-se reglamentàriament altres condicions, fins i tot la

minacions de origen de los productos agrícolas y alimenticios y fomentará su inscripción, si procede, en los registros de etiquetas ecológicas.

Artículo 80. Mercados, ferias, concursos, subastas y exposiciones

1. Las concentraciones en mercados, ferias, concursos, subastas y exposiciones temporales de animales procedentes de explotaciones ganaderas y en todo caso de animales de compañía, se celebrarán bajo la responsabilidad de su promotor u organizador, que deberá contar con la asistencia, debidamente formalizada, de un servicio veterinario que garantice la sanidad y el bienestar de los animales.

2. Sin perjuicio de las autorizaciones legalmente exigibles, el promotor u organizador de la concentración deberá comunicar su celebración a la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal con una antelación mínima de 15 días, expresando el lugar, fecha y hora de la celebración e identificando el servicio veterinario responsable del evento.

3. Dentro de los 10 días siguientes a la comunicación, la conselleria competente, por razones sanitarias, podrá prohibir la celebración de la concentración o condicionarla a la adopción de determinadas medidas.

4. El Gobierno Valenciano desarrollará reglamentariamente las determinaciones de este artículo.

CAPÍTULO VI

Programas sanitarios de las explotaciones

Artículo 81. Obligatoriedad

Las explotaciones ganaderas desarrollarán de modo permanente un programa sanitario, elaborado y aplicado bajo la supervisión de un veterinario o veterinaria en el ejercicio de su profesión, que en aquella función recibirá la calificación de veterinario o veterinaria de la explotación.

Artículo 82. Concepto

1. El programa sanitario de una explotación ganadera es el conjunto de medidas que tienen por objeto mejorar su nivel sanitario:

- a) medidas de bioseguridad;
- b) estrategias de desinsectación, desinfectación y desratización;
- c) acciones de mejora de condiciones higiénicas; y
- d) planes de prevención y lucha frente a las enfermedades de los animales.

2. Asimismo, en el marco de la aplicación del programa sanitario, el titular y el veterinario de la explotación deberán dejar constancia documental de las acciones ejecutadas, de los diagnósticos realizados y de los tratamientos prescritos, en su caso en el Libro de Explotación Ganadera.

Artículo 83. Agrupaciones de defensa sanitaria ganadera

1. La conselleria competente reconocerá como agrupaciones de defensa sanitaria ganadera (ADS) a las entidades asociativas, dotadas de personalidad jurídica, constituidas por titulares de explotaciones ganaderas que manejen animales de la misma especie o de especies afines y que tengan por objeto el desarrollo de un programa sanitario en común dirigido a mejorar su nivel productivo y sanitario.

2. El programa sanitario en común de la agrupación de defensa sanitaria podrá ser específico para una o varias enfermedades o integral, para el conjunto sanitario de las explotaciones que la integren.

3. El programa sanitario común se someterá a aprobación de los servicios veterinarios oficiales, y la acreditación de su desarrollo y cumplimiento será condición para la obtención y el mantenimiento del reconocimiento de la agrupación de defensa sanitaria.

4. Las agrupaciones de defensa sanitaria deben contar con la permanente dirección técnica de al menos un veterinario o veterinaria que desarrolle el programa sanitario común.

5. Para el reconocimiento de las agrupaciones de defensa sanitaria podrán establecerse reglamentariamente otras condiciones,

limitació del nombre d'agrupacions existents en un mateix àmbit territorial.

6. El programa sanitari comú de l'agrupació de defensa sanitària, quan siga integral, podrà suplir els programes sanitaris de les explotacions a què es referixen els dos articles anteriors.

Article 84. Foment de les ADS

1. Les agrupacions de defensa sanitària es beneficiaran prioritàriament del suport tècnic prestat per l'administració pecuària de la Generalitat.

2. Així mateix, les agrupacions de defensa sanitària tindran prioritat en l'accés a les subvencions públiques de la Generalitat que s'establisquen per al desplegament de programes sanitaris que tinguen per objecte reduir la incidència o prevalença de les malalties del bestiar, o per a la implantació de xàrcies de vigilància epidemiològica.

TÍTOL V

L'aprofitament de pastures i restollades

CAPÍTOL I

Règim comú d'ordenació de l'aprofitament i la seua extensió

Article 85. Objecte

1. L'aprofitament per la ramaderia extensiva de les pastures, herbes i restollades de les superfícies agrícoles i forestals situades en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, excepte dels terrenys expressament exclosos en els tèrmins establits en els articles següents, es realitzarà de conformitat amb les disposicions del present títol, en el reglament que puga adoptar el Govern Valencià per desplegar-lo i en les ordenances de pastures aprovades d'acord amb estos. Supletòriament, serà d'aplicació el Reglament de Pastures, Herbes i Restollades aprovat per mitjà del Decret 1.256/1969, de 6 de juny, o la normativa estatal que el substituïska, sense perjudici del caràcter bàsic o d'aplicació directa i preferent que puguen tindre les seues disposicions.

2. D'acord amb les disposicions de la seua legislació especial, és lliure l'aprofitament de les pastures de les vies pecuàries.

Article 86. Tèrmins municipals exclosos

1. El director o la directora general competent en matèria de producció animal, d'ofici o a instància de l'ajuntament corresponent, podrà excloure de l'aplicació del règim d'ordenació de l'aprofitament de pastures, herbes i restollades regulat en esta llei aquells tèrmins municipals en què així ho aconsellen les característiques especials de les seues explotacions agràries, o la carència o poca importància de les pastures susceptibles d'esta classe d'aprofitament.

2. En el procediment que es tramitarà per a declarar-ne l'exclusió, seran preceptius els informes de la Comissió Territorial de Pastures corresponent i, en cas d'estar constituïda, la Comissió Local de Pastures.

3. En el *Diari Oficial de la Generalitat* es publicarà una ressenya de les exclusions acordades, així com de la seua eventual revocació.

Article 87. Terrenys exclosos

1. Queden exclosos del règim d'aprofitament pecuari regulat en esta llei:

- a) Les finques voltades amb caràcter permanent, bé de forma natural o artificial.
- b) Les praderies naturals o artificials, de caràcter permanent o temporals.
- c) Les superfícies de vinyes, oliverars, garroferes o fruiters.
- d) Les hortes i altres terrenys de regadiu.
- e) Les muntanyes de domini públic, les d'utilitat pública i les protectores.
- f) Les finques enclavades en les superfícies excloses quan l'únic accés practicable per al bestiar siga a través d'estes.

incluso la limitación del número de agrupaciones existentes en un mismo ámbito territorial.

6. El programa sanitario común de la agrupación de defensa sanitaria, cuando sea integral, podrá suplir a los programas sanitarios de las explotaciones a que se refieren los dos artículos anteriores.

Artículo 84. Fomento de las ADS

1. Las agrupaciones de defensa sanitaria se beneficiarán prioritariamente del apoyo técnico prestado por la administración pecuaria de la Generalitat.

2. Asimismo las agrupaciones de defensa sanitaria tendrán prioridad en el acceso a las subvenciones públicas de la Generalitat que se establezcan para el desarrollo de programas sanitarios que tengan por objeto reducir la incidencia o prevalencia de las enfermedades del ganado, o para la implantación de redes de vigilancia epidemiológica.

TÍTULO V

El aprovechamiento de pastos y rastrojeras

CAPÍTULO I

Régimen común de ordenación del aprovechamiento y su extensión

Artículo 85. Objeto

1. El aprovechamiento por la ganadería extensiva de los pastos, hierbas y rastrojeras de las superficies agrícolas y forestales situadas en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana, salvo de los terrenos expresamente excluidos en los términos establecidos en los artículos siguientes, se realizará de conformidad con lo dispuesto en el presente título, en el reglamento que pueda adoptar el Gobierno Valenciano en su desarrollo y en las ordenanzas de pastos aprobadas conforme a los mismos. Supletoriamente será de aplicación el Reglamento de Pastos, Hierbas y Rastrojeras aprobado por Decreto 1.256/1969, de 6 de junio, o la normativa estatal que lo sustituya, sin perjuicio del carácter básico o de aplicación directa y preferente que pudieran tener sus disposiciones.

2. De acuerdo con lo dispuesto en su legislación especial es libre el aprovechamiento de los pastos de las vías pecuarias.

Artículo 86. Términos municipales excluidos

1. El director o directora general competente en materia de producción animal, de oficio o a instancia del ayuntamiento correspondiente, podrá excluir de la aplicación del régimen de ordenación del aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras regulado en esta ley, aquellos términos municipales en los que así lo aconsejen las características especiales de sus explotaciones agrarias, o la carencia o poca importancia de los pastos susceptibles de dicha clase de aprovechamiento.

2. En el procedimiento que se tramite para declarar la exclusión serán preceptivos los informes de la correspondiente Comisión Territorial de Pastos y, en el caso de estar constituída, la Comisión Local de Pastos.

3. En el *Diari Oficial de la Generalitat* se publicará una reseña de las exclusiones acordadas, así como de su eventual revocación.

Artículo 87. Terrenos excluidos.

1. Quedan excluidos del régimen de aprovechamiento pecuario regulado en esta ley:

- a) Las fincas cercadas con carácter permanente, bien de forma natural o artificial.
- b) Las praderas naturales o artificiales, de carácter permanente o temporales.
- c) Las superficies de viñedos, olivares, algarrobos o frutales.
- d) Las huertas y otros terrenos de regadío.
- e) Los montes de dominio público, los de utilidad pública y los protectores.
- f) Las fincas enclavadas en las superficies excluidas cuando el único acceso practicable para el ganado sea a través de éstas.

2. Sense perjudi que els terrenys exclosos, per trobar-se en els anteriors supòsits, puguen i hagen d'indicar-se en l'ordenança de pastures, herbes i restollades corresponent del municipi, o puguen declarar-se al marge d'esta ordenança, en tot cas per l'ajuntament corresponent, amb l'informe previ de la Comissió Local de Pastures, l'exclusió serà en tot cas efectiva encara que no conste expressament indicada o declarada de les maneres mencionades.

Article 88. Segregació de finques

1. Les superfícies incloses amb caràcter general en el règim comú d'ordenació de l'aprofitament regulat en esta llei podran ser, no obstant això, segregades d'este, en l'ordenança de pastures, herbes i restollades del municipi o al marge de l'ordenança, però en tot cas per l'ajuntament corresponent, a petició dels seus propietaris, i amb l'informe previ de la Comissió Local de Pastures, sempre que es troben en alguna de les situacions següents:

a) Que es troben en un mateix límit i que siguen objecte d'explotació ramadera dels seus aprofitaments de pastures pel mateix titular de la finca, amb una càrrega ramadera anual mínima de 0,1 UBM/ha.

b) Que es troben en un mateix límit o confrontant les unes amb les altres, formant un conjunt o vedat o polígon, i que siguen objecte d'aprofitament ramader independent, mitjançant acord privat dels propietaris o cultivadors amb el ramader o ramaders. En estos casos, l'administració pecuària no intervindrà en els conflictes entre les parts, que hauran de suscitar-se davant dels òrgans jurisdiccionals ordinaris.

2. Mitjançant modificació de l'ordenança de pastures, herbes i restollades del municipi, o al marge d'esta, l'ajuntament podrà revocar les segregacions de finques acordades, amb l'informe previ de la comissió local de pastures, en el cas d'incompliment de les condicions de la seua concessió.

CAPÍTOL II

Organització administrativa

Article 89. Delegació en els ajuntaments

La delegació en els ajuntaments de la Comunitat Valenciana de l'exercici de les competències administratives de la Generalitat en matèria d'ordenació i adjudicació dels aprofitaments de pastures, herbes i restollades, és amb caràcter obligatori, per temps indefinit i amb l'abast, el contingut i les condicions que es determinen en el present títol, inclusivament la possibilitat de l'establiment d'una taxa municipal per la prestació dels servicis.

Article 90. Òrgans municipals competents

Les competències que este títol atribuïx als ajuntaments s'exerciran per l'alcalde o l'alcaldesa, llevat que les seues disposicions organitzatives ho atribuïsquen expressament a un altre òrgan municipal, en l'exercici de la seua autonomia.

Article 91. Comissions locals de pastures

1. En els ajuntaments de la Comunitat Valenciana es constituirà una Comissió Local de Pastures com a òrgan municipal competent en matèria d'aprofitament de pastures, herbes i restollades, sense perjudi de les funcions d'altres òrgans municipals en esta matèria, de conformitat amb les disposicions d'esta llei.

2. No serà obligatòria la seua constitució o existència en els ajuntaments dels municipis el terme dels quals es trobe exclòs del règim comú d'ordenació del dit aprofitament, d'acord amb les disposicions de l'article 86 de la present llei.

3. La Comissió Local de Pastures estarà composta per:

a) El president, que ho serà l'alcalde o l'alcaldesa, o un regidor o regidora en qui delegue.

b) Tres vocals en representació dels propietaris de terres en el terme municipal.

c) Tres vocals en representació dels titulars d'explotacions ramaderes en règim d'extensiu amb alguna unitat productiva radicada en el terme municipal.

2. Sin perjuicio de que los terrenos excluidos, por encontrarse en los anteriores supuestos, puedan y deban indicarse en la correspondiente ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras del municipio, o puedan declararse al margen de esta ordenanza, en todo caso por el ayuntamiento correspondiente, previo informe de la Comisión Local de Pastos, la exclusión será en todo caso efectiva aun cuando no conste expresamente indicada o declarada en los modos referidos.

Artículo 88. Segregación de fincas

1. Las superficies incluidas con carácter general en el régimen común de ordenación del aprovechamiento regulado en esta ley podrán ser no obstante segregadas del mismo, en la ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras del municipio, o al margen de la ordenanza, pero en todo caso por el ayuntamiento correspondiente, a petición de sus propietarios, y previo informe de la Comisión Local de Pastos, siempre que se encuentren en alguna de las siguientes situaciones:

a) Hallándose bajo una misma linde, sean objeto de explotación ganadera de sus aprovechamientos de pastos por el propio titular de la finca, con una carga ganadera anual mínima de 0,1 UGM/Ha.

b) Bajo una misma linde o colindantes unas con otras, formando un conjunto o coto o polígono, sean objeto de aprovechamiento ganadero independiente, mediante acuerdo privado de los propietarios o cultivadores con el ganadero o ganaderos. En estos casos la administración pecuaria no intervendrá en los conflictos entre las partes, que deberán suscitarse ante los órganos jurisdiccionales ordinarios.

2. Mediante modificación de la ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras del municipio, o al margen de ella, el Ayuntamiento podrá revocar las segregaciones de fincas acordadas, previo informe de la Comisión Local de Pastos, en el caso de incumplimiento de las condiciones de su concesión.

CAPÍTULO II

Organización administrativa

Artículo 89. Delegación en los ayuntamientos

La delegación en los ayuntamientos de la Comunidad Valenciana del ejercicio de las competencias administrativas de la Generalitat en materia de ordenación y adjudicación de los aprovechamientos de pastos, hierbas y rastrojeras, es con carácter obligatorio, por tiempo indefinido y con el alcance, contenido y condiciones que se determinan en el presente título, inclusive la posibilidad del establecimiento de una tasa municipal por la prestación de los servicios.

Artículo 90. Órganos municipales competentes

Las competencias que este título atribuye a los ayuntamientos se ejercerán por el alcalde o alcaldesa, salvo que sus disposiciones organizativas lo atribuyan expresamente a otro órgano municipal, en el ejercicio de su autonomía.

Artículo 91. Comisiones locales de pastos

1. En los ayuntamientos de la Comunidad Valenciana se constituirá una Comisión Local de Pastos, como órgano municipal competente en materia de aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras, sin perjuicio de las funciones de otros órganos municipales en esta materia, de conformidad con lo dispuesto en esta ley.

2. No será obligatoria su constitución o existencia en los Ayuntamientos de los municipios cuyo término se encuentre excluido del régimen común de ordenación de dicho aprovechamiento de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 86 de la presente ley.

3. La Comisión Local de Pastos estará compuesta por:

a) El presidente, que lo será el alcalde o alcaldesa, o un concejal o concejala en quien delegue.

b) Tres vocales en representación de los propietarios de tierras en el término municipal.

c) Tres vocales en representación de los titulares de explotaciones ganaderas en régimen de extensivo con alguna unidad productiva radicada en el término municipal.

d) El secretari o la secretària de l'ajuntament, o el funcionari en qui delegue, que actuarà com a secretari de la comissió amb veu però sense vot.

e) Un funcionari de la conselleria competent en matèria de producció animal podrà participar, sense vot, com a assessor de la comissió, a petició del seu president.

4. Els sis vocals agricultors i ramaders seran designats, per a un període de quatre anys, pel Consell Agrari Municipal, o, quan este no estiga constituït, per no ser preceptiu, la designació l'efectuarà el Ple de la corporació.

Article 92. Funcions

Corresponen a la Comissió Local de Pastures les funcions següents:

a) Elaborar i proposar l'aprovació de l'ordenança de pastures, herbes i restollades del municipi, així com les seues modificacions.

b) Fixar, dins dels límits assenyalats per la comissió territorial de pastures corresponent, el preu per hectàrea i cap de bestiar del gaudi de les pastures, herbes i restollades, així com dels aprofitaments extraordinaris per collites deficientes no recol·lectades.

c) Concretar les càrregues ramaderes per a l'any ramader a començar, dins dels límits establits per l'ordenança.

d) Proposar l'adjudicació dels aprofitaments.

e) Resoldre les discrepàncies sobre les exclusions que declara l'article 87 del present títol, tenint en compte el que disposa el seu apartat 2.

f) Informar sobre les peticions o propostes de segregacions de finques a què es referix l'article 88.

g) Informar a la Comissió Territorial de Pastures del seu àmbit de tots els assumptes que considere d'interés en relació amb l'aprofitament de pastures, herbes i restollades.

Article 93. Funcionament

1. El funcionament de la Comissió Local de Pastures es regirà pel reglament amb què la dotarà l'ajuntament respectiu.

2. En tot cas, es reunirà a convocatòria del seu president o presidenta, i almenys amb caràcter ordinari una vegada al trimestre.

3. Tres vocals de la comissió podran sol·licitar la celebració de reunions extraordinàries, que convocarà el president o presidenta en el termini de cinc dies, i no podrà demorar-se la seua celebració més de 10 dies des de la sol·licitud.

Article 94. Comissions territorials de pastures

1. En la conselleria competent en matèria de producció animal es constituïran comissions territorials de pastures d'àmbit provincial, amb seu en cada una de les tres capitals.

2. Estes comissions s'adscriuran, si és procedent, als servicis territorials d'àmbit provincial de la conselleria, el cap o la cap de la qual ocuparà la presidència de la comissió, o subsidiàriament qui designe el director o directora general competent en matèria de producció animal.

3. Seran vocals de cada una de les comissions territorials de pastures:

a) Dos funcionaris dels servicis tècnics de la conselleria competent en producció i sanitat animal, designats pel director o directora general competent en matèria de producció animal.

b) Un funcionari o funcionària tècnics de la conselleria en matèria d'agricultura, designat pel director o directora general competent en matèria de producció vegetal.

c) Tres agricultors.

d) Tres ramaders.

e) Un representant de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

f) Un representant de la cambra agrària provincial.

g) Serà secretari, amb veu però sense vot, un funcionari o funcionària designat pel president o presidenta de la comissió.

4. Els sis vocals agricultors i ramaders seran designats pel president de la comissió territorial de pastures a proposta de les organitzacions professionals agràries més representatives.

d) El secretario o secretaria del ayuntamiento, o funcionario en quien delegue, que actuará como secretario de la comisión con voz pero sin voto.

e) Un funcionario de la conselleria competente en materia de producción animal podrá participar, sin voto, como asesor de la comisión, a petición de su presidente.

4. Los seis vocales agricultores y ganaderos serán designados, para un periodo de cuatro años, por el Consejo Agrario Municipal, o, cuando éste no esté constituido, por no ser preceptivo, la designación la efectuará el Pleno de la corporación.

Artículo 92. Funciones

Corresponden a la Comisión Local de Pastos las funciones siguientes:

a) Elaborar y proponer la aprobación de la ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras del municipio, así como sus modificaciones.

b) Fijar, dentro de los límites señalados por la comisión territorial de pastos correspondiente, el precio por hectárea y cabeza de ganado del disfrute de los pastos, hierbas y rastrojeras, así como de los aprovechamientos extraordinarios por cosechas deficientes no recolectadas.

c) Concretar las cargas ganaderas para el año ganadero a comenzar, dentro de los límites establecidos por la ordenanza.

d) Proponer la adjudicación de los aprovechamientos.

e) Resolver las discrepancias sobre las exclusiones que declara el artículo 87 del presente título, teniendo en cuenta lo dispuesto en su apartado 2.

f) Informar sobre las peticiones o propuestas de segregaciones de fincas a que se refiere el artículo 88.

g) Informar a la Comisión Territorial de Pastos de su ámbito cuantos asuntos considere de interés en relación con el aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras.

Artículo 93. Funcionamiento

1. El funcionamiento de la Comisión Local de Pastos se regirá por el reglamento de que la dote el respectivo ayuntamiento.

2. En todo caso, se reunirá a convocatoria de su presidente o presidenta, y al menos con carácter ordinario una vez al trimestre.

3. Tres vocales de la comisión podrán solicitar la celebración de reuniones extraordinarias, que convocará el presidente o presidenta en el plazo de cinco días, y no podrá demorarse su celebración más de 10 días desde la solicitud.

Artículo 94. Comisiones territoriales de pastos

1. En la conselleria competente en materia de producción animal se constituirán comisiones territoriales de pastos de ámbito provincial, con sede en cada una de las tres capitales.

2. Estas comisiones se adscribirán, en su caso, a los servicios territoriales de ámbito provincial de la conselleria, cuyo jefe o jefa ostentará la presidencia de la comisión, o subsidiariamente quien designe el director o directora general competente en materia de producción animal.

3. Serán vocales de cada una de las comisiones territoriales de pastos:

a) Dos funcionarios de los servicios técnicos de la conselleria competente en producción y sanidad animal, designados por el director o directora general competente en materia de producción animal.

b) Un funcionario o funcionaria técnicos de la conselleria en materia de agricultura, designado por el director o directora general competente en materia de producción vegetal.

c) Tres agricultores.

d) Tres ganaderos.

e) Un representante de la Federación Valenciana de Municipios y Provincias.

f) Un representante de la cámara agraria provincial.

g) Será secretario, con voz pero sin voto, un funcionario o funcionaria designado por el presidente o presidenta de la comisión.

4. Los seis vocales agricultores y ganaderos serán designados por el presidente de la Comisión Territorial de Pastos a propuesta de las organizaciones profesionales agrarias más representativas.

Article 95. Funcions

Corresponen a les comissions territorials de pastures les funcions següents:

- a) Emetre informes preceptius, amb caràcter previ a la seua aprovació, sobre les propostes d'ordenances de pastures, herbes i restollades, i de les seues modificacions.
- b) Determinar els preus mínims i màxims exigibles pel gaudi de les pastures, herbes i restollades i pels aprofitaments extraordinaris per collites deficientes no recol·lectades.
- c) Emetre informar sobre els recursos contra els actes municipals en matèria d'aprofitament de pastures, herbes i restollades que haja de resoldre la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal.
- d) Assessorar els ajuntaments del seu àmbit territorial en l'exercici de les seues competències delegades en matèria d'aprofitament de pastures, herbes i restollades.

Article 96. Funcionament

1. Les comissions territorials de pastures es regiran pel reglament amb què els dotarà la direcció general competent en matèria de producció ramadera, i per les seues pròpies normes de funcionament.
2. Es reuniran a convocatòria del seu president o presidenta respectiu, en este cas almenys amb caràcter ordinari una vegada al trimestre.
3. Tres vocals de la comissió podran sol·licitar la celebració de reunions extraordinàries, que convocarà el president o presidenta en el termini de cinc dies, i no podrà demorar-se la seua celebració més de 10 dies des de la sol·licitud.

Article 97. Recursos administratius

1. Els actes dictats pels òrgans dels ajuntaments en matèria d'aprofitament de pastures, herbes i restollades, inclusivament l'aprovació definitiva de les ordenances a què es referix l'article 99.1.h) de la present llei, es podran recórrer administrativament davant del director o la directora general en matèria de producció ramadera, que els resoldrà. El règim d'este recurs serà el previst per al recurs d'alçada, llevat que procedirà preceptivament contra els actes dels ajuntaments que posen fi a la via administrativa al si de l'entitat local.
2. El director o directora general en matèria de producció ramadera serà igualment competent per a resoldre els recursos d'alçada que s'interposen contra els acords de les comissions territorials de pastures.

CAPÍTOL III

*Ordenació de les pastures i normes generals d'aprofitament**Article 98. Contingut de les ordenances*

En les ordenances de pastures, herbes i restollades haurà de consignar-se:

- a) El nombre d'hectàrees del terme municipal, amb especificació de les corresponents a sòl rústic i la classificació en este dels terrenys sotmesos al règim d'ordenació del seu aprofitament pecuari i els exclosos i segregats d'acord amb els articles 87 i 88 del present títol, consignant el motiu concret en cada cas.
- b) L'extensió i els límits del polígon o polígons en què quede dividida la superfície dels terrenys del terme municipal sotmesos al règim d'ordenació de les pastures, amb indicació dels enclavaments existents.
- c) El polígon o els polígons, o enclavaments, destinats, si és procedent, al bestiar transhumant.
- d) El polígon o els polígons, o enclavaments, adequats per a l'aïllament del bestiar malalt.
- e) El nombre d'hectàrees que necessite per al seu suport una unitat de bestiar major (UBM) o el seu equivalent, sense comptar les cries, en cada un dels polígons, per any complet o per temporada de pastures.

Artículo 95. Funciones

Corresponden a las comisiones territoriales de pastos las siguientes funciones:

- a) Informar preceptivamente, con carácter previo a su aprobación, las propuestas de ordenanzas de pastos, hierbas y rastrojeras, y de sus modificaciones.
- b) Determinar los precios mínimos y máximos exigibles por el disfrute de los pastos, hierbas y rastrojeras y por los aprovechamientos extraordinarios por cosechas deficientes no recolectadas.
- c) Informar los recursos contra los actos municipales en materia de aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras que deba resolver la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal.
- d) Asesorar a los ayuntamientos de su ámbito territorial en el ejercicio de sus competencias delegadas en materia de aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras.

Artículo 96. Funcionamiento

1. Las comisiones territoriales de pastos se regirán por el reglamento de que les dote la Dirección General competente en materia de producción ganadera, y por sus propias normas de funcionamiento.
2. Se reunirán a convocatoria de su respectivo presidente o presidenta, en cuyo caso al menos con carácter ordinario una vez al trimestre.
3. Tres vocales de la comisión podrán solicitar la celebración de reuniones extraordinarias, que convocará el presidente o presidenta en el plazo de cinco días, y no podrá demorarse su celebración más de 10 días desde la solicitud.

Artículo 97. Recursos administrativos

1. Los actos dictados por los órganos de los Ayuntamientos en materia de aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras, inclusive la aprobación definitiva de las Ordenanzas a que se refiere el artículo 99.1.h) de la presente ley, serán recurribles administrativamente ante el director o directora general en materia de producción ganadera, que los resolverá. El régimen de este recurso será el previsto para el recurso de alzada, salvo que procederá preceptivamente contra los actos de los Ayuntamientos que pongan fin a la vía administrativa en el seno de la entidad local.
2. El director o directora general en materia de producción ganadera será igualmente competente para resolver los recursos de alzada que se interpongan contra los acuerdos de las comisiones territoriales de pastos.

CAPÍTULO III

*Ordenación de los pastos y normas generales de aprovechamiento**Artículo 98. Contenido de las ordenanzas*

En las ordenanzas de pastos, hierbas y rastrojeras deberá consignarse:

- a) El número de hectáreas del término municipal, especificando las correspondientes a suelo rústico, y clasificando en él los terrenos sometidos al régimen de ordenación de su aprovechamiento pecuario y los excluidos y segregados conforme a los artículos 87 y 88 del presente título, consignando el motivo concreto en cada caso.
- b) La extensión y los linderos del polígono o polígonos en que quede dividida la superficie de los terrenos del término municipal sometidos al régimen de ordenación de los pastos, con indicación de los enclavados existentes.
- c) El polígono o los polígonos, o enclaves, destinados en su caso al ganado trashumante.
- d) El polígono o los polígonos, o enclaves, adecuados para el aislamiento del ganado enfermo.
- e) El número de hectáreas que precise para su sustento una unidad de ganado mayor (UGM) o su equivalente, sin contar las crías, en cada uno de los polígonos, por año completo o por temporada de pastos.

f) Les classes dels aprofitaments, èpoques, duració i normes sobre estos.

g) L'amplària de les vies pecuàries i de les servituds de pas existents.

h) Normes reguladores dels procediments d'adjudicació dels aprofitaments.

i) Altres disposicions que complisquen les disposicions del present títol i que ordenen l'aprofitament pecuari de les pastures, herbes i restollades en el terme municipal.

Article 99. Procediment

1. L'aprovació de les ordenances i de les seues modificacions es realitzarà d'acord amb els tràmits següents:

a) Elaboració de la proposta per la Comissió Local de Pastures.

b) Aprovació inicial pel Ple de l'ajuntament.

c) Exposició al públic en el tauler d'anuncis de l'ajuntament per un termini de 30 dies, durant el qual es podran presentar alegacions.

d) Simultàniament, quan afecte terrenys forestals distints dels assenyalats en l'apartat b) de l'article 87.1 d'esta llei, sol·licitud a l'administració forestal d'autorització del seu aprofitament de conformitat amb la legislació forestal de la Comunitat Valenciana. L'autorització s'entendrà concedida una vegada transcorregut un mes sense que s'haja dictat decisió desfavorable.

e) Resolució de les alegacions per la comissió local de pastures, que formularà la seua proposta definitiva.

f) Remissió per l'ajuntament a la Comissió Territorial de Pastures de la proposta definitiva, juntament amb altres informes i documents que trobe oportuns.

g) Informe de la Comissió Territorial de Pastures, en el termini de 20 dies des de la recepció, sobre si hi ha cap contradicció de la proposta d'ordenança amb el present títol. Si no s'emet en el termini s'entendrà favorable.

h) Aprovació definitiva per l'ajuntament, en el termini de 20 dies. Si no s'emet cap resolució en el dit termini s'entendrà aprovada l'ordenança.

2. Les exclusions i les segregacions de terrenys i les revocacions d'estes a què es fa referència en els articles 87 i 88 del present títol, es podran realitzar al marge de l'ordenança de conformitat amb les disposicions dels preceptes esmentats, i no es consideraran modificacions a l'efecte d'este article. No obstant això, les exclusions, segregacions i revocacions mencionades s'incorporaran formalment a l'ordenança en la modificació immediata d'esta que es tramite i s'aprove.

3. Les ordenances de pastures, herbes i restollades, i les seues modificacions, hauran de ser aprovades abans del començament de l'any ramader en què hagen d'entrar en vigor, i regiran per temps indefinit.

Article 100. Publicitat

1. L'ajuntament tindrà a disposició dels ciutadans un exemplar de l'ordenança en vigor, junt amb les resolucions d'exclusions i segregacions de terrenys i de la seua revocació, i se'n facilitarà una còpia a qui la sol·licite.

2. En el *Diari Oficial de la Generalitat* es publicarà una ressenya de l'aprovació de l'ordenança i de les seues modificacions, el contingut íntegre de la qual s'exposarà durant un mes en el tauler d'anuncis de l'ajuntament respectiu.

Article 101. Recollida dels restolls

Els agricultors no podran llaurar ni cremar els restolls fins a la data que determine l'ordenança de pastures del municipi, sense perjudici del compliment de les disposicions vigents en matèria de prevenció d'incendis forestals o de protecció del medi ambient.

Article 102. Entrada del bestiar en els restolls

El bestiar no podrà entrar en els restolls fins que no s'haja plegat la collita.

f) Las clases de los aprovechamientos, épocas, duración y normas sobre los mismos.

g) La anchura de las vías pecuarias y de las servidumbres de paso existentes.

h) Normas reguladoras de los procedimientos de adjudicación de los aprovechamientos.

i) Otras disposiciones que, cumpliendo lo dispuesto en el presente título, ordenen el aprovechamiento pecuario de los pastos, hierbas y rastrojeras en el término municipal.

Artículo 99. Procedimiento

1. La aprobación de las ordenanzas, y de sus modificaciones, se realizará cumpliendo los siguientes trámites:

a) Elaboración de la propuesta por la Comisión Local de Pastos.

b) Aprobación inicial por el Pleno del ayuntamiento.

c) Exposición al público en el tablón de anuncios del ayuntamiento por plazo de 30 días, durante el que se podrán presentar alegaciones.

d) Simultáneamente, cuando afecta a terrenos forestales distintos de los señalados en el apartado b) del artículo 87.1 de esta ley, solicitud a la administración forestal de autorización de su aprovechamiento de conformidad con la legislación forestal de la Comunidad Valenciana. La autorización se entenderá concedida transcurrido un mes sin que haya recaído decisión desfavorable.

e) Resolución de las alegaciones por la Comisión Local de Pastos, que formulará su propuesta definitiva.

f) Remisión por el Ayuntamiento a la Comisión Territorial de Pastos de la propuesta definitiva, junto con otros informes y documentos que estime oportunos.

g) Informe de la Comisión Territorial de Pastos, en el plazo de 20 días desde la recepción, sobre si existe alguna contradicción de la propuesta de ordenanza con el presente título. De no emitirse en plazo se entenderá favorable.

h) Aprobación definitiva por el ayuntamiento, en el plazo de 20 días. Si no se emitiese resolución alguna en dicho plazo se entenderá aprobada la ordenanza.

2. Las exclusiones y las segregaciones de terrenos, y las revocaciones de éstas, a que se refieren los artículos 87 y 88 del presente título, se podrán realizar al margen de la ordenanza de conformidad con lo dispuesto en los referidos preceptos, no considerándose modificaciones a los efectos de este artículo. No obstante, las referidas exclusiones, segregaciones y revocaciones se incorporarán formalmente a la ordenanza en la inmediata modificación de la misma que se tramite y apruebe.

3. Las ordenanzas de pastos, hierbas y rastrojeras, y sus modificaciones, deberán ser aprobadas antes del comienzo del año ganadero en el que deban entrar en vigor y regirán por tiempo indefinido.

Artículo 100. Publicidad

1. El ayuntamiento tendrá a disposición de los ciudadanos un ejemplar de la ordenanza en vigor, junto con las resoluciones de exclusiones y segregaciones de terrenos, y de su revocación, y se facilitará copia de todo ello a quien la solicite.

2. En el *Diari Oficial de la Generalitat* se publicará una reseña de la aprobación de la ordenanza y de sus modificaciones, cuyo contenido íntegro se expondrá durante un mes en el tablón de anuncios del respectivo ayuntamiento.

Artículo 101. Alzado de los rastrojos

Los agricultores no podrán labrar ni quemar los rastrojos hasta la fecha que determine la ordenanza de pastos del municipio, sin perjuicio del cumplimiento de las disposiciones vigentes en materia de prevención de incendios forestales o de protección del medio ambiente.

Artículo 102. Entrada del ganado en los rastrojos

El ganado no podrá entrar en los rastrojos hasta que no se haya levantado la cosecha.

Article 103. Aprofitaments en circumstàncies especials

1. Les finques amb collites deficientes, no recol·lectades o aprofitades pel seu cultivador, podran ser aprofitades pel ramader o ramadera adjudicatari, a partir de la data que assenyalen l'ordenança de pastures, herbes i restollades del municipi.

2. El bestiar no podrà romandre en els guarets llaurats i preparats per a la sembra immediata i, en tot cas, després de pluges intenses i recents, en els terminis que assenyalen l'ordenança.

Article 104. Danys

1. Els titulars de les explotacions agràries i els ramaders podran reclamar el rescabament dels danys i perjudicis que els haja pogut produir l'incompliment de la reglamentació sobre l'aprofitament de les pastures en el règim comú d'ordenació.

2. Sense perjudicis de les accions legals que corresponguen al perjudicat, les dues parts implicades podran voluntàriament i d'acord comú sotmetre a la Comissió Local de Pastures, en intervenció arbitral, la determinació de la responsabilitat de l'agricultor o del ramader, així com l'import dels danys, sempre que es preveja i es regule esta possibilitat en les ordenances de pastures del municipi.

CAPÍTOL IV

*Adjudicació dels aprofitaments**Article 105. Formes d'adjudicació*

L'adjudicació de les pastures subjectes al règim comú d'ordenació del seu aprofitament regulat en este títol la realitzarà l'ajuntament de les maneres següents:

- a) Adjudicació directa d'acord amb criteris objectius de preferència.
- b) Subhasta pública de les pastures no concedides pel procediment anterior.

Article 106. Condicions dels ramaders

1. Només podran accedir a este règim comú d'ordenació dels aprofitaments els titulars d'explotacions ramaderes que complisquen les condicions sanitàries, tècniques i de benestar animal exigides en esta llei.

2. L'ordenança de pastures, herbes i restollades del municipi podrà establir el requisit de la inscripció dels ramaders en un registre de beneficiaris dels aprofitaments de les pastures del seu terme.

Article 107. Criteris de preferència en l'adjudicació

1. Les pastures seran adjudicats a sol·licitud dels titulars d'explotacions ramaderes en el termini que assenyalen les ordenances de pastures respectives.

2. Les primeres pastures a adjudicar seran les comunals; s'assignarà a cada ramader o ramadera resident les hectàrees de pastures que li corresponguen en funció de les unitats de bestiar major de què realment dispose, i serà llavors quan podran adjudicar-se pastures a ramaders de municipis limítrofs.

3. Posteriorment es repartirà la resta de superfícies aprofitables, i tindran preferència les explotacions ramaderes amb unitats productives en el terme municipal respecte a les d'explotacions amb unitats en termes limítrofs, i les d'estes respecte a les altres.

4. Si dins del mateix orde de preferència coincidixen sol·licituds sobre el mateix polígon que superen la càrrega ramadera establida en l'ordenança de pastures, tindran preferència les explotacions que tinguen qualificació sanitària; en segon lloc, les que formen part d'una agrupació de desenvolupament ramader a què es fa referència en l'article 38 d'esta llei; i, finalment, les que en tinguen adjudicades en els anys anteriors.

Article 108. Subhasta pública

1. Les pastures que no hagen sigut objecte d'adjudicació pel procediment previst en l'article anterior ho seran mitjançant sub-

Artículo 103. Aprovechamientos en circunstancias especiales

1. Las fincas con cosechas deficientes, no recolectadas o aprovechadas por su cultivador, podrán ser aprovechadas por el ganadero o ganadera adjudicatarios, a partir de la fecha que señale la ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras del municipio.

2. El ganado no podrá permanecer en los barbechos labrados y preparados para su siembra inmediata, y, en todo caso, después de lluvias intensas y recientes, en los plazos que señale la ordenanza.

Artículo 104. Daños

1. Los titulares de las explotaciones agrarias y los ganaderos podrán reclamar el resarcimiento de los daños y perjuicios que les haya podido producir el incumplimiento de la reglamentación sobre el aprovechamiento de los pastos en el régimen común de ordenación.

2. Sin perjuicio de las acciones legales que correspondan al perjudicado, las dos partes implicadas podrán voluntaria y de común acuerdo someter a la Comisión Local de Pastos, en intervención arbitral, la determinación de la responsabilidad del agricultor o del ganadero, así como el importe de los daños, siempre que se contemple y regule esta posibilidad en las ordenanzas de pastos del municipio.

CAPÍTULO IV

*Adjudicación de los aprovechamientos**Artículo 105. Formas de adjudicación*

La adjudicación de los pastos sujetos al régimen común de ordenación de su aprovechamiento regulado en este título se realizará por el ayuntamiento en las formas siguientes:

- a) Adjudicación directa conforme a criterios objetivos de preferencia.
- b) Subasta pública de los pastos no concedidos por el procedimiento anterior.

Artículo 106. Condiciones de los ganaderos

1. Sólo podrán acceder a este régimen común de ordenación de los aprovechamientos los titulares de explotaciones ganaderas que cumplan las condiciones sanitarias, técnicas y de bienestar animal exigidas por esta ley.

2. La ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras del municipio podrá establecer el requisito de la inscripción de los ganaderos en un registro de beneficiarios de los aprovechamientos de los pastos de su término.

Artículo 107. Criterios de preferencia en la adjudicación

1. Los pastos serán adjudicados a solicitud de los titulares de explotaciones ganaderas en el plazo que señalen las Ordenanzas de pastos respectivas.

2. Los primeros pastos a adjudicar serán los comunales, asignando a cada ganadero o ganadera residente las hectáreas de pastos que le correspondan en función de las unidades de ganado mayor que realmente disponga, siendo entonces cuando podrán adjudicarse pastos a ganaderos de municipios limítrofes.

3. Posteriormente se repartirá el resto de superficies aprovechables, teniendo preferencia las explotaciones ganaderas con unidades productivas en el término municipal respecto a las de explotaciones con unidades en términos limítrofes, y las de éstas respecto a las demás.

4. Si dentro del mismo orden de preferencia coinciden solicitudes sobre el mismo polígono que superen la carga ganadera establecida en la ordenanza de pastos, tendrán preferencia las explotaciones que tengan calificación sanitaria; en segundo lugar las que formen parte de una agrupación de desarrollo ganadero a que se refiere el artículo 38 de esta ley y finalmente las que lo tuvieran adjudicado en los años anteriores.

Artículo 108. Subasta pública

1. Los pastos que no hayan sido objeto de adjudicación por el procedimiento previsto en el artículo anterior lo serán mediante

hasta pública celebrada per l'ajuntament corresponent, a la qual podran assistir qualssevol titulars d'explotacions pecuàries, sense distinció de la seua procedència, i sense altres requisits que els previstos en l'article 106.1 de la present llei.

2. La subhasta es convocarà mitjançant la publicació en el tauler d'anuncis de l'ajuntament, amb una antelació de 15 dies a la celebració, que serà almenys abans d'un mes de la data fixada per al començament de l'aprofitament.

3. Se celebrarà una primera subhasta a l'alça sobre el tipus assenyalat en la convocatòria, i en el cas de no adjudicar-se la totalitat dels polígons se celebrarà una segona subhasta, en el termini de 10 dies des de la celebració de la primera, amb un tipus del 80% del que va servir per a la primera.

Article 109. Règim de les adjudicacions

1. Les adjudicacions d'aprofitament seran pel termini establert en cada cas, d'acord amb l'ordenança de pastures del municipi, que fins i tot podrà preveure la seua vigència indefinida en tant no es modifiquen les condicions determinants de l'adjudicació.

2. En l'acte d'adjudicació definitiva, dictat per l'ajuntament, amb l'informe previ en tot cas de la Comissió Local de Pastures, es farà constar: titular de l'aprofitament; identificació, extensió i tipus de terreny del polígon o polígons adjudicats; classe de bestiar; nombre de caps i UBM que representen; termini d'aprofitament i preu.

3. La relació d'adjudicatariis de pastures, amb les dades referides, serà pública i s'exposarà per al coneixement general en el tauler d'anuncis de l'ajuntament.

4. Els aprofitaments adjudicats no podran ser subarrendats ni cedits, sense perjudi de la pròpia transmissió de la titularitat de l'explotació ramadera o d'alguna de les seues unitats productives, i de la possibilitat de permuta d'aprofitaments en els tèrmins que estableix l'ordenança de pastures, herbes i restollades.

5. Les adjudicacions de pastures podran ser suspeses pels servicis veterinariis oficials de l'administració pecuària de la Generalitat, per raons de sanitat animal i per evitar la propagació de malalties infectocontagioses.

CAPÍTOL V Règim econòmic

Article 110. Fixació de preus

1. Les comissions territorials de pastures determinaran anualment, amb la deguda antelació, i en tot cas tres mesos abans del començament de l'any ramader, els preus mínims i màxims dels aprofitaments que regiran durant eixe any, per hectàrea i per cap de bestiar, en les distintes zones ramaderes de la província, tenint-ne en compte la qualitat i quantitat.

2. Respectant els dits límits mínim i màxim, cada Comissió Local de Pastures fixarà els preus concrets de les pastures en el terme del seu municipi.

3. En les adjudicacions directes, els preus seran els fixats per la Comissió Local de Pastures, i en la subhasta pública seran els que s'hi aconseguisquen.

Article 111. Cobrament i pagament del preu

1. Els ramaders adjudicatariis de les pastures hauran d'ingressar-ne l'import a l'ajuntament en la forma i els terminis que estableix la respectiva ordenança de pastures segons la forma d'adjudicació.

2. Els titulars de les explotacions agrícoles amb superfícies sotmeses al règim comú d'ordenació de l'aprofitament de les pastures tindran dret a percebre, a partir dels dos mesos següents a l'acabament de l'aprofitament, l'import que els corresponga en funció del preu de l'aprofitament, o del que haja resultat en la subhasta, descomptat en tot cas l'import de l'exacció municipal regulada en l'article següent.

3. Estos titulars de les explotacions agràries perdran el dret a la percepció de les quantitats que els corresponguen per renúncia fefa-

subasta pública celebrada por el ayuntamiento correspondiente, a la que podrán acudir cualesquiera titulares de explotaciones pecuarias, sin distinción de su procedencia, y sin otros requisitos que los previstos en el artículo 106.1 de la presente ley.

2. La subasta se convocará, publicándose en el tablón de anuncios del ayuntamiento, con una antelación de 15 días a su celebración, que será al menos antes de un mes de la fecha fijada para el comienzo del aprovechamiento.

3. Se celebrará una primera subasta al alza sobre el tipo señalado en la convocatoria, y en el caso de no adjudicarse la totalidad de los polígonos se celebrará una segunda subasta, en el plazo de 10 días desde la celebración de la primera, siendo el tipo el 80% del que sirvió para la primera.

Artículo 109. Régimen de las adjudicaciones

1. Las adjudicaciones de aprovechamiento serán por el plazo establecido en cada caso, de acuerdo con la ordenanza de pastos del municipio, que incluso podrá prever su vigencia indefinida en tanto no se modifiquen las condiciones determinantes de la adjudicación.

2. En el acto de adjudicación definitiva, dictado por el ayuntamiento, previo informe en todo caso de la Comisión Local de Pastos, se hará constar: titular del aprovechamiento; identificación, extensión y tipo de terreno del polígono o polígonos adjudicados; clase de ganado; número de cabezas y UGM que representan; plazo de aprovechamiento y precio.

3. La relación de adjudicatarios de pastos, con los datos referidos, será pública y se expondrá para general conocimiento en el tablón de anuncios del ayuntamiento.

4. Los aprovechamientos adjudicados no podrán ser subarrendados ni cedidos, sin perjuicio de la propia transmisión de la titularidad de la explotación ganadera o de alguna de sus unidades productivas, y de la posibilidad de permuta de aprovechamientos en los términos que establezca la ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras.

5. Las adjudicaciones de pastos podrán ser suspendidas por los servicios veterinarios oficiales de la administración pecuaria de la Generalitat, por razones de sanidad animal y en evitación de la propagación de enfermedades infectocontagiosas.

CAPÍTULO V Régimen económico

Artículo 110. Fijación de precios

1. Las comisiones territoriales de pastos determinarán anualmente, con la debida antelación, y en todo caso tres meses antes del comienzo del año ganadero, los precios mínimos y máximos de los aprovechamientos que regirán durante el mismo, por hectárea y por cabeza de ganado, en las distintas zonas ganaderas de la provincia, teniendo en cuenta la calidad y cantidad de los mismos.

2. Respetando dichos límites mínimo y máximo, cada Comisión Local de Pastos fijará los precios concretos de los pastos en el término de su municipio.

3. En las adjudicaciones directas los precios serán los fijados por la Comisión Local de Pastos, y en la subasta pública serán los que se alcancen en la misma.

Artículo 111. Cobro y pago del precio

1. Los ganaderos adjudicatarios de los pastos deberán ingresar el importe de los mismos al ayuntamiento en la forma y plazos que establezca la respectiva ordenanza de pastos según la forma de adjudicación.

2. Los titulares de las explotaciones agrícolas con superficies sometidas al régimen común de ordenación del aprovechamiento de los pastos tendrán derecho a percibir, a partir de los dos meses siguientes a la terminación del aprovechamiento, el importe que les corresponda en función del precio del aprovechamiento, o del que haya resultado en la subasta, descontado en todo caso el importe de la exacción municipal regulada en el artículo siguiente.

3. Estos titulares de las explotaciones agrarias perderán el derecho al percibo de las cantidades que les correspondan por renuncia

ent dirigida a l'ajuntament o per prescripció del seu dret. Els ajuntaments destinaran estes quantitats a finalitats d'interés municipal agrari.

Article 112. Taxa municipal

1. En els municipis subjectes al règim d'ordenació de l'aprofitament de les pastures, herbes i restollades, els ajuntaments podran establir una taxa per la prestació, en virtut de la delegació que opera la present llei, dels servicis de gestió del dit règim.

2. Seran subjectes passius de la taxa, en concepte de contribuents, els titulars de les explotacions agràries les pastures dels quals hagen sigut adjudicats d'acord amb el règim d'ordenació regulat en este títol, amb dret a obtindre de l'ajuntament el preu que li hagen ingressat els ramaders adjudicatariis.

3. L'import de la taxa podrà ser fins d'un 20% del preu d'adjudicació dels aprofitaments.

4. La taxa es meritara en el moment del pagament a l'agricultor o agricultora, per part de l'ajuntament, del preu de l'aprofitament que este haja percebut dels ramaders adjudicatariis.

5. La liquidació de la taxa la practicara l'ajuntament quan se salde a l'agricultor el preu de l'aprofitament, i es cobrarà per aquell descomptant d'este preu l'import de la taxa.

TÍTOL VI
La vigilància, el control i l'eradicació
de les malalties dels animals

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 113. Malalties

1. De conformitat amb les disposicions comunitàries i estatals, i amb les disposicions de la present llei, seran objecte de mesures sanitàries obligatòries de vigilància, control i eradicació les malalties dels animals subjectes a declaració obligatòria en l'àmbit de la Unió Europea, d'Espanya i de l'Oficina Internacional d'Epizooties, així com aquelles altres que determine el Govern Valencià mitjançant decret.

2. En el cas d'altres malalties dels animals, quan existisca risc imminent per a la salut pública, els servicis veterinaris oficials podran adoptar, amb caràcter excepcional, les mesures sanitàries previstes en el present títol. El manteniment d'estes mesures durant un període superior a un mes requerirà la inclusió de la malaltia pel Govern Valencià entre les malalties a què es referix l'apartat anterior.

Article 114. Mesures de caràcter general

Per a la vigilància, control i eradicació de les malalties dels animals s'establixen, a disposició de l'administració pecuària de la Generalitat, les accions sanitàries de caràcter general següents:

- a) Notificació de la presència de malalties.
- b) Investigació i diagnòstic.
- c) Declaració oficial de la malaltia.
- d) Actuacions preventives i tractament.
- e) Control dels moviments dels animals i de la destinació dels cadàvers.
- f) Sacrifici del bestiar.
- g) Actuacions complementàries.

Article 115. Campanyes de control i eradicació

1. La conselleria competent desplegarà programes específics, que podran tindre caràcter obligatori, de control o d'eradicació de malalties presents en el territori de la Comunitat Valenciana, quan estes malalties posen en risc la salut pública, condicionen la sanitat del bestiar o suposen un perjudici al sector ramader que justifique el cost del desenrotllament del programa.

Els programes de control tindran per objecte reduir la incidència de la malaltia a nivells sanitàriament acceptables.

fehaciente dirigida al ayuntamiento o por prescripción de su derecho. Los ayuntamientos destinarán estas cantidades a finalidades de interés municipal agrario.

Artículo 112. Tasa municipal

1. En los municipios sujetos al régimen de ordenación del aprovechamiento de los pastos, hierbas y rastrojeras, los ayuntamientos podrán establecer una tasa por la prestación, en virtud de la delegación que opera la presente ley, de los servicios de gestión de dicho régimen.

2. Serán sujetos pasivos de la tasa, en concepto de contribuyentes, los titulares de las explotaciones agrarias cuyos pastos hayan sido adjudicados de acuerdo con el régimen de ordenación regulado en este título, con derecho a obtener del ayuntamiento el precio que le hayan ingresado los ganaderos adjudicatarios.

3. El importe de la tasa podrá ser hasta de un 20% del precio de adjudicación de los aprovechamientos.

4. La tasa se devengará en el momento del pago al agricultor o agricultora, por parte del ayuntamiento, del precio del aprovechamiento que éste haya percibido de los ganaderos adjudicatarios.

5. La liquidación de la tasa se practicará por el ayuntamiento al saldar al agricultor el precio del aprovechamiento, y se cobrará por aquél descontando de este precio el importe de la tasa.

TÍTULO VI
La vigilancia, control y erradicación
de las enfermedades de los animales

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 113. Enfermedades

1. De conformidad con las disposiciones comunitarias y estatales, y con lo dispuesto en la presente ley, serán objeto de medidas sanitarias obligatorias de vigilancia, control y erradicación las enfermedades de los animales sujetas a declaración obligatoria en el ámbito de la Unión Europea, de España y de la Oficina Internacional de Epizootias, así como aquellas otras que determine el Gobierno Valenciano mediante decreto.

2. En el caso de otras enfermedades de los animales, cuando exista riesgo inminente para la salud pública, los servicios veterinarios oficiales podrán adoptar, con carácter excepcional, las medidas sanitarias previstas en el presente título. El mantenimiento de estas medidas durante un periodo superior a un mes requerirá la inclusión de la enfermedad por el Gobierno Valenciano entre las enfermedades a que se refiere el apartado anterior.

Artículo 114. Medidas de carácter general

Para la vigilancia, control y erradicación de las enfermedades de los animales se establecen, a disposición de la administración pecuaria de la Generalitat, las siguientes acciones sanitarias de carácter general:

- a) Notificación de la presencia de enfermedades.
- b) Investigación y diagnóstico.
- c) Declaración oficial de la enfermedad.
- d) Actuaciones preventivas y tratamiento.
- e) Control de los movimientos de los animales y del destino de los cadáveres.
- f) Sacrificio del ganado.
- g) Actuaciones complementarias.

Artículo 115. Campañas de control y erradicación

1. La conselleria competente desarrollará programas específicos, que podrán tener carácter obligatorio, de control o de erradicación de enfermedades presentes en el territorio de la Comunidad Valenciana, cuando estas enfermedades pongan en riesgo la salud pública, condicionen la sanidad del ganado o supongan un perjuicio al sector ganadero que justifique el coste del desarrollo del programa.

Los programas de control tendrán por objeto reducir la incidencia de la enfermedad a niveles sanitariamente aceptables.

Els programes d'eradicació tindran per objecte l'eliminació de l'agent productor de la malaltia en el territori de la Comunitat Valenciana.

2. Així mateix, s'aplicaran els programes estatals i europeus aprovats en relació amb malalties del bestiar presents a la Comunitat Valenciana.

3. Els programes propis seran aprovats mitjançant orde del conseller o consellera competent, i podran incloure les mesures següents:

- a) Restricció i control dels moviments del bestiar.
- b) Identificació del bestiar.
- c) Inspeccions.
- d) Presa de mostres.
- e) Diagnòstic clínic, serològic i epidemiològic.
- f) Desinfecció, desinsectació i desratització obligatòria.
- g) Lluita obligatòria contra vectors.
- h) Aplicació obligatòria de tractaments i vacunes.
- i) Sacrifici obligatori d'animals.
- j) Eliminació obligatòria de cadàvers i matèries contumaces.
- k) Qualificacions sanitàries.
- l) Qualsevol altra que es considere necessària per a l'objecte previst en el programa,

4. Els programes seran planificats, organitzats, dirigits i avaluats pels servicis veterinaris oficials, i la seua execució podrà realitzar-se per estos mateixos servicis o mitjançant la contractació d'assistències tècniques per a la realització material de les accions previstes en estos, sense perjudi de les actuacions que corresponga realitzar al titular o al veterinari de l'explotació.

Article 116. Qualificacions sanitàries

1. Les explotacions ramaderes que desenrotllen amb resultat favorable, d'acord amb els criteris establits en la normativa específica aplicable, plans de control o eradicació de malalties dels animals podran ser reconegudes per la conselleria competent mitjançant un títol acreditatiu de la seua qualificació sanitària, a l'efecte de facilitar-ne el moviment comercial.

2. El document acreditatiu s'expedirà a sol·licitud del titular de l'explotació una vegada realitzades les oportunes comprovacions sanitàries, que quedaran en suspens quan es comprove la presència de la malaltia per a la qual s'ha obtingut la qualificació i fins que se'n comprove l'extinció total.

3. La qualificació sanitària podrà obtindre's també per un municipi, agrupació de defensa sanitària ramadera o, en general, una zona o territori determinat, quan totes les seues explotacions es troben lliures d'una malaltia o estiguen qualificades sanitàriament.

4. Reglamentàriament s'establirà el procediment i les condicions de concessió de la qualificació, així com de la retirada quan l'explotació no aplique els plans de control o eradicació de malalties.

Article 117. Plans d'alerta sanitària

1. La conselleria competent en matèria de sanitat animal, oïda la Comissió Consultiva de Ramaderia, podrà posar en marxa plans d'alerta sanitària que tinguen per objecte la detecció immediata de les malalties infectocontagioses o parasitàries molt difusives en les que existisca un risc important de presentació en el territori de la Comunitat Valenciana.

2. En els plans d'alerta sanitària participaran tots els agents relacionats amb l'activitat ramadera afectada.

CAPÍTOL II

Notificació, investigació i diagnòstic

Article 118. Notificació

1. Tota persona, física o jurídica, estarà obligada a comunicar a l'administració pecuària de la Generalitat tots els brots espontanis de què tinguen coneixement o sospita, de malalties de caràcter epizootic, o que per la seua especial virulència, extrema gravetat o ràpida difusió impliquen un perill potencial de contagi per a la

Los programas de erradicación tendrán por objeto la eliminación del agente productor de la enfermedad en el territorio de la Comunidad Valenciana.

2. Asimismo se aplicarán los programas estatales y europeos aprobados en relación con enfermedades del ganado presentes en la Comunidad Valenciana.

3. Los programas propios serán aprobados mediante orden del conseller o consellera competente, y podrán incluir las medidas siguientes:

- a) Restricción y control de los movimientos del ganado.
- b) Identificación del ganado.
- c) Inspecciones.
- d) Toma de muestras.
- e) Diagnóstico clínico, serológico y epidemiológico.
- f) Desinfección, desinsectación y desratización obligatoria.
- g) Lucha obligatoria contra vectores.
- h) Aplicación obligatoria de tratamientos y vacunas.
- i) Sacrificio obligatorio de animales.
- j) Eliminación obligatoria de cadáveres y materias contumaces.
- k) Calificaciones sanitarias.
- l) Cualquier otra que se considere necesaria para el objetivo previsto en el programa.

4. Los programas serán planificados, organizados, dirigidos y evaluados por los servicios veterinarios oficiales, y su ejecución podrá realizarse por estos mismos servicios o mediante la contratación de asistencias técnicas para la realización material de las acciones previstas en ellos, sin perjuicio de las actuaciones que corresponda realizar al titular o al veterinario de la explotación.

Artículo 116. Calificaciones sanitarias

1. Las explotaciones ganaderas que desarrollen con resultado favorable, de acuerdo con los criterios establecidos en la normativa específica aplicable, planes de control o erradicación de enfermedades de los animales podrán ser reconocidas por la conselleria competente mediante un título acreditativo de su calificación sanitaria, a los efectos de facilitar su movimiento comercial.

2. El documento acreditativo se expedirá a solicitud del titular de la explotación una vez realizadas las oportunas comprobaciones sanitarias, quedando en suspenso cuando se compruebe la presencia de la enfermedad para la que se ha obtenido la calificación y hasta que se compruebe su total extinción.

3. La calificación sanitaria podrá obtenerse también por un municipio, agrupación de defensa sanitaria ganadera, o en general una zona o territorio determinado, cuando todas sus explotaciones se encuentren libres de una enfermedad o estén calificadas sanitariamente.

4. Reglamentariamente se establecerá el procedimiento y condiciones de concesión de la calificación, así como de su retirada cuando la explotación no aplique los planes de control o erradicación de enfermedades.

Artículo 117. Planes de alerta sanitaria.

1. La conselleria competente en materia de sanidad animal, oída la Comisión Consultiva de Ganadería, podrá poner en marcha planes de alerta sanitaria, que tengan por objeto la detección inmediata de las enfermedades infectocontagiosas o parasitarias muy difusivas en las que exista un riesgo importante de su presentación en el territorio de la Comunidad Valenciana.

2. En los planes de alerta sanitaria participarán todos los agentes relacionados con la actividad ganadera afectada.

CAPÍTULO II

Notificación, investigación y diagnóstico

Artículo 118. Notificación

1. Toda persona, física o jurídica, estará obligada a comunicar a la administración pecuaria de la Generalitat todos los brotes espontáneos de que tengan conocimiento o sospecha, de enfermedades de carácter epizootico, o que por su especial virulencia, extrema gravedad o rápida difusión, impliquen un peligro potencial de contagio para la pobla-

població animal, domèstica o salvatge, o un risc cert per a la salut pública o per al medi ambient. Serà igualment obligatòria la comunicació de qualsevol procés patològic que, encara que no tinga les característiques mencionades, ocasione la sospita de ser una malaltia de les incloses en les llistes que s'establisquen com a malalties de declaració obligatòria.

2. L'administració pecuària de la Generalitat facilitarà una acreditació documental d'haver rebut la comunicació de la malaltia.

3. Estaran especialment obligats a la comunicació de les sospites de malalties de declaració obligatòria els veterinaris o les veterinaris de l'explotació, els directors tècnics o les directoras tècniques de les agrupacions de defensa sanitària i els laboratoris dedicats al diagnòstic veterinari.

4. Els laboratoris que exercisquen la seua activitat a la Comunitat Valenciana, tant públics com privats, hauran de comunicar a l'administració pecuària de la Generalitat els serveis de diagnòstic veterinari que presten, i hauran de portar un llibre de registre en què consten les mostres rebudes, les analitzades, els resultats obtinguts i els dictàmens emesos.

Article 119. Visita, comprovació i mesures provisionals

1. Els serveis veterinaris oficials visitaran periòdicament les instal·lacions i altres llocs on es crien, alberguen o mantinguen animals, amb l'objecte de comprovar-ne l'estat sanitari. Estes visites seran immediates després de la comunicació a què es referix l'article anterior.

2. En esta intervenció veterinària es realitzarà un diagnòstic clínic preliminar que, en el cas que confirme la sospita de la presència d'una malaltia infectocontagiosa o parasitària d'actuació oficial, determinarà l'adopció pels serveis veterinaris oficials de les mesures provisionals previstes per la normativa vigent, així com la presa de mostres per al correcte i complet diagnòstic. Tot això es comunicarà al centre directiu de la Generalitat competent en matèria de sanitat animal.

3. Estes mesures de prevenció i de presa de mostres es podran adoptar igualment en el cas de malalties en què, encara que declarades oficialment fora de l'àmbit de la Comunitat Valenciana, hi haja risc de difusió a esta com a conseqüència dels moviments de bestiar.

Article 120. Inmovilització i aïllament

1. Els animals, les explotacions i els productes ramaders podran ser sotmesos, amb el control veterinari oficial, a inmovilització, aïllament i quarantena adequats, en funció dels períodes d'incubació o diagnòstic, fins que s'entenga que deixen de ser un risc per a la salut pública o per a altres animals.

2. La inmovilització i aïllament afectarà els animals malalts, els sospitosos o fins i tot els sans que convisquen amb ells.

3. Les mesures podran estendre's a l'àmbit territorial que requereixen les circumstàncies.

Article 121. Diagnòstic

Els serveis veterinaris oficials establiran el diagnòstic definitiu de la malaltia sobre la base dels exàmens clínics i anatomopatològics, els estudis epidemiològics i les tècniques de laboratori disponibles que permeten concloure la causa de la malaltia.

Article 122. Laboratoris de diagnòstic

1. En el procés de diagnòstic s'utilitzaran els laboratoris propis de l'administració pecuària de la Generalitat, així com els d'altres administracions i institucions públiques que permeten obtindre resultats fiables en el menor temps possible.

2. Amb aquesta finalitat, la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal, disposarà de, si més no, un laboratori equipat amb les tècniques precises per al diagnòstic de malalties de declaració obligatòria i també les altres de control oficial.

ción animal, doméstica o salvaje, o un riesgo cierto para la salud pública o para el medio ambiente. Será igualmente obligatoria la comunicación de cualquier proceso patológico, que, aun no reuniendo las características mencionadas, ocasione la sospecha de ser una enfermedad de las incluidas en las listas que se establezcan como enfermedades de declaración obligatoria.

2. La administración pecuaria de la Generalitat facilitará una acreditación documental de haber recibido la comunicación de la enfermedad.

3. Estarán especialmente obligados a la comunicación de las sospechas de enfermedades de declaración obligatoria los veterinarios o las veterinarias de la explotación, los directores técnicos o directoras técnicas de las agrupaciones de defensa sanitaria y los laboratorios dedicados al diagnóstico veterinario.

4. Los laboratorios que ejerzan su actividad en la Comunidad Valenciana, tanto públicos como privados, deberán comunicar a la administración pecuaria de la Generalitat los servicios de diagnóstico veterinario que prestan, debiendo llevar un libro de registro en el que consten las muestras recibidas, las analizadas, los resultados obtenidos y los dictámenes emitidos.

Artículo 119. Visita, comprobación y medidas provisionales

1. Los servicios veterinarios oficiales visitarán periódicamente las instalaciones y otros lugares donde se críen, alberguen o mantengan animales, con el objeto de comprobar su estado sanitario. Estas visitas serán inmediatas tras la comunicación a que se refiere el artículo anterior.

2. En esta intervención veterinaria se realizará un diagnóstico clínico preliminar, que en el caso de que confirme la sospecha de la presencia de una enfermedad infecto-contagiosa o parasitaria de actuación oficial, determinará la adopción por los servicios veterinarios oficiales de las medidas provisionales previstas por la normativa vigente, así como la toma de muestras para el correcto y completo diagnóstico, todo lo cual se comunicará al centro directivo de la Generalitat competente en materia de sanidad animal.

3. Estas medidas de prevención y de toma de muestras se podrán adoptar igualmente en el caso de enfermedades que, aun declaradas oficialmente fuera del ámbito de la Comunidad Valenciana, exista riesgo de su difusión a ésta como consecuencia de los movimientos de ganado.

Artículo 120. Inmovilización y aislamiento

1. Los animales, las explotaciones y los productos ganaderos podrán ser sometidos, bajo control veterinario oficial, a inmovilización, aislamiento y cuarentena adecuados, en función de los periodos de incubación o diagnóstico, hasta que se entienda que dejan de ser un riesgo para la salud pública o para otros animales.

2. La inmovilización y aislamiento afectará a los animales enfermos, a los sospechosos o incluso a los sanos que convivan con ellos.

3. Las medidas podrán extenderse al ámbito territorial que requieran las circunstancias.

Artículo 121. Diagnóstico

Los servicios veterinarios oficiales establecerán el diagnóstico definitivo de la enfermedad, sobre la base de los exámenes clínicos y anatomopatológicos, los estudios epidemiológicos y las técnicas de laboratorio disponibles que permitan concluir la causa de la enfermedad.

Artículo 122. Laboratorios de diagnóstico

1. En el proceso de diagnóstico se utilizarán los laboratorios propios de la administración pecuaria de la Generalitat, así como los de otras Administraciones e instituciones públicas que permitan obtener resultados fiables en el menor tiempo posible.

2. A estos efectos, la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal, dispondrá de, al menos, un laboratorio equipado con las técnicas precisas para el diagnóstico de las enfermedades de declaración obligatoria así como las demás de control oficial.

CAPÍTOL III
Declaració oficial de la malaltia

Article 123. Declaració administrativa

1. La confirmació definitiva pels serveis veterinaris oficials d'una de les malalties a què es referix l'article 113 determinarà que pel conseller o consellera competent en matèria de producció i sanitat animal es realitze la declaració oficial de la seua existència, en els tèmens establits en la normativa d'aplicació.

2. La declaració es publicarà en el *Diari Oficial de la Generalitat* i es notificarà a l'administració general de l'Estat.

3. En execució i compliment de la declaració oficial de la malaltia, el director o directora general competent en matèria de sanitat animal procedirà a la ratificació, complementació o rectificació de les mesures que van ser anteriorment adoptades amb caràcter provisional.

Article 124. Anunci de l'extinció

D'acord amb el mateix procediment tramitat per a la declaració, el mencionat director o directora general competent en matèria de sanitat animal anunciarà l'extinció de la malaltia declarada oficialment, amb indicació de les mesures cancel·lades així com aquelles mesures de seguiment que procedisca adoptar o mantindre pel temps limitat que s'entenga necessari.

Article 125. Prevenció i tractament

1. Es podran ordenar tractaments sanitaris o vacunacions de caràcter obligatori per a impedir la difusió de la malaltia, i la seua eficàcia podrà estendre's a tot l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana o limitar-se a una zona determinada al voltant del fogar declarat.

2. Així mateix, podran imposar-se mesures de desinfecció, desinsectació i desratització de les instal·lacions, de control de cadàvers, de control de vectors, de maneig de la càrrega ramadera i de pasturatge, de distàncies d'exercici de les activitats pecuàries, de maneig dels animals i condicions de manteniment del bestiar.

CAPÍTOL IV
Sacrifici obligatori

Article 126. Procedència

El sacrifici dels animals sospitosos, malalts o amb risc de ser afectats podrà imposar-se obligatòriament com a mesura provisional, com a mesura emparada en la declaració oficial d'una malaltia o formant part de les campanyes de control o eradicació d'altres malalties.

Article 127. Execució

1. El sacrifici dels animals es realitzarà amb caràcter general en escorxadors o en les instal·lacions autoritzades a l'efecte. No obstant això, per raons d'urgència, necessitat o conveniència, justificades en el procés de difusió de la malaltia, podrà autoritzar-se el sacrifici *in situ*, complint en tot cas les condicions en matèria de benestar animal i assegurant la correcta destrucció i destinació dels cadàvers i altres matèries contumaces.

2. Si dins del termini establert a l'efecte els propietaris no procedixen al sacrifici dels animals, el podrà realitzar la conselleria competent, i aniran a càrrec dels dits propietaris els gastos que es generen per tal concepte.

Article 128. Indemnitzacions

1. El sacrifici obligatori dels animals i, si és procedent, la destrucció obligatòria dels mitjans de producció que es consideren contaminats, donaran lloc a la indemnització corresponent, d'acord amb els barems i les condicions que s'establisquen reglamentàriament, després de la instrucció del procediment corresponent i amb audiència prèvia de l'interessat, si és procedent.

2. No es tindrà dret a indemnització en els casos següents:

CAPÍTULO III
Declaración oficial de la enfermedad

Artículo 123. Declaración administrativa

1. La confirmación definitiva por los servicios veterinarios oficiales de una de las enfermedades a que se refiere el artículo 113 determinará que por el conseller o consellera competente en materia de producción y sanidad animal se realice la declaración oficial de su existencia, en los términos establecidos en la normativa de aplicación.

2. La declaración se publicará en el *Diari Oficial de la Generalitat* y se notificará a la administración general del Estado.

3. En ejecución y cumplimiento de la declaración oficial de la enfermedad el director o directora general competente en materia de sanidad animal procederá a la ratificación, complementación o rectificación de las medidas que fueron anteriormente adoptadas con carácter provisional.

Artículo 124. Anuncio de la extinción

De acuerdo con el mismo procedimiento tramitado para la declaración, el referido director o directora general competente en materia de sanidad animal anunciará la extinción de la enfermedad declarada oficialmente, indicando las medidas canceladas así como aquellas medidas de seguimiento que proceda adoptar o mantener por el tiempo limitado que se entienda necesario.

Artículo 125. Prevención y tratamiento

1. Se podrán ordenar tratamientos sanitarios o vacunaciones de carácter obligatorio para impedir la difusión de la enfermedad, y su eficacia podrá extenderse a todo el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana o limitarse a una zona determinada en torno al foco declarado.

2. Asimismo podrán imponerse medidas de desinfección, desinsectación y desratización de las instalaciones, de control de cadáveres, de control de vectores, de manejo de la carga ganadera y de pastoreo, de distancias de ejercicio de las actividades pecuarias, de manejo de los animales y condiciones de mantenimiento del ganado.

CAPÍTULO IV
Sacrificio obligatorio

Artículo 126. Procedencia

El sacrificio de los animales sospechosos, enfermos o con riesgo de ser afectados podrá imponerse obligatoriamente como medida provisional, como medida amparada en la declaración oficial de una enfermedad o formando parte de las campañas de control o erradicación de otras enfermedades.

Artículo 127. Ejecución

1. El sacrificio de los animales se realizará con carácter general en mataderos o en las instalaciones autorizadas al efecto. No obstante, por razones de urgencia, necesidad o conveniencia, justificadas en el proceso de difusión de la enfermedad, podrá autorizarse el sacrificio *in situ*, cumpliendo en todo caso las condiciones en materia de bienestar animal y asegurando la correcta destrucción y destino de los cadáveres y otras materias contumaces.

2. Si dentro del plazo establecido al efecto los propietarios no procedieran al sacrificio de los animales, éste podrá realizarse por la conselleria competente, siendo a costa de dichos propietarios los gastos que se generen por tal concepto.

Artículo 128. Indemnizaciones

1. El sacrificio obligatorio de los animales y en su caso la destrucción obligatoria de los medios de producción que se consideren contaminados, darán lugar a la correspondiente indemnización, de acuerdo con los barems y condiciones que se establezcan reglamentariamente, tras la instrucción del correspondiente procedimiento y previa audiencia del interesado, en su caso.

2. No se tendrá derecho a indemnización en los casos siguientes:

a) Quan l'explotació o la unitat productiva d'esta en què es troben els animals no figure inscrita en el Registre d'Explotacions Ramaderes.

b) Quan no s'haja comunicat com més aviat millor, la sospita de l'existència de la malaltia en l'explotació o quan amb qualsevol altra conducta, per acció o omissió, s'haguera contribuït a la difusió de la malaltia.

c) Per l'incompliment de les mesures sanitàries provisionals o definitives legalment imposades per al control de la malaltia.

d) Quan en l'explotació es troben animals la identificació, l'origen i la situació sanitària dels quals no estiguen acreditats amb la documentació corresponent, llevat que s'acredite causa justa.

e) Quan es comprove una manipulació que tinga per objecte alterar la fiabilitat dels resultats de les proves de diagnòstic practicades.

f) Quan el sacrifici no es realitze en els terminis i les condicions establides.

g) Quan es tracte d'animals de companyia, llevat que siguen objecte d'activitat econòmica de cria i reproducció, en el marc de una explotació ramadera.

Article 129. Reposició d'animals

1. La reposició d'animals s'autoritzarà una vegada comprovada l'absència de risc de persistència de l'agent patògen.

2. La conselleria competent establirà els incentius necessaris per a afavorir la reposició del bestiar sacrificat obligatòriament.

TÍTOL VII La vigilància i el control del bestiar per a la seguretat alimentària

Article 130.

1. De conformitat amb les disposicions comunitàries i estatals, i amb el que estableix el present títol, seran objecte de mesures administratives de vigilància i control per l'administració pecuària de la Generalitat la presència de residus i substàncies nocius per a la salut en els animals els productes dels quals es destinen al consum humà.

2. La protecció de la salut pública davant les zoonosis o malalties dels animals transmissibles a l'home es realitzarà per la dita administració d'acord amb el que estableix el títol anterior.

Article 131. Mesures administratives

Per a la vigilància i el control del bestiar els productes del qual es destinen al consum humà, quant a la presència en ells de residus i substàncies nocius per a la salut, la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal podrà adoptar les accions següents:

- Planificació de la vigilància de les explotacions ramaderes.
- Comprovació de les comunicacions i sospites de la presència de residus i substàncies nocives.
- Actuacions preventives.
- Investigació i confirmació.
- Destrucció dels productes.
- Qualsevol altra mesura oportuna per a la consecució de l'objectiu de preservar la salut del consumidor.

Article 132. Pla de vigilància

1. La conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal adoptarà i aplicarà un pla anual de vigilància i investigació per a la detecció de productes i residus de productes d'ús legalment prohibit o limitat.

2. Este pla especificarà els mostres a realitzar i els productes objecte de vigilància, que en qualsevol cas hauran d'incloure els pinsos i l'aigua de beguda subministrada als animals, així com els teixits, líquids biològics o productes en què el control de residus i substàncies siga més eficaç.

a) Cuando la explotación o la unidad productiva de ella en la que se encuentren los animales no figure inscrita en el Registro de Explotaciones Ganaderas.

b) Cuando no se haya comunicado con la mayor brevedad posible la sospecha de la existencia de la enfermedad en la explotación o cuando cualquier otra conducta, por acción u omisión, se hubiera contribuido a la difusión de la enfermedad.

c) Por el incumplimiento de las medidas sanitarias provisionales o definitivas legalmente impuestas para el control de la enfermedad.

d) Cuando en la explotación se encuentren animales cuya identificación, origen y situación sanitaria no estén acreditados con la documentación correspondiente, salvo que se acredite justa causa.

e) Cuando se compruebe una manipulación que tenga por objeto alterar la fiabilidad de los resultados de las pruebas de diagnóstico practicadas.

f) Cuando el sacrificio no se realice en los plazos y condiciones establecidas.

g) Cuando se trate de animales de compañía, salvo que sean objeto de actividad económica de cría y reproducción en el marco de una explotación ganadera.

Artículo 129. Reposición de animales

1. La reposición de animales se autorizará una vez comprobada la ausencia de riesgo de persistencia del agente patógeno.

2. La conselleria competente establecerá los incentivos necesarios para favorecer la reposición del ganado sacrificado obligatoriamente.

TÍTULO VII La vigilancia y control del ganado para la seguridad alimentaria

Artículo 130. Protección de la salud pública

1. De conformidad con las disposiciones comunitarias y estatales, y con lo establecido en el presente título, serán objeto de medidas administrativas de vigilancia y control por la administración pecuaria de la Generalitat la presencia en los animales cuyos productos se destinen al consumo humano de residuos y sustancias nocivos para la salud.

2. La protección de la salud pública frente a las zoonosis o enfermedades de los animales transmisibles al hombre, se realizará por dicha administración de acuerdo con lo establecido en el título anterior.

Artículo 131. Medidas administrativas

Para la vigilancia y control del ganado cuyos productos se destinen al consumo humano, en cuanto a la presencia en ellos de residuos y sustancias nocivos para la salud, la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal podrá adoptar las acciones siguientes:

- Planificación de la vigilancia de las explotaciones ganaderas.
- Comprobación de las comunicaciones y sospechas de la presencia de residuos y sustancias nocivas.
- Actuaciones preventivas.
- Investigación y confirmación.
- Destrucción de los productos.
- Cualquier otra medida que se entienda oportuna para la consecución del objetivo de preservar la salud del consumidor.

Artículo 132. Plan de vigilancia

1. La conselleria competente en materia de producción y sanidad animal adoptará y aplicará un plan anual de vigilancia e investigación para la detección de productos y residuos de productos de uso legalmente prohibido o limitado.

2. Dicho plan precisará los muestreos a realizar y los productos objeto de vigilancia, que en cualquier caso deberán incluir los pienso y el agua de bebida suministrada a los animales, así como los tejidos, líquidos biológicos o productos en los que el control de residuos y sustancias sea más eficaz.

Article 133. Comprovació

Davant de la sospita de tractaments il·legals o d'utilització de productes no autoritzats, com a conseqüència de l'activitat inspectora i de vigilància de l'administració pecuària de la Generalitat, de la denúncia d'altres òrgans i autoritats administratives o de particulars, o de la comprovació en les explotacions de l'existència d'aliments no autoritzats o de productes zoosanitaris clandestins, els serveis veterinaris oficials requeriran al titular de l'explotació o al seu personal tècnic responsable la documentació justificativa del correcte procediment en l'ús dels mitjans de producció.

Article 134. Actuacions provisionals

1. En el cas que la comprovació preliminar a què es referix l'article anterior no siga conclouent de l'ús correcte dels mitjans de producció, o quan una altra administració pública comuniqui la confirmació de la presència de residus o substàncies nocius en animals procedents d'una determinada explotació, els serveis veterinaris oficials podran prendre les mesures provisionals següents:

a) Immobilització cautelar dels animals i dels productes obtinguts d'ells existents en l'explotació.

b) Presa de mostres per a l'anàlisi pels laboratoris autoritzats i, si és procedent, els de referència, amb identificació i immobilització, en tot cas, de la partida d'animals o productes de la qual s'obtinga la mostra.

2. Quan les anàlisis de les mostres no confirmen la presència del producte sota sospita es procedirà a l'alçament de la mesura d'immobilització cautelarment adoptada.

Article 135. Confirmació

La confirmació d'un tractament il·legal o de la utilització d'un producte prohibit en una explotació ramadera, després de la realització de les anàlisis inicial, contradictòria i diriment comportarà les següents mesures a adoptar pel director o directora general competent en matèria de sanitat animal:

a) Destrucció de la partida d'animals o productes en els quals s'ha confirmat la presència de residus o substàncies en condicions no autoritzades.

b) Identificació individual i immobilització de tots els animals presents en l'explotació, i dels productes obtingut d'ells que existisquen en ella.

c) Presa de mostres en un nombre representatiu de la població d'animals de l'explotació.

d) Comunicació dels fets a l'autoritat competent en matèria d'higiene dels aliments, així com al Ministeri Fiscal quan puguen ser constitutius d'infracció penal.

e) Ampliació de les mesures de vigilància i control a altres explotacions i establiments relacionats amb l'explotació afectada.

Article 136. Sacrifici i destrucció

La detecció de productes i substàncies prohibits en la presa de mostres a què es referix l'apartat c) de l'article anterior comportarà el sacrifici i la destrucció de tots els animals i dels mitjans de producció afectats de l'explotació.

Article 137. Anàlisis individualitzades

No obstant les disposicions de l'article anterior, el titular de l'explotació podrà optar, alternativament, al sacrifici de tots els animals, per la realització, a càrrec seu, amb el control dels serveis veterinaris oficials, d'una presa de mostres de tots els animals de l'explotació no analitzats en el mostratge previ, amb l'objecte d'excloure individualment del sacrifici i destrucció aquells animals que no presenten restes de productes i substàncies nocives per a la salut pública.

Artículo 133. Comprobación

Ante la sospecha de tratamientos ilegales o de utilización de productos no autorizados, como consecuencia de la actividad inspectora y de vigilancia de la administración pecuaria de la Generalitat, de la denuncia de otros órganos y autoridades administrativas o de particulares, o de la comprobación en las explotaciones de la existencia de alimentos no autorizados o de productos zoosanitarios clandestinos, los servicios veterinarios oficiales requerirán al titular de la explotación o al personal técnico responsable de la misma la documentación justificativa del correcto proceder en el uso de los medios de producción.

Artículo 134. Actuaciones provisionales

1. En el caso de que la comprobación preliminar a que se refiere el artículo anterior no sea concluyente del correcto uso de los medios de producción, o cuando otra administración pública comuniqui la confirmación de la presencia de residuos o sustancias nocivos en animales procedentes de una determinada explotación, los servicios veterinarios oficiales podrán adoptar las siguientes medidas provisionales:

a) Inmovilización cautelar de los animales y de los productos obtenidos de los mismos existentes en la explotación.

b) Toma de muestras para su análisis por los laboratorios autorizados, y en su caso los de referencia, con identificación e inmovilización, en todo caso, de la partida de animales o productos de la cual se obtenga la muestra.

2. Cuando los análisis de las muestras no confirmen la presencia del producto bajo sospecha se procederá al levantamiento de la medida de inmovilización cautelarmente adoptada.

Artículo 135. Confirmación

La confirmación de un tratamiento ilegal o de la utilización de un producto prohibido en una explotación ganadera, tras la realización de los análisis inicial, contradictorio y dirimente, comportará las siguientes medidas a adoptar por el director o directora general competente en materia de sanidad animal:

a) Destrucción de la partida de animales o productos en los cuales se ha confirmado la presencia de residuos o sustancias en condiciones no autorizadas.

b) Identificación individual e inmovilización de todos los animales presentes en la explotación, y de los productos obtenido de ellos que existan en la misma.

c) Toma de muestras en un número representativo de la población de animales de la explotación.

d) Comunicación de los hechos a la autoridad competente en materia de higiene de los alimentos así como al Ministerio Fiscal cuando pudieran ser constitutivos de infracción penal.

e) Ampliación de las medidas de vigilancia y control a otras explotaciones y establecimientos relacionados con la explotación afectada.

Artículo 136. Sacrificio y destrucción

La detección de productos y sustancias prohibidos en la toma de muestras a que se refiere el apartado c) del artículo anterior, comportará el sacrificio y destrucción de todos los animales y de los medios de producción afectados de la explotación.

Artículo 137. Análisis individualizados

No obstante lo dispuesto en el artículo anterior, el titular de la explotación podrá optar, alternativament, al sacrificio de todos los animales, por la realización, a su cargo, bajo el control de los servicios veterinarios oficiales, de una toma de muestras de todos los animales de la explotación no analizados en el muestreo previo, con el objeto de excluir individualmente del sacrificio y destrucción aquellos animales que no presenten restos de productos y sustancias nocivas para la salud pública.

TÍTOL VIII La inspecció pecuària

Article 138. Competència inspectora

La conselleria competent desplegarà l'activitat inspectora necessària per a assegurar el compliment de les disposicions de la present llei i per a exigir les responsabilitats derivades de la seua infracció.

Article 139. Programes d'inspecció

L'activitat inspectora a què es referix l'article anterior es desenvoluparà d'acord amb una programació prèvia, que preveurà les inspeccions sistemàtiques i ocasionals a realitzar en els llocs en què es troben animals, els seus productes i subproductes, així com mitjans de producció per a realitzar les activitats ramaderes, i sense perjudi de la facultat de realitzar altres inspeccions que es consideren oportunes, al marge de la dita programació.

Article 140. Extensió de la programació

Els programes d'inspecció hauran d'incloure actuacions de vigilància i inspecció en explotacions ramaderes i les seues unitats productives, en centres de concentració, en establiments relacionats amb l'alimentació animal, en centres de transformació de subproductes, decomissos i residus, en establiments de primera transformació, en llocs de concentració temporal d'animals, així com en qualsevol moment o lloc on circulen o es troben animals vius, o els seus productes, derivats o subproductes, i sobre vehicles de transport de bestiar i sobre l'actuació dels operadors comercials que intervinguen sobre algun dels àmbits relacionats.

Article 141. Actuacions d'inspecció

Els programes d'inspecció hauran d'especificar les actuacions, mètodes i formes d'inspecció a seguir i aplicar:

- a) Inspecció de les condicions tècniques, sanitàries i de benestar animal de les explotacions ramaderes i dels animals allotjats en estes, així com dels vehicles de transport.
- b) Inspecció de les matèries primeres i dels pinsos utilitzats en l'alimentació animal i dels establiments que els elaboren i comercialitzen
- c) Inspecció de l'ús dels medicaments veterinaris i de la distribució i utilització dels pinsos medicamentosos.
- d) Inspecció de l'ocupació de substàncies prohibides en la producció animal.
- e) Detecció i investigació de la presència de residus de substàncies prohibides en la producció animal, o en concentracions superiors a les autoritzades, en els animals vius, en líquids biològics o en productes d'origen animal.
- f) Detecció i investigació de símptomes o lesions compatibles amb la presència de malalties objecte d'una vigilància sanitària específica.
- g) Inspecció zoonosològica d'establiments dedicats a l'eliminació de residus d'origen animal.

Article 142. Personal inspector

1. El personal funcionari al servici de l'administració de la Generalitat i de les altres administracions públiques, en l'exercici de les funcions inspectores en les matèries objecte de la present llei, tindrà la consideració d'agents de l'autoritat, i podrà requerir l'auxili de les forces i cossos de seguretat estatals, autonòmics i locals.

2. La conselleria competent facilitarà al personal inspector aquells mitjans d'identificació que l'acredite degudament per a l'acompliment de les seues funcions.

Article 143. Facultats inspectores

1. Els funcionaris que desenvolupen les funcions d'inspecció estaran facultats per a:

- a) Accedir lliurement, en presència d'algun interessat, sense notificació prèvia, a tot establiment, instal·lació, vehicle o mitjà de

TÍTULO VIII La inspección pecuaria

Artículo 138. Competencia inspectora

La conselleria competente desarrollará la actividad inspectora necesaria para asegurar el cumplimiento de lo dispuesto en la presente ley y para exigir las responsabilidades derivadas de su infracción.

Artículo 139. Programas de inspección

La actividad inspectora a que se refiere el artículo anterior se desarrollará de acuerdo con una programación previa, que preverá las inspecciones sistemáticas y ocasionales a realizar en los lugares en los que se encuentren animales, sus productos y subproductos, así como medios de producción para realizar las actividades ganaderas, y sin perjuicio de la facultad de realizar otras inspecciones que se consideren oportunas, al margen de dicha programación.

Artículo 140. Extensión de la programación

Los programas de inspección deberán incluir actuaciones de vigilancia e inspección en explotaciones ganaderas y sus unidades productivas, en centros de concentración, en establecimientos relacionados con la alimentación animal, en centros de transformación de subproductos, decomisos y residuos, en establecimientos de primera transformación, en lugares de concentración temporal de animales, así como en cualquier momento o lugar donde circulen o se encuentren animales vivos, o sus productos, derivados o subproductos, y sobre vehículos de transporte de ganado y sobre la actuación de los operadores comerciales que intervengan en alguno de los ámbitos relacionados.

Artículo 141. Actuaciones de inspección

Los programas de inspección deberán precisar las actuaciones, métodos y formas de inspección a seguir y aplicar:

- a) Inspección de las condiciones técnicas, sanitarias y de bienestar animal de las explotaciones ganaderas y de los animales alojados en ellas, así como de los vehículos de transporte.
- b) Inspección de las materias primas y de los piensos utilizados en la alimentación animal y de los establecimientos que los elaboran y comercializan
- c) Inspección del uso de los medicamentos veterinarios y de la distribución y utilización de los piensos medicamentosos.
- d) Inspección del empleo de sustancias prohibidas en la producción animal.
- e) Detección e investigación de la presencia de residuos de sustancias prohibidas en la producción animal, o en concentraciones superiores a las autorizadas, en los animales vivos, en líquidos biológicos o en productos de origen animal.
- f) Detección e investigación de síntomas o lesiones compatibles con la presencia de enfermedades objeto de una vigilancia sanitaria específica.
- g) Inspección zoonosològica de establecimientos dedicados a la eliminación de residuos de origen animal.

Artículo 142. Personal inspector

1. El personal funcionario al servicio de la administración de la Generalitat y de las demás administraciones públicas, en el ejercicio de las funciones inspectoras en las materias objeto de la presente ley, tendrá la consideración de agentes de la autoridad, y podrá requerir el auxilio de las fuerzas y cuerpos de seguridad estatales, autonómicos y locales.

2. La conselleria competente facilitarà al personal inspector aquellos medios de identificación que le acredite debidamente para el desempeño de sus funciones.

Artículo 143. Facultades inspectoras

1. Los funcionarios que desarrollen las funciones de inspección estarán facultados para:

- a) Acceder libremente, en presencia de algún interesado, sin previa notificación, a todo establecimiento, instalación, vehículo o

transport, o lloc, amb la finalitat de comprovar el grau de compliment dels preceptes d'esta llei, amb el respecte en tot cas de les normes bàsiques d'higiene i profilaxi d'acord amb la situació, sense perjudi de l'obtenció de l'oportuna autorització judicial prèvia quan la inspecció es practique en el domicili d'una persona física.

b) Practicar qualsevol diligència d'indagació, examen o prova que consideren necessària per a comprovar les condicions tècniques, sanitàries i de benestar animal a què es referix la present llei.

c) Exigir la compareixença del titular o responsable de l'explotació, empresa o instal·lació, o del seu personal, en el lloc en què porten a terme les actuacions inspectores, i podran requerir d'ells informació sobre qualsevol assumpte que presumiblement tinga transcendència a l'objecte de la inspecció, així com la col·laboració activa que la inspecció requereisca.

d) Prendre mostres dels animals o de qualssevol materials sospitosos, a fi de procedir a efectuar o proposar les proves, exàmens clínics o de laboratori i les contrastacions que es troben pertinents.

e) Examinar la identificació dels animals, la documentació, els llibres de registre, els arxius, inclosos els mantinguts en suports magnètics, i els programes informàtics, corresponents a l'explotació, al transport o a l'activitat inspeccionats i amb transcendència en la verificació del compliment de la normativa en l'àmbit de la present llei.

2. L'actuació inspectora podrà dur-se a terme en qualsevol lloc en què existisquen indicis o possibilitats d'obtenció de les proves necessàries per a la investigació de la incidència o infracció detectada, així com del compliment de les condicions previstes en la present llei.

3. Quan l'inspector o inspectora forme part dels servicis veterinaris oficials, podrà adoptar en el mateix moment de la inspecció les mesures cautelars, preventives o provisionals de la seua competència previstes en la present llei.

En un altre cas, l'inspector o inspectora podrà adoptar per si mateix les dites mesures quan existisca un risc immediat i greu per a la salut pública o la sanitat animal, però el seu manteniment haurà de ser ratificat pels servicis veterinaris oficials en el termini màxim de 48 hores, d'acord amb el règim ordinari d'adopció de cada una de les mesures establert en esta llei.

Article 144. Acta d'inspecció

1. L'inspector o inspectora alçarà acta en què constaran les dades relatives a l'explotació o empresa inspeccionada i a la persona davant de qui es realitza la inspecció, les mesures que haja ordenat i tots els fets rellevants d'esta, en especial els que puguen tindre incidència en un eventual procediment sancionador.

2. A l'efecte de l'exercici de les potestats administratives, fins i tot la sancionadora, atorgades per la present llei, els fets arreplegats en l'acta pel funcionari o funcionària inspectors observant els requisits legals pertinents tindran valor probatori sense perjudi de les proves que en defensa dels respectius drets o interessos puguen assenyalar o aportar els propis interessats.

3. La dita acta es remetrà als òrgans competents de l'administració pecuària per a iniciar els procediments i adoptar les mesures que siguen procedents, de conformitat amb el que establix esta llei.

Article 145. Obligacions dels inspeccionats

Les persones físiques i jurídiques a les quals es practique una inspecció estaran obligades a:

a) Subministrar tota classe d'informació sobre instal·lacions, productes, animals, servicis, i en general sobre aquells aspectes que se li sol·liciten, i en permetran la comprovació per part dels inspectors.

b) Facilitar que s'obtinga còpia o reproducció de la informació.

medio de transporte, o lugar, con la finalidad de comprobar el grado e cumplimiento de lo preceptuado en la presente ley, respetando en todo caso las normas básicas de higiene y profilaxis acordes con la situación, sin perjuicio de la obtención de la oportuna autorización judicial previa cuando la inspección se practique en el domicilio de una persona física.

b) Practicar cualquier diligencia de indagación, examen o prueba que consideren necesaria para comprobar las condiciones técnicas, sanitarias y de bienestar animal a que se refiere la presente ley.

c) Exigir la comparecencia del titular o responsable de la explotación, empresa o instalación, o del personal de la misma, en el lugar en el que estén llevando a cabo las actuaciones inspectoras, pudiendo requerir de los mismos información sobre cualquier asunto que presumiblemente tenga transcendencia al objeto de la inspección, así como la colaboración activa que la inspección requiera.

d) Tomar muestras de los animales o de cualesquiera materiales sospechosos, a fin de proceder a efectuar o proponer las pruebas, exámenes clínicos o laboratoriales y contrastaciones que se estimen pertinentes.

e) Examinar la identificación de los animales, la documentación, los libros de registro, los archivos, incluidos los mantenidos en soportes magnéticos, y los programas informáticos, correspondientes a la explotación, al transporte o a la actividad inspeccionados y con trascendencia en la verificación del cumplimiento de la normativa en el ámbito de la presente ley.

2. La actuación inspectora podrá llevarse a cabo en cualquier lugar en que existan indicios o posibilidades de obtención de las pruebas necesarias para la investigación de la incidencia o infracción detectada, así como del cumplimiento de las condiciones previstas en la presente ley.

3. Cuando el inspector o inspectora forme parte de los servicios veterinarios oficiales podrá adoptar en el mismo momento de la inspección las medidas cautelares, preventivas o provisionales de su competencia previstas en la presente ley.

En otro caso, el inspector o inspectora podrá adoptar por sí mismo dichas medidas cuando existan un riesgo inmediato y grave para la salud pública o la sanidad animal, pero su mantenimiento deberá ser ratificado por los servicios veterinarios oficiales en el plazo máximo de 48 horas, de acuerdo con el régimen ordinario de adopción de cada una de las medidas establecido en esta ley.

Artículo 144. Acta de inspección

1. El inspector o inspectora levantará acta en la que constarán los datos relativos a la explotación o empresa inspeccionada y a la persona ante quien se realiza la inspección, las medidas que hubiera ordenado y todos los hechos relevantes de la misma, en especial los que puedan tener incidencia en un eventual procedimiento sancionador.

2. A los efectos del ejercicio de las potestades administrativas, incluso la sancionadora, otorgadas por la presente ley, los hechos recogidos en el acta por el funcionario o funcionaria inspectores observando los requisitos legales pertinentes, tendrán valor probatorio sin perjuicio de las pruebas que en defensa de los respectivos derechos o intereses puedan señalar o aportar los propios interesados.

3. Dicha acta se remitirá a los órganos competentes de la administración pecuaria para iniciar los procedimientos y adoptar las medidas que sea procedentes de conformidad con lo establecido en esta ley.

Artículo 145. Obligaciones de los inspeccionados

Las personas físicas y jurídicas a las que se practique una inspección estarán obligadas a:

a) Suministrar toda clase de información sobre instalaciones, productos, animales, servicios, y en general sobre aquellos aspectos que se le solicitaren, permitiendo su comprobación por los inspectores.

b) Facilitar que se obtenga copia o reproducción de la información.

c) Permetre que es practique l'oportuna prova o presa de mostres gratuïta dels productes, substàncies o mercaderies, en les quantitats que siguin estrictament necessàries.

d) En general, consentir i col·laborar en la realització de la inspecció.

TÍTOL IX Règim sancionador

Article 146. Infraccions en ramaderia

Constituïxen infraccions en matèria de ramaderia les accions o omissions que vulneren el que estableix la present llei, d'acord amb les disposicions d'este títol, sense perjudi de la responsabilitat civil, penal o d'un altre orde que, si és procedent, se'n pugja exigir.

Article 147. Persones responsables

1. Es consideraran responsables de les infraccions tipificades en esta llei les persones físiques o jurídiques que les cometen, fins i tot a títol de simple inobservança.

2. Quan una infracció siga imputada a una persona jurídica, podran ser també considerades responsables les persones que integren els seus òrgans rectores o de direcció, així com els tècnics de l'atenció sanitària o, en el cas de productes farmacològics o biològics, les persones responsables del seu control i fins i tot de l'elaboració.

Article 148. Classificació d'infraccions

Les infraccions administratives a allò que s'estableix en esta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus d'acord amb la seua tipificació en els articles següents.

Article 149. Infraccions lleus

Són infraccions lleus:

1. La falta de comunicació a l'administració pecuària de la Generalitat de les dades i la informació d'interés en matèria de producció i sanitat animal quan s'exigisca en la normativa aplicable, o el seu retard quan este siga almenys del doble del termini previst en la normativa específica reguladora, sempre que no estiga tipificat com a falta greu o molt greu.

2. L'exercici de l'activitat ramadera com a centre de concentració quan l'explotació o la unitat productiva no tinga inscrita la dita qualificació en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana.

3. L'exercici de l'activitat ramadera en una explotació o unitat productiva utilitzant una espècie animal per a la qual no estiga classificada en la seua inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana.

4. L'exercici de l'activitat ramadera en unes instal·lacions que constituïsquen una modificació d'explotació assimilada a l'alta d'una nova unitat de producció segons el que estableix la present llei, sense la inscripció de la dita modificació en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana.

5. Les deficiències en llibres o tots els documents que obliguen a portar la present llei i les disposicions vigents, d'interés en matèria de producció i sanitat animal, sempre que el dit incompliment no estiga tipificat com a falta greu o molt greu.

6. La tinença en una unitat de producció ramadera de menys del 10% dels seus animals incorrectament identificats o no inscrits en els llibres de registre.

7. La tinença en les instal·lacions d'una explotació de productes d'origen animal que no es troben identificats en les condicions establides legalment i reglamentàriament.

8. La falta d'identificació dels animals transportats fins a un 10% de la partida o la no correspondència del nombre dels animals transportats amb el que s'assenyala en la documentació sanitària de trasllat.

9. L'incompliment del requeriment administratiu d'adopció de les mesures relatives al benestar animal i a les condicions tècniques, higièniques i sanitàries de les instal·lacions ramaderes, vehicles i altres mitjans de producció, així com dels centres de transfor-

c) Permitir que se practique la oportuna prueba o toma de muestras gratuita de los productos, sustancias o mercancías, en las cantidades que sean estrictamente necesarias.

d) En general, a consentir y colaborar en la realización de la inspección.

TÍTULO IX Régimen sancionador

Artículo 146. Infracciones en ganadería

Constituyen infracciones en materia de ganadería las acciones u omisiones que vulneren lo establecido en la presente ley, de acuerdo con lo dispuesto en este título, sin perjuicio de la responsabilidad civil, penal o de otro orden que, en su caso, pudiera exigirse.

Artículo 147. Personas responsables

1. Se considerarán responsables de las infracciones tipificadas en esta ley las personas físicas o jurídicas que las cometan, aún a título de simple inobservancia.

2. Cuando una infracción sea imputada a una persona jurídica, podrán ser también consideradas responsables las personas que integren sus órganos rectores o de dirección, así como los técnicos del cuidado sanitario o en el caso de productos farmacológicos o biológicos, las personas responsables de su control e incluso de su elaboración.

Artículo 148. Clasificación de infracciones

Las infracciones administrativas a lo establecido en esta ley se clasifican en leves, graves y muy graves de acuerdo con su tipificación en los artículos siguientes.

Artículo 149. Infracciones leves

Son infracciones leves:

1. La falta de comunicación a la administración pecuaria de la Generalitat de los datos e información de interés en materia de producción y sanidad animal cuando venga exigida por la normativa aplicable, o su retraso, cuando éste sea de al menos el doble del plazo previsto en la normativa específica reguladora, siempre que no esté tipificado como falta grave o muy grave.

2. El ejercicio de la actividad ganadera como centro de concentración cuando la explotación o la unidad productiva no tenga inscrita dicha calificación en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana.

3. El ejercicio de la actividad ganadera en una explotación o unidad productiva utilizando una especie animal para la cual no esté clasificada en su inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana.

4. El ejercicio de la actividad ganadera en unas instalaciones que constituyan una modificación de explotación asimilada al alta de una nueva unidad de producción según lo establecido en la presente ley, sin la inscripción de dicha modificación en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana.

5. Las deficiencias en libros o cuantos documentos obliguen a llevar la presente ley y las disposiciones vigentes, de interés en materia de producción y sanidad animal, siempre que dicho incumplimiento no está tipificado como falta grave o muy grave.

6. La tenencia en una unidad de producción ganadera de menos del 10% de sus animales incorrectamente identificados o no inscritos en los libros de registro.

7. La tenencia en las instalaciones de una explotación de productos de origen animal que no se encuentren identificados en las condiciones legal y reglamentariamente establecidas.

8. La falta de identificación de los animales transportados hasta un 10% de la partida o la no correspondencia del número de los animales transportados con el señalado en la documentación sanitaria de traslado.

9. El incumplimiento del requerimiento administrativo de adopción de las medidas relativas al bienestar animal y a las condiciones técnicas, higiénicas y sanitarias de las instalaciones ganaderas, vehículos y otros medios de producción, así como de los centros de

mació, excepte quan estiga tipificat l'incompliment del requeriment o la conducta que el determina com a infracció greu o molt greu.

10. La falta de comunicació dels programes de selecció, hibridació i obtenció desplegats pels establiments d'obtenció de recursos genètics d'origen ramader.

11. No emplenar adequadament la documentació sanitària exigida per al moviment i transport d'animals, quan no estiga tipificada com a falta greu o molt greu.

12. La falta de correspondència de la documentació sanitària exigida per al moviment i transport d'animals, quant a la seua destinació, dins del mateix àmbit territorial d'eficàcia de la dita documentació.

13. El transport d'animals en vehicles que manquen de targeta d'autorització de transport de bestiar.

14. L'etiquetatge insuficient o defectuós dels pinsos, additius i altres matèries primeres per a l'alimentació animal que no puga qualificar-se com a infracció greu o molt greu.

15. La introducció en el territori de la Comunitat Valenciana, sense fines comercials, des d'altres estats membres de la Unió Europea, d'animals vius, els seus productes, derivats i subproductes, pinsos, matèries primeres o additius per a l'alimentació animal, medicaments veterinaris, productes zoosanitaris o objectes conexas, o incomplint els requisits per a la seua introducció, quan estiga prohibit o limitat per raons de sanitat animal.

16. L'exercici d'activitats de fabricació, producció, comercialització, transformació, moviment, transport, concentració temporal i, si és procedent, destrucció d'animals, els seus productes, derivats i subproductes, productes zoosanitaris, pinsos, matèries primeres, productes, substàncies i additius per a l'alimentació animal subjectes al requisit de comunicació o inscripció, quan es realitze sense haver-la efectuat.

17. L'exercici d'activitats de fabricació, producció, comercialització, investigació, transformació, moviment, transport i, si és procedent, destrucció, d'animals, els seus productes, derivats i subproductes, medicaments veterinaris, productes zoosanitaris, pinsos, matèria primera, productes, substàncies i additius per a l'alimentació animal subjectes al requisit d'autorització prèvia, sense haver-ne sol·licitat en el termini la renovació, o sense complir requisits merament formals o en condicions distintes de les previstes en la normativa vigent, sempre que això no estiga tipificat com a falta greu o molt greu.

18. L'ús, elaboració, fabricació, importació, exportació, comercialització, transport, tinença, o recomanació o prescripció d'ús de pinsos, proteïnes animals elaborades o productes i substàncies l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, en condicions no permeses per la normativa vigent, en animals distintes dels de producció, o bé quan la dita infracció no puga qualificar-se com a falta greu o molt greu.

19. La falta de comunicació de les activitats d'arreglada, concentració i tractament de purins realitzades per establiments distintes a les explotacions ramaderes.

20. L'incompliment de les mesures de bioseguretat exigides en les activitats d'arreglada, concentració i tractament de purins realitzades per establiments distintes a les explotacions ramaderes.

21. La falta d'elaboració, aplicació i desplegament del programa sanitari de l'explotació ramadera en les condicions establides per la present llei.

22. La falta de comunicació de la sospita d'aparició d'una malaltia animal, quan no estiga qualificada com a infracció greu o molt greu.

23. La transgressió del règim d'ordenació de l'aprofitament de pastures, herbes i restollades establert en el títol V d'esta llei, en el reglament que el desplegarà i en l'ordenança de pastures, herbes i restollades corresponent, quan afecte menys de 10 hectàrees en una campanya d'aprofitament de pastures.

24. L'oposició i falta de col·laboració amb l'actuació inspectora i de control de les administracions públiques, quan no estiga tipificada com a falta greu o molt greu.

transformación, salvo cuando esté tipificado, el incumplimiento del requerimiento o la conducta determinante del mismo, como infracción grave o muy grave.

10. La falta de comunicación de los programas de selección, hibridación y obtención desarrollados por los establecimientos de obtención de recursos genéticos de origen ganadero.

11. No cumplimentar adecuadamente la documentación sanitaria exigida para el movimiento y transporte de animales, cuando no esté tipificada como falta grave o muy grave.

12. La falta de correspondencia de la documentación sanitaria exigida para el movimiento y transporte de animales, en cuanto a su destino, dentro del mismo ámbito territorial de eficacia de dicha documentación.

13. El transporte de animales en vehículos que carezcan de tarjeta de autorización de transporte de ganado.

14. El etiquetado insuficiente o defectuoso de los piensos, aditivos y otras materias primas para la alimentación animal, que no pueda calificarse como infracción grave o muy grave.

15. La introducción en el territorio de la Comunidad Valenciana, sin fines comerciales, desde otros estados miembros de la Unión Europea, de animales vivos, sus productos, derivados y subproductos, piensos, materias primas o aditivos para la alimentación animal, medicamentos veterinarios, productos zoosanitarios u objetos conexas, o incumpliendo los requisitos para su introducción, cuando esté prohibido o limitado por razones de sanidad animal.

16. El ejercicio de actividades de fabricación, producción, comercialización, transformación movimiento, transporte, concentración temporal, y en su caso destrucción, de animales, sus productos, derivados y subproductos, productos zoosanitarios, piensos, materias primas, productos, sustancias y aditivos para la alimentación animal, sujetas al requisito de comunicación o inscripción, cuando se realice sin haberla efectuado.

17. El ejercicio de actividades de fabricación, producción, comercialización, investigación, transformación, movimiento, transporte, y en su caso destrucción, de animales, sus productos, derivados y subproductos, medicamentos veterinarios, productos zoosanitarios, piensos, materia prima, productos, sustancias y aditivos para la alimentación animal, sujetas al requisito de autorización previa, sin haber solicitado en plazo su renovación, o sin cumplir requisitos meramente formales o en condiciones distintas de las previstas en la normativa vigente, siempre que ello no esté tipificado como falta grave o muy grave.

18. El uso, elaboración, fabricación, importación, exportación, comercialización, transporte, tenencia, o recomendación o prescripción de uso de piensos, proteínas animales elaboradas o productos y sustancias cuyo empleo haya sido expresamente prohibido o restringido, en condiciones no permitidas por la normativa vigente, en animales distintos de los de producción, o bien cuando dicha infracción no pueda calificarse como falta grave o muy grave.

19. La falta de comunicación de las actividades de recogida, concentración y tratamiento de purines realizadas por establecimientos distintos a las explotaciones ganaderas.

20. El incumplimiento de las medidas de bioseguridad exigidas en las actividades de recogida, concentración y tratamiento de purines realizadas por establecimientos distintos a las explotaciones ganaderas.

21. La falta de elaboración, aplicación y desarrollo del programa sanitario de la explotación ganadera en las condiciones establecidas por la presente ley.

22. La falta de comunicación de la sospecha de aparición de una enfermedad animal, cuando no esté calificada como infracción grave o muy grave.

23. La transgresión del régimen de ordenación del aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras, establecido en el título V de esta ley, en el reglamento que lo desarrolle y en la correspondiente ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras, cuando afecte a menos de 10 hectáreas en una campaña de aprovechamiento de pastos.

24. La oposición y falta de colaboración con la actuación inspectora y de control de las administraciones públicas, cuando no esté tipificado como falta grave o muy grave.

25. Les simples irregularitats en l'observança de les normes establides en les lleis estatals de sanitat animal i en la present llei sense transcendència directa sobre la salut pública o la sanitat animal, i que no estiguen incloses com a infraccions greus o molt greus.

Article 150. Infraccions greus

Són infraccions greus:

1. L'exercici de l'activitat ramadera en una explotació o en una unitat productiva no inscrites en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana.

2. La declaració falsa en les comunicacions sobre els animals a l'administració pecuària de la Generalitat que preveja la normativa específica.

3. La falta de comunicació de la mort de l'animal de producció, quan la dita comunicació s'exigisca en la normativa aplicable.

4. La falta de llibres de registres que siguen preceptius, o la seua extensió sense emplenar les dades que siguen essencials per a comprovar el compliment de les normes en matèria de sanitat animal.

5. La tinença en una unitat de producció ramadera d'animals la identificació dels quals no puga ser establida o la tinença en una unitat de producció de més d'un 10% dels seus animals incorrectament identificats o no inscrits en els llibres de registre.

6. L'incompliment del requeriment administratiu d'adopció de mesures relatives al benestar animal, a les condicions tècniques, higièniques i sanitàries de les instal·lacions ramaderes, vehicles i altres mitjans de producció, quan es pose en risc la vida dels animals, la salut pública o la sanitat animal, excepte quan estiga tipificat l'incompliment del requeriment o la conducta determinant d'este com a infracció molt greu.

7. L'incompliment del requeriment d'adopció de mesures tècniques, higièniques i sanitàries en els centres de transformació, quan es pose en risc la salut pública, excepte quan estiga tipificat l'incompliment del requeriment o la conducta determinant d'este com a infracció molt greu.

8. L'ompliment, pels veterinaris habilitats per a això, dels documents oficials per al transport d'animals dels quals se sospite que estaven afectats per una malaltia de declaració o notificació obligatòria.

9. La falta de desinfecció, desinsectació i totes les mesures sanitàries que s'establisquen reglamentàriament per a explotacions i mitjans de transport d'animals.

10. L'absència de la documentació sanitària exigida per al moviment i transport d'animals, o la seua no-correspondència amb l'origen, destinació, tipus d'animals o àmbit territorial d'aplicació quan no estiga tipificat com a falta lleu.

11. La utilització de documentació sanitària defectuosa per al moviment i transport d'animals, o la falta d'identificació dels animals transportats en nombre superior al 10% de la partida.

12. L'elaboració, fabricació, importació o exportació dins del territori de la Unió Europea, comercialització, transport i recomanació o prescripció d'ús de pinsos, proteïnes animals elaborades o productes i substàncies l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, en condicions no permeses per la normativa vigent, en animals de producció, quan el dit incompliment comporte un risc per a la sanitat animal.

13. L'ús o tinença en l'explotació o en locals annexos de pinsos, proteïnes animals elaborades o productes i substàncies l'ús dels quals haja sigut expressament prohibit o restringit, en condicions no permeses per la normativa vigent, en animals de producció i quan el dit incompliment comporte un risc per a la sanitat animal o la salut pública.

14. L'etiquetatge insuficient o defectuós dels pinsos, additius i altres matèries primeres per a l'alimentació animal, quan el dit incompliment comporte un risc per a la sanitat animal.

15. La introducció en el territori de la Comunitat Valenciana, des d'altres estats de la Unió Europea, amb fins comercials, d'animals vius, els seus productes, derivats i subproductes, pinsos, matè-

25. Las simples irregularidades en la observancia de las normas establecidas en las leyes estatales de sanidad animal y en la presente ley sin transcendencia directa sobre la salud pública o la sanidad animal, y que no estén incluidas como infracciones graves o muy graves.

Artículo 150. Infracciones graves

Son infracciones graves:

1. El ejercicio de la actividad ganadera en una explotación o en una unidad productiva no inscritas en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana.

2. La declaración falsa en las comunicaciones sobre los animales a la administración pecuaria de la Generalitat que prevea la normativa específica.

3. La falta de comunicación de la muerte del animal de producción, cuando dicha comunicación venga exigida por la normativa aplicable.

4. La falta de libros de registros que fueran preceptivos, o su extensión sin cumplimentar los datos que fueran esenciales para comprobar el cumplimiento de las normas en materia de sanidad animal.

5. La tenencia en una unidad de producción ganadera de animales cuya identificación no pueda ser establecida o la tenencia en una unidad de producción de más de un 10% de sus animales incorrectamente identificados o no inscritos en los libros de registro.

6. El incumplimiento del requerimiento administrativo de adopción de medidas relativas al bienestar animal, a las condiciones técnicas, higiénicas y sanitarias de las instalaciones ganaderas, vehículos y otros medios de producción, cuando se ponga en riesgo la vida de los animales, la salud pública o la sanidad animal, salvo cuando esté tipificado, el incumplimiento del requerimiento o la conducta determinante del mismo, como infracción muy grave.

7. El incumplimiento del requerimiento de adopción de medidas técnicas, higiénicas y sanitarias en los centros de transformación, cuando se ponga en riesgo la salud pública, salvo cuando esté tipificado, el incumplimiento del requerimiento o la conducta determinante del mismo, como infracción muy grave.

8. La cumplimentación, por los veterinarios habilitados para ello, de los documentos oficiales para el transporte de animales que se sospeche estaban afectados por una enfermedad de declaración o notificación obligatoria.

9. La falta de desinfección, desinsectación y cuantas medidas sanitarias se establezcan reglamentariamente, para explotaciones y medios de transporte de animales.

10. La ausencia de la documentación sanitaria exigida para el movimiento y transporte de animales, o la no correspondencia de la misma con el origen, destino, tipo de animales o ámbito territorial de aplicación cuando no esté tipificado como falta leve.

11. La utilización de documentación sanitaria defectuosa para el movimiento y transporte de animales, o la falta de identificación de los animales transportados en número superior al 10% de la partida.

12. La elaboración, fabricación, importación o exportación dentro del territorio de la Unión Europea, comercialización, transporte y recomendación o prescripción de uso de piensos, proteínas animales elaboradas o productos y sustancias cuyo empleo haya sido expresamente prohibido o restringido, en condiciones no permitidas por la normativa vigente, en animales de producción, cuando dicho incumplimiento comporte un riesgo para la sanidad animal.

13. El uso o tenencia en la explotación o en locales anejos de piensos, proteínas animales elaboradas o productos y sustancias cuyo empleo haya sido expresamente prohibido o restringido, en condiciones no permitidas por la normativa vigente, en animales de producción y cuando dicho incumplimiento comporte un riesgo para la sanidad animal o la salud pública.

14. El etiquetado insuficiente o defectuoso de los piensos, aditivos y otras materias primas para la alimentación animal, cuando dicho incumplimiento comporte un riesgo para la sanidad animal.

15. La introducción en el territorio de la Comunidad Valenciana, desde otros estados de la Unión Europea, con fines comerciales, de animales vivos, sus productos, derivados y subproductos, pien-

ries primeres o additius per a l'alimentació animal, medicaments veterinaris, productes zoosanitaris o objectes connexos, sense autorització, quan esta siga necessària, o incomplint els requisits per a la introducció, sempre que no puga considerar-se falta molt greu.

16. L'omissió de les anàlisis, proves i test de detecció de les malalties a què han de sotmetre's els animals que no es destinen a consum humà, així com la seua no-realització en els laboratoris designats per l'administració pecuària de la Generalitat, o l'omissió dels controls serològics establits per la normativa d'aplicació en cada cas o la seua realització incomplint els terminis, requisits i obligacions imposades per la normativa vigent.

17. L'ocultació, la falta de comunicació o la comunicació tardana de malalties dels animals que siguen de declaració o notificació obligatòria, sempre que no tinguen el caràcter d'especial virulència, extrema gravetat i ràpida difusió, ni es tracte de zoonosis.

18. L'extracció dels materials especificats de risc en relació amb les encefalopaties espongiformes transmissibles dels animals per subjectes no autoritzats o en centres no permesos per la legislació vigent, o l'incompliment de les obligacions previstes en la normativa vigent sobre tractament dels dits materials especificats de risc prèviament a la seua destrucció.

19. L'extracció dels materials especificats de risc en relació amb les encefalopaties espongiformes transmissibles dels animals incomplint les condicions tecnosanitàries exigides o no respectant les autoritzacions administratives corresponents.

20. La falta de notificació pels escorxadors de les entrades i sacrificis d'animals procedents de zones afectades per una epizootia o zoonosi, així com, si és procedent, per part del veterinari de l'escorxador.

21. L'incompliment o transgressió de les mesures cautelars o provisionals adoptades per l'administració per a situacions específiques, a fi d'evitar la difusió de malalties o substàncies nocives, quan no estiga tipificat com a falta molt greu.

22. L'incompliment o transgressió de les mesures de prevenció, tractaments, vacunacions i sacrifici obligatori imposats per l'administració en el marc de les campanyes de control i eradicació de malalties o com a conseqüència de la declaració oficial d'una malaltia, sempre que no estiga tipificat com a falta molt greu.

23. La venda o posada en circulació, amb destinació diferent al consum humà, d'animals sospitosos o malalts diagnosticats de patir una malaltia que siga de declaració o notificació obligatòria, o dels seus productes, derivats o subproductes, quan n'estiga establida la prohibició expressa, sempre que no estiga tipificat com a falta molt greu.

24. L'abandó d'animals vius o morts, o productes o matèries primeres que comporten un risc sanitari per a la sanitat animal, la salut pública o el medi ambient, o el seu enviament a destinacions que no estiguen autoritzats, sempre que no estiga tipificat com a falta molt greu.

25. El subministrament als animals o l'addició als seus productes de substàncies a fi de corregir defectes, mitjançant processos no autoritzats, o per a ocultar una malaltia o alteració en ells, o per a emascarar els resultats dels mètodes de diagnòstic.

26. L'incompliment de les mesures ordenades per l'administració davant de la confirmació d'un tractament il·legal o de la utilització d'un producte prohibit en una explotació ramadera, sempre que no estiga tipificat com a falta molt greu.

27. La reincidència en la mateixa infracció lleu en l'últim any. El termini començarà a comptar-se des del sendemà a aquell en què adquirisca fermesa la resolució sancionadora.

28. La transgressió del règim d'ordenació de l'aprofitament de pastures, herbes i restollades establert en el títol V d'esta llei, en el reglament que el desplegarà i en l'ordenança de pastures, herbes i restollades corresponent, quan afecte més de deu hectàrees en una campanya d'aprofitament de pastures.

sos, materias primas o aditivos para la alimentación animal, medicamentos veterinarios, productos zoosanitarios u objetos conexos, sin autorización, cuando ésta sea necesaria, o incumpliendo los requisitos para su introducción, siempre que no pueda considerarse falta muy grave.

16. La omisión de los análisis, pruebas y test de detección de las enfermedades a que deben someterse los animales que no se destinen a consumo humano, así como la no realización de los mismos en los laboratorios designados por la administración pecuaria de la Generalitat, o la omisión de los controles serológicos establecidos por la normativa de aplicación en cada caso o su realización incumpliendo los plazos, requisitos y obligaciones impuestas por la normativa vigente.

17. La ocultación, la falta de comunicación o la comunicación tardía de enfermedades de los animales que sean de declaración o notificación obligatoria, siempre que no tengan el carácter de especial virulencia, extrema gravedad y rápida difusión, ni se trate de zoonosis.

18. La extracción de los materiales especificados de riesgo en relación con las encefalopatías espongiformes transmisibles de los animales por sujetos no autorizados o en centros no permitidos por la legislación vigente, o el incumplimiento de las obligaciones previstas en la normativa vigente sobre tratamiento de dichos materiales especificados de riesgo previo a su destrucción.

19. La extracción de los materiales especificados de riesgo en relación con las encefalopatías espongiformes transmisibles de los animales incumpliendo las condiciones técnico-sanitarias exigidas o no respetando las autorizaciones administrativas correspondientes.

20. La falta de notificación por los mataderos de las entradas y sacrificios de animales procedentes de zonas afectadas por una epizootia o zoonosis, así como, en su caso, por parte del veterinario del matadero.

21. El incumplimiento o transgresión de las medidas cautelares o provisionales adoptadas por la administración para situaciones específicas, al objeto de evitar la difusión de enfermedades o sustancias nocivas, cuando no esté tipificado como falta muy grave.

22. El incumplimiento o transgresión de las medidas de prevención, tratamientos, vacunaciones y sacrificio obligatorio impuestos por la administración en el marco de las campañas de control y erradicación de enfermedades o como consecuencia de la declaración oficial de una enfermedad, siempre que no esté tipificado como falta muy grave.

23. La venta o puesta en circulación, con destino diferente al consumo humano, de animales sospechosos o enfermos diagnosticados de padecer una enfermedad que sea de declaración o notificación obligatoria, o de sus productos, derivados o subproductos, cuando esté establecida su expresa prohibición, siempre que no esté tipificado como falta muy grave.

24. El abandono de animales vivos o muertos, o productos o materias primas que entrañen un riesgo sanitario para la sanidad animal, la salud pública o el medio ambiente, o su envío a destinos que no estén autorizados, siempre que no esté tipificado como falta muy grave.

25. El suministro a los animales o la adición a sus productos de sustancias con el fin de corregir defectos, mediante procesos no autorizados, o para ocultar una enfermedad o alteración en los mismos, o para enmascarar los resultados de los métodos de diagnóstico.

26. El incumplimiento de las medidas ordenadas por la administración ante la confirmación de un tratamiento ilegal o de la utilización de un producto prohibido en una explotación ganadera, siempre que no esté tipificado como falta muy grave.

27. La reincidencia en la misma infracción leve en el último año. El plazo comenzará a contarse desde el día siguiente a aquel en que adquiriera firmeza la resolución sancionadora.

28. La transgresión del régimen de ordenación del aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras, establecido en el título V de esta ley, en el reglamento que lo desarrolle y en la correspondiente ordenanza de pastos, hierbas y rastrojeras, cuando afecte a más de diez hectáreas en una campaña de aprovechamiento de pastos.

29. La falta de col·laboració, l'oposició o l'obstrucció a l'actuació inspectora i de control de les administracions públiques, quan n'impedisca o en dificulte greument la realització, així com el subministrament a posta d'informació inexacta o documentació falsa als inspectors.

Article 151. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus:

1. Les infraccions greus previstes en els apartats 2, 3, 5, 17 i 18 de l'article anterior que puguen produir un risc greu i directe per a la salut de les persones.

2. La fabricació no autoritzada, la falsificació, manipulació o utilització fraudulenta de les marques identificadores dels animals de producció o dels documents d'identificació que els emparen o dels llibres de registre de les explotacions que s'establixen en la normativa específica que en regula la identificació i el registre.

3. L'ompliment, pels veterinaris habilitats per a això, dels documents oficials per al transport d'animals procedents d'una explotació o instal·lació on s'haja diagnosticat una malaltia de declaració o notificació obligatòria i que es presente amb caràcter epizootic sempre que tinga una especial virulència, extrema gravetat i ràpida difusió, i siga capaç de causar un dany evident a la sanitat animal o a la salut pública.

4. La utilització de documentació sanitària falsa per al moviment i transport d'animals.

5. La infracció prevista en l'apartat 12 de l'article anterior, quan el dit incompliment comporte un risc per a la salut pública.

6. La infracció greu prevista en l'apartat 15 de l'article anterior, quan supose un risc per a la salut humana, la sanitat animal o el medi ambient.

7. La infracció prevista en l'apartat 14 de l'article anterior, quan el dit incompliment comporte un risc per a la salut pública.

8. La manipulació, trasllat o disposició en qualsevol forma dels animals, els seus productes, derivats i subproductes, i de les mercaderies cautelarment intervingudes o l'incompliment de les mesures d'intervenció.

9. L'omissió de les anàlisis, proves i test de detecció de les malalties a què hagen de sotmetre's els animals amb destinació a consum humà, així com la seua no-realització en els laboratoris designats per l'administració pecuària de la Generalitat.

10. L'ocultació o falta de comunicació de casos de malalties dels animals que siguen de declaració o notificació obligatòria, quan es tracte de zoonosis, o de malalties que es presenten amb caràcter epizootic sempre que tinguen una especial virulència, extrema gravetat i ràpida difusió.

11. L'incompliment de l'obligació d'extracció, teñiment o marcatge de tots els materials especificats de risc en relació amb les encefalopaties espongiformes transmissibles pels qui estiguen obligats al seu compliment i autoritzats a la seua realització.

12. La venda o la simple posada en circulació d'animals sospitosos o malalts diagnosticats de patir una epizootia de les considerades en l'apartat anterior, de les quals es puga derivar la introducció de la malaltia en altres explotacions o zones lliures d'esta, llevat que se n'autoritze expressament el trasllat a una indústria de transformació de cadàvers.

13. L'abandó d'animals vius o morts, prèviament diagnosticats de patir una malaltia de les considerades en l'apartat 10 d'este article.

14. La destinació per a consum humà d'animals, els seus productes, derivats o subproductes quan estiga establida la prohibició expressa.

15. El transport d'animals, malalts o sospitosos, que puguen difondre malalties d'alt risc sanitari.

29. La falta de colaboración, la oposición o la obstrucción a la actuación inspectora y de control de las administraciones públicas, cuando impida o dificulte gravemente su realización, así como el suministro a sabiendas de información inexacta o documentación falsa a los inspectores.

Artículo 151. Infracciones muy graves

Son infracciones muy graves:

1. Las infracciones graves previstas en los números 2, 3, 5, 17 y 18 del artículo anterior, que puedan producir un riesgo grave y directo para la salud de las personas.

2. La fabricación no autorizada, la falsificación, manipulación o utilización fraudulenta de las marcas identificativas de los animales de producción o de los documentos de identificación que los amparan o de los libros de registro de las explotaciones que se establecen en la normativa específica que regula la identificación y registro de los mismos.

3. La cumplimentación, por los veterinarios habilitados para ello, de los documentos oficiales para el transporte de animales procedentes de una explotación o instalación donde se hubiese diagnosticado una enfermedad de declaración o notificación obligatoria y que se presente con carácter epizootico siempre que tenga una especial virulencia, extrema gravedad y rápida difusión, siendo capaces de causar un evidente daño a la sanidad animal o a la salud pública.

4. La utilización de documentación sanitaria falsa para el movimiento y transporte de animales.

5. La infracción prevista en el número 12 del artículo anterior, cuando dicho incumplimiento comporte un riesgo para la salud pública.

6. La infracción grave prevista en el número 15 del artículo anterior, cuando suponga un riesgo para la salud humana, la sanidad animal o el medio ambiente.

7. La infracción prevista en el número 14 del artículo anterior, cuando dicho incumplimiento comporte un riesgo para la salud pública.

8. La manipulación, traslado o disposición en cualquier forma de los animales, sus productos, derivados y subproductos, y de las mercancías cautelarmente intervenidas o el incumplimiento de las medidas de intervención.

9. La omisión de los análisis, pruebas y test de detección de las enfermedades a que deban someterse los animales con destino a consumo humano, así como la no realización de los mismos en los laboratorios designados por la administración pecuaria de la Generalitat.

10. La ocultación o falta de comunicación de casos de enfermedades de los animales que sean de declaración o notificación obligatoria, cuando se trate de zoonosis, o de enfermedades que se presenten con carácter epizootico siempre que tengan una especial virulencia, extrema gravedad y rápida difusión.

11. El incumplimiento de la obligación de extracción, teñido o marcate de todos los materiales especificados de riesgo en relación con las encefalopatías espongiformas transmisibles por quienes estén obligados a su cumplimiento y autorizados a su realización.

12. La venta o la simple puesta en circulación de animales sospechosos o enfermos diagnosticados de padecer una epizootia de las consideradas en el número anterior, de las cuales se pueda derivar la introducción de la enfermedad en otras explotaciones o zonas libres de la misma, salvo que se autorice expresamente su traslado a una industria de transformación de cadáveres.

13. El abandono de animales vivos o muertos, previamente diagnosticados de padecer una enfermedad de las consideradas en el número 10 de este artículo.

14. El destino para consumo humano de animales, sus productos, derivados o subproductos cuando esté establecida su expresa prohibición.

15. El transporte de animales, enfermos o sospechosos, que puedan difundir enfermedades de alto riesgo sanitario.

Article 152. Clases de sanciones

Per la comissió de les infraccions tipificades en esta llei podran imposar-se les sancions de multa, suspensió temporal de l'activitat, inhabilitació per a obtindre subvencions públiques i retirada del reconeixement com a veterinari habilitat.

Article 153. Quantia de les multes

1. Les infraccions previstes en esta llei se sancionaran amb multes compreses dins dels límits següents:

- a) En el cas d'infraccions lleus: multa de 600 a 3.000 euros.
- b) En el cas d'infraccions greus: multa de 3.001 a 60.000 euros.

c) En el cas d'infraccions molt greus: multa de 60.001 a 1.200.000 euros.

2. En tot cas, els límits superiors dels intervals dels imports de les multes previstes en este article podran superar-se fins al doble del benefici obtingut per l'infractor, quan este doble siga superior als dits límits.

Article 154. Suspensió de l'activitat

1. Per la comissió d'infraccions greus i molt greus podrà imposar-se, concurrentment amb la multa que corresponga, la sanció de suspensió temporal de l'activitat ramadera de la persona, física o jurídica, responsable de la infracció.

2. Esta sanció de suspensió s'imposarà per un temps màxim d'un any per a les infraccions greus i de cinc anys per a les molt greus.

Article 155. Subvencions públiques

En el cas d'infraccions qualificades com a molt greus podrà imposar-se també la sanció d'inhabilitació per a obtindre subvencions o ajudes públiques relatives a l'activitat ramadera durant un termini màxim de cinc anys.

Article 156. Veterinaris habilitats

En el cas d'infraccions comeses per veterinaris habilitats per a l'emissió de documentació sanitària oficial, podrà imposar-se, a més de la sanció de multa, la de retirada, no-renovació o cancel·lació de l'habilitació per un temps màxim de cinc anys.

Article 157. Graduació de sancions

Les sancions previstes per a cada infracció s'imposaran atenent els criteris següents: les circumstàncies del responsable, el grau de culpa i de participació, la reiteració, el benefici obtingut o pretès, el nombre d'animals afectats, el dany causat o el perill que s'haja posat a la salut de les persones o a la sanitat dels animals, l'alarma social justificada que s'haja produït i la realització d'actes d'intrusisme professional.

Article 158. Prescripció d'infraccions

1. Les infraccions molt greus prescriuran als tres anys, les greus als dos anys i les lleus als sis mesos.

2. El termini de prescripció començarà a comptar-se des del dia en què la infracció s'haja comés, i en el cas d'infraccions que suposen una activitat continuada, des que se'n tinga coneixement.

3. La prescripció s'interromprà per la iniciació del procediment sancionador, i es considerarà a este efecte la data en què siga notificat a l'interessat l'acte d'iniciació. El termini tornarà a transcórrer si l'expedient es queda paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

Article 159. Prescripció de les sancions

Les sancions imposades a l'empara d'esta llei per infraccions molt greus prescriuran als sis anys, per les greus als dos anys i per les lleus a l'any, sense perjudic del dret de la hisenda pública valenciana al cobrament de les multes, que prescriurà en la forma i els terminis previstos en les disposicions generals en matèria de recaptació administrativa.

Artículo 152. Clases de sanciones

Por la comisión de las infracciones tipificadas en esta ley podrán imponerse las sanciones de multa, suspensión temporal de la actividad, inhabilitación para obtener subvenciones públicas y retirada del reconocimiento como veterinario habilitado.

Artículo 153. Cuantía de las multas

1. Las infracciones previstas en esta ley se sancionarán con multas comprendidas dentro de los límites siguientes:

- a) En el caso de infracciones leves: multa de 600 a 3.000 euros.
- b) En el caso de infracciones graves: multa de 3.001 a 60.000 euros.

c) En el caso de infracciones muy graves: multa de 60.001 a 1.200.000 euros.

2. En todo caso, los límites superiores de los intervalos de los importes de las multas previstas en este artículo podrán superarse hasta el duplo del beneficio obtenido por el infractor, cuando este duplo sea superior a dichos límites.

Artículo 154. Suspensión de la actividad

1. Por la comisión de infracciones graves y muy graves podrá imponerse, concurrentemente con la multa que corresponda, la sanción de suspensión temporal de la actividad ganadera de la persona, física o jurídica, responsable de la infracción.

2. Esta sanción de suspensión se impondrá por un tiempo de máximo de un año para las infracciones graves y de cinco años para las muy graves.

Artículo 155. Subvenciones públicas

En el caso de infracciones calificadas como muy graves podrá imponerse también la sanción de inhabilitación para obtener subvenciones o ayudas públicas relativas a la actividad ganadera durante un plazo máximo de cinco años.

Artículo 156. Veterinarios habilitados

En el caso de infracciones cometidas por veterinarios habilitados para la emisión de documentación sanitaria oficial, podrá imponerse, además de la sanción de multa, la de retirada, no renovación o cancelación de la habilitación por un tiempo máximo de cinco años.

Artículo 157. Graduación de sanciones

Las sanciones previstas para cada infracción se impondrán atendiendo a los siguientes criterios: las circunstancias del responsable, el grado de culpa y de participación, la reiteración, el beneficio obtenido o pretendido, el número de animales afectados, el daño causado o el peligro de que se haya puesto a la salud de las personas o a la sanidad de los animales, la alarma social justificada que se haya producido, y la realización de actos de intrusismo profesional.

Artículo 158. Prescripción de infracciones

1. Las infracciones muy graves prescribirán a los tres años, las graves a los dos años y las leves a los seis meses.

2. El plazo de prescripción comenzará a contarse desde el día en que la infracción se hubiera cometido, y en el caso de infracciones que supongan una actividad continuada, desde que se tenga conocimiento de ellas.

3. La prescripción se interrumpirá por la iniciación del procedimiento sancionador, considerándose a estos efectos la fecha en la que sea notificado al interesado el acto de iniciación, volviendo a transcurrir el plazo si el expediente permaneciese paralizado durante más de un mes por causa no imputable al presunto responsable.

Artículo 159. Prescripción de las sanciones

Las sanciones impuestas al amparo de esta ley por infracciones muy graves prescribirán a los seis años, por las graves a los dos años y por las leves al año, sin perjuicio del derecho de la hacienda pública valenciana al cobro de las multas, que prescribirá en la forma y plazos previstos en las disposiciones generales en materia de recaudación administrativa.

Article 160. Procediment sancionador

1. El procediment per a la imposició de les sancions es tramitarà de conformitat amb les disposicions de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions públiques i del Procediment Administratiu Comú, i el Reglament de Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora, dictat en desplegament del títol IX de la dita llei.

2. La competència per a incoar el procediment sancionador correspondrà al cap o la cap dels servicis territorials de la conselleria competent en producció i sanitat animal, segons l'àmbit territorial provincial de comissió de la infracció.

Article 161. Competència sancionadora

1. La competència per a la imposició de les sancions previstes en esta llei correspondrà:

a) Al Govern Valencià per la comissió d'infraccions molt greus.

b) Al conseller o consellera competent en matèria de producció i sanitat animal per la comissió d'infraccions greus.

c) Al director o directora general competent en sanitat animal per la comissió d'infraccions lleus.

2. L'òrgan competent per a imposar la sanció proposada resoldrà igualment, en tot cas, quan aprecie que la infracció comesa és de menor gravetat a aquelles per a les quals és competent de conformitat amb les regles de l'apartat anterior.

DISPOSICIONS ADICIONALS

Primera. Explotació i unitat de producció

Les definicions d'explotació ramadera i d'unitat productiva, a l'efecte de la present llei, no impediran la consideració de les unitats de producció com a explotacions a l'efecte de les disposicions comunitàries i estatals, i fins i tot d'anteriors normes autonòmiques en què així es conceptuen.

Segona. Llista d'explotacions

El Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana, junt amb la llista annexa a què es referix l'article 26 de la present llei, constituïran a la Comunitat Valenciana la llista d'explotacions a què es referix la Directiva 92/102/CEE, del Consell, de 27 de novembre, relativa a la identificació i al registre d'animals.

Tercera. Explotacions apícoles

Les explotacions apícoles, quant al seu caràcter transhumant i de la temporalitat dels seus assentaments, es regiran per les seues disposicions reglamentàries especials quant a la seua inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes, al contingut i gestió del Llibre de l'Explotació i a les condicions de trasllat dels animals.

Quarta. Col·laboració d'entitats sense ànim de guany

1. L'administració de la Generalitat podrà realitzar les aportacions i cessions a què es referix l'apartat 4 de l'article 10 d'esta llei a favor així mateix d'entitats privades sense ànim de guany, d'agrupacions de defensa sanitària i de cooperatives agràries, per a la realització de les activitats de col·laboració amb els ramaders concretament mencionades en l'apartat 3 d'aquest precepte.

2. Les aportacions i cessions se subjectaran a les condicions que en tot cas garantisquen la satisfacció de l'interés general pecuari pretés per l'actuació administrativa.

Cinquena. Inspecció en matèria d'aprofitament de pastures

1. Corresponen als ajuntaments les funcions de vigilància i inspecció del compliment del règim d'ordenació de l'aprofitament de les pastures, herbes i restollades regulat per esta llei.

2. Els ajuntaments remetran a la conselleria competent les actes d'infracció, amb l'informe de la comissió local de pastures corresponent, a fi de la tramitació, si és procedent, del procediment san-

Artículo 160. Procedimiento sancionador

1. El procedimiento para la imposición de las sanciones se tramitará de conformidad con lo dispuesto en la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, y el Reglamento de Procedimiento para el Ejercicio de la Potestad Sancionadora, dictado en desarrollo del título IX de dicha ley.

2. La competencia para incoar el procedimiento sancionador corresponderá al jefe o jefa de los servicios territoriales de la conselleria competente en producción y sanidad animal, según el ámbito territorial provincial de comisión de la infracción.

Artículo 161. Competencia sancionadora

1. La competencia para la imposición de las sanciones previstas en esta ley corresponderá:

a) Al Gobierno Valenciano por la comisión de infracciones muy graves.

b) Al conseller o consellera competente en materia de producción y sanidad animal por la comisión de infracciones graves.

c) Al director o directora general competente en sanidad animal por la comisión de infracciones leves.

2. El órgano competente para imponer la sanción propuesta resolverá igualmente, en todo caso, cuando aprecie que la infracción cometida es de menor gravedad a aquéllas para las que es competente de conformidad con las reglas del apartado anterior.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Explotación y unidad de producción

Las definiciones de explotación ganadera y de unidad productiva a los efectos de la presente ley no impedirán la consideración de las unidades de producción como explotaciones a los efectos de las disposiciones comunitarias y estatales, e incluso de anteriores normas autonómicas, en las que así se conceptúan.

Segunda. Lista de explotaciones

El Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, junto con la lista anexa a que se refiere el artículo 26 de la presente ley, constituirán en la Comunidad Valenciana la lista de explotaciones a que se refiere la Directiva 92/102/CEE del Consejo, de 27 de noviembre, relativa a la identificación y al registro de animales.

Tercera. Explotaciones apícolas

Las explotaciones apícolas, en razón de su carácter trashumante y de la temporalidad de sus asentamientos, se regirán por sus disposiciones reglamentarias especiales en lo relativo a su inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas, al contenido y gestión de Libro de la Explotación y a las condiciones de traslado de los animales.

Cuarta. Colaboración de entidades sin ánimo de lucro

1. La administración de la Generalitat podrá realizar las aportaciones y cesiones a que se refiere el apartado 4 del artículo 10 de esta ley a favor asimismo de entidades privadas sin ánimo de lucro, de agrupaciones de defensa sanitaria y de cooperativas agrarias, para la realización de las actividades de colaboración con los ganaderos concretamente mencionadas en el apartado 3 del mismo precepto.

2. Las aportaciones y cesiones se sujetarán a las condiciones que en todo caso garanticen la satisfacción del interés general pecuario pretendido por la actuación administrativa.

Quinta. Inspección en materia de aprovechamiento de pastos

1. Corresponen a los ayuntamientos las funciones de vigilancia e inspección del cumplimiento del régimen de ordenación del aprovechamiento de los pastos, hierbas y rastrojeras regulado por esta ley.

2. Los ayuntamientos remitirán a la conselleria competente las actas de infracción, con el informe de la comisión local de pastos correspondiente, al objeto de la tramitación, en su caso, del corres-

cionador corresponent, de conformitat amb les disposicions de la present llei.

Sisena. Silenci administratiu

El venciment del termini màxim de tres mesos sense haver-se notificat resolució expressa de l'interessat s'entendrà com a silenci administratiu positiu. Així, no obstant, s'entendrà com a silenci administratiu negatiu en els procediments següents:

a) Procediments d'habilitació de veterinaris i veterinàries en l'exercici lliure de la seua professió per al compliment de funcions pròpies de control veterinari animal i zootècnic.

b) Procediments d'inscripció en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana, tant per a la inclusió d'explotacions com per a la inscripció de noves unitats productives o de les seues variacions assimilades a la primera inscripció.

c) Procediments de reconeixement com a centres de millora ramadera de les explotacions ramaderes que despleguen un programa de selecció o hibridació.

d) Procediments d'inscripció en el Registre d'Alimentació Animal de la Comunitat Valenciana per a les categories o sectors d'activitat en què estiga establert un règim d'autorització o control administratiu previ.

e) Procediments d'autorització dels centres d'arreglada, emmagatzemament, aprofitament, transformació o eliminació de cadàvers, decomissos, subproductes, materials especificats de risc i altres residus d'origen animal.

f) Procediments de reconeixement, o de qualificació sanitària, de les explotacions ramaderes que despleguen amb resultat favorable plans de control o eradicació de les malalties dels animals.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Constitució del Consell Assessor de Ramaderia

El Consell Assessor de Ramaderia de la Comunitat Valenciana es constituirà en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor de la present llei.

Segona. Inscripció de les instal·lacions ramaderes existents

1. Les explotacions ramaderes i les seues unitats productives inscrites a l'entrada en vigor de la present llei en la Llista d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana quedaran automàticament inscrites en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana que crea la present llei.

2. Les dades d'inscripció s'obtidran del contingut de la Llista i del Llibre d'Explotació Ramadera, i s'hi mantindrà, si és tècnicament possible pel que fa a la gestió del registre, el número de l'explotació.

3. En el termini de sis mesos, les conselleries competents en els altres registres administratius a què es referix l'article 21 d'esta llei hauran de comunicar les dades corresponents al Registre d'Explotacions Ramaderes.

Tercera. Condicions de les instal·lacions existents

1. Totes les instal·lacions ramaderes existents a l'entrada en vigor d'esta llei hauran de complir les condicions constructives que esta exigeix amb caràcter general, en els tèmens que s'establixen en els apartats següents.

2. Les instal·lacions ramaderes existents hauran de complir les condicions constructives esmentades en el termini màxim de 30 mesos des de l'entrada en vigor de la present llei. Si no les complix, se'ls aplicaran les mesures previstes en esta llei per als supòsits d'incompliment de tals condicions.

3. Les instal·lacions ramaderes existents a l'entrada en vigor d'aquesta llei que no respecten les distàncies que l'article 54 es mantindran, sense que en cap cas aquestes instal·lacions puguin ampliar-se si aixó implica reducció de les distàncies entre aquestes.

4. Les instal·lacions ramaderes que a l'entrada en vigor, amb data 20 de maig de 1995, del Decret 76/1995, de 2 de maig, del

pondiente procedimiento sancionador, de conformidad con lo dispuesto en la presente ley.

Sexta. Silencio administrativo

El vencimiento del plazo máximo de tres meses sin haberse notificado resolución expresa del interesado se entenderá como silencio administrativo positivo. No obstante, se entenderá como silencio administrativo negativo en los siguientes procedimientos:

a) Procedimientos de habilitación de veterinarios y veterinarias en el ejercicio libre de su profesión para el cumplimiento de funciones propias de control veterinario animal y zootécnico.

b) Procedimientos de inscripción en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, tanto para la inclusión de explotaciones, como para la inscripción de nuevas unidades productivas o de sus variaciones asimiladas a la primera inscripción.

c) Procedimientos de reconocimiento como centros de mejora ganadera de las explotaciones ganaderas que desarrollen un programa de selección o hibridación.

d) Procedimientos de inscripción en el Registro de Alimentación Animal de la Comunidad Valenciana para las categorías o sectores de actividad en los que esté establecido un régimen de autorización o control administrativo previo.

e) Procedimientos de autorización de los centros de recogida, almacenamiento, aprovechamiento, transformación o eliminación de cadáveres, decomisos, subproductos, materiales especificados de riesgo y otros residuos de origen animal.

f) Procedimientos de reconocimiento, o de calificación sanitaria, de las explotaciones ganaderas que desarrollen con resultado favorable planes de control o erradicación de las enfermedades de los animales.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Constitución del Consejo Asesor de Ganadería

El Consejo Asesor de Ganadería de la Comunidad Valenciana se constituirá en el plazo máximo de tres meses desde la entrada en vigor de la presente ley.

Segunda. Inscripción de las instalaciones ganaderas existentes

1. Las explotaciones ganaderas y sus unidades productivas inscritas a la entrada en vigor de la presente ley en la Lista de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana quedarán automáticamente inscritas en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana que crea la presente ley.

2. Los datos de inscripción se obtendrán del contenido de la Lista y del Libro de Explotación Ganadera, manteniéndose, de ser técnicamente posible en cuanto a la llevanza del registro, el número de la explotación.

3. En el plazo de seis meses las consellerías competentes en los demás registros administrativos a que se refiere el artículo 21 de esta ley deberán comunicar los datos correspondientes al Registro de Explotaciones Ganaderas.

Tercera. Condiciones de las instalaciones existentes

1. Todas las instalaciones ganaderas existentes a la entrada en vigor de esta ley deberán cumplir las condiciones constructivas que ésta exige con carácter general, en los términos que se establecen en los apartados siguientes.

2. Las instalaciones ganaderas existentes deberán cumplir las referidas condiciones constructivas en el plazo máximo de 30 meses desde la entrada en vigor de la presente ley. De no cumplirlas se les aplicarán las medidas previstas en esta ley para los supuestos de incumplimiento de tales condiciones.

3. Las instalaciones ganaderas existentes a la entrada en vigor de la presente ley que no respeten las distancias que exige el artículo 54 se mantendrán, sin que en ningún caso, dichas instalaciones, puedan ampliarse si ello implica reducción de la distancia entre las mismas.

4. Las instalaciones ganaderas que a la entrada en vigor, con fecha 20 de mayo de 1995, del Decreto 76/1995, de 2 de mayo, del

Govern Valencià, estiguen inscrites en la Llista d'Explotacions Ramaderes, i que manquen de llicència municipal d'activitat i no la puguen obtenir per raons urbanístiques relatives al seu emplaçament, podran continuar exercint provisionalment l'activitat ramadera durant un període màxim de 15 anys, sempre que les instal·lacions complisquen les condicions higièniques, sanitàries, de benestar animal i mediambientals legalment exigides, adoptant les mesures correctores que, si és procedent, dirigides al compliment de les dites condicions, puguen ser requerides als seus titulars per part de les administracions mediambiental i pecuària, així com per l'ajuntament competent.

A tots els efectes, fins i tot la contractació dels subministraments, l'exercici provisional de l'activitat ramadera, legalment, a l'empara de la present disposició, s'acreditarà mitjançant el certificat de la inscripció de la unitat productiva en el Registre d'Explotacions Ramaderes de la Comunitat Valenciana, en el qual no hi haja constància d'haver dictat resolució administrativa de clausura i cessament de l'activitat per l'incompliment dels requeriments d'adopció de mesures correctores mencionats.

5. La conselleria competent en producció animal mantindrà durent el temps de vigència d'aquest període transitori una línia d'ajudes per al trasllat de les explotacions ramaderes des de les ubicacions prohibides per la normativa urbanística d'aplicació als emplaçaments autoritzats.

Quarta. Comunicació dels programes de selecció i hibridació

Els establiments actualment en funcionament dedicats a la cria, producció i venda d'animals, o del seu semen, òvuls o embrions, amb destinació a la producció ramadera en altres explotacions, hauran d'elaborar i presentar a la conselleria competent en matèria de producció i sanitat animal els seus programes de selecció i hibridació a què es referix l'article 50 de la present llei, en el termini màxim de sis mesos des de la seua entrada en vigor.

Cinquena. Inscripcions en el Registre d'Alimentació Animal

1. Els establiments i operadors radicats a la Comunitat Valenciana que participen en el procés d'elaboració i distribució d'aliments per als animals, que a l'entrada en vigor de la present llei es troben autoritzats de conformitat amb la reglamentació comunitària i estatal d'aplicació, seran inscrits d'ofici per la conselleria competent en el Registre d'Alimentació Animal de la Comunitat Valenciana.

2. En el cas d'establiments i operadors respecte dels quals la reglamentació comunitària i estatal en matèria d'alimentació animal no tinga establert un règim d'autorització o control administratiu previ, quan es troben en l'exercici de la seua activitat a l'entrada en vigor de la present llei, hauran d'efectuar la comunicació a què es referix l'article 59.2 al Registre d'Alimentació Animal de la Comunitat Valenciana, en el termini màxim de tres mesos des de la entrada en vigor esmentada.

Sisena. Comunicació d'activitats relatives a fems i purins

Els establiments distints a les explotacions ramaderes que, a l'entrada en vigor de la present llei, realitzen activitats d'arreglada, concentració i tractament de fems i purins, hauran d'efectuar la comunicació de les seues activitats a la conselleria competent, a què es referix l'article 72.3, en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor de la llei.

Setena. Inscripció en el Registre d'Operadors Comercials

Els operadors comercials pecuaris que, a l'entrada en vigor de la present llei, realitzen la seua activitat en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, hauran d'inscriure's en el Registre d'Operadors Comercials Pecuaris de la Comunitat Valenciana en el termini de tres mesos des de la seua entrada en vigor.

Huitena. Adopció dels programes sanitaris de les explotacions

Les explotacions ramaderes en funcionament a l'entrada en vigor de la present llei hauran d'elaborar i posar en marxa els seus

Gobierno Valenciano, estuvieran inscritas en la Lista de Explotaciones Ganaderas, y que carezcan de licencia municipal de actividad y no puedan obtenerla por razones urbanísticas relativas a su emplazamiento, podrán continuar ejerciendo provisionalmente la actividad ganadera durante un periodo máximo de 15 años, siempre que las instalaciones cumplan las condiciones higiénicas, sanitarias, de bienestar animal y medioambientales legalmente exigidas, adoptando las medidas correctoras que, en su caso, dirigidas al cumplimiento de dichas condiciones, puedan ser requeridas a sus titulares por parte de las administraciones medioambiental y pecuaria, así como por el ayuntamiento competente.

A todos los efectos, incluso la contratación de los suministros, el ejercicio provisional de la actividad ganadera, legalmente, al amparo de la presente disposición, se acreditará mediante el certificado de la inscripción de la unidad productiva en el Registro de Explotaciones Ganaderas de la Comunidad Valenciana, en el que no haya constancia de haberse dictado resolución administrativa de clausura y cese de la actividad por el incumplimiento de los referidos requerimientos de adopción de medidas correctoras

5. La conselleria competente en producción animal mantendrá durante el tiempo de vigencia de este período transitorio, una línea de ayudas para el traslado de explotaciones ganaderas desde ubicaciones prohibidas por la normativa urbanística de aplicación a emplazamientos autorizados.

Cuarta. Comunicación de los programas de selección e hibridación

Los establecimientos actualmente en funcionamiento dedicados a la cría, producción y venta de animales, o de su semen, óvulos o embriones, con destino a la producción ganadera en otras explotaciones, deberán elaborar y presentar a la conselleria competente en materia de producción y sanidad animal sus programas de selección e hibridación a que se refiere el artículo 50 de la presente ley, en el plazo máximo de seis meses desde su entrada en vigor.

Quinta. Inscripciones en el Registro de Alimentación Animal

1. Los establecimientos y operadores radicados en la Comunidad Valenciana que participan en el proceso de elaboración y distribución de alimentos para los animales, que a la entrada en vigor de la presente ley se encuentren autorizados de conformidad con la reglamentación comunitaria y estatal de aplicación, serán inscritos de oficio por la conselleria competente en el Registro de Alimentación Animal de la Comunidad Valenciana.

2. En el caso de establecimientos y operadores respecto de los que la reglamentación comunitaria y estatal en materia de alimentación animal no tenga establecido un régimen de autorización o control administrativo previo, cuando se encuentren en el ejercicio de su actividad a la entrada en vigor de la presente ley, deberán efectuar la comunicación a que se refiere su artículo 59.2 al Registro de Alimentación Animal de la Comunidad Valenciana, en el plazo máximo de tres meses desde la referida entrada en vigor.

Sexta. Comunicación de actividades relativas a estiércoles y purines

Los establecimientos distintos a las explotaciones ganaderas que, a la entrada en vigor de la presente ley, realicen actividades de recogida, concentración y tratamiento de estiércoles y purines, deberán efectuar la comunicación de sus actividades a la conselleria competente, a que se refiere el artículo 72.3, en el plazo máximo de tres meses desde la entrada en vigor de la ley.

Séptima. Inscripción en el Registro de Operadores Comerciales

Los operadores comerciales pecuarias que a la entrada en vigor de la presente ley estén realizando su actividad en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana, deberán inscribirse en el Registro de Operadores Comerciales Pecuaris de la Comunidad Valenciana en el plazo de tres meses desde su entrada en vigor.

Octava. Adopción de los programas sanitarios de las explotaciones

Las explotaciones ganaderas en funcionamiento a la entrada en vigor de la presente ley deberán elaborar y poner en marcha sus

programes sanitaris, d'acord amb el que exigix l'article 81, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor de la llei.

Novena. Constitució de les comissions locals i territorials de pastures

1. Els ajuntaments de la Comunitat Valenciana hauran de constituir la seua Comissió Local de Pastures en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor de la present llei, llevat que dins del primer mes des de l'entrada en vigor presenten a la direcció general competent en matèria de producció animal, que haurà de resoldre així mateix en el termini d'un mes, la seua sol·licitud d'exclusió de l'aplicació del règim d'ordenació de l'aprofitament de pastures, herbes i restolles, a l'empara de les disposicions de l'article 86 de la present llei.

2. Les comissions territorials de pastures de la conselleria competent es constituïran en el termini d'un mes des de l'entrada en vigor d'esta llei.

Desena. Ordenances de pastures en vigor

Les ordenances de pastures anteriorment aprovades mantindran la seua vigència durant una campanya ramadera completa després de l'entrada en vigor de la present llei, sense perjudici de l'aplicació immediata dels preceptes d'esta l'aplicació directa dels quals siga possible sense necessitat de desplegament per l'ordenança de pastures.

Onzena. Pagaments depositats per aprofitaments de pastures anteriors

Els ajuntaments podran disposar, per a fins d'interés municipal agrari, una vegada que es produïska la renúncia o la prescripció del dret al seu cobrament pels titulars de les explotacions agràries creditors, de les quantitats que els corresponguen en concepte de preu d'aprofitament de les seues pastures, i que es troben depositades en la tresoreria dels dits ajuntaments en aplicació del règim d'aprofitament de pastures anterior a la present llei.

Dotzena. Comunicació dels laboratoris de diagnòstic veterinari

Els laboratoris dedicats al diagnòstic veterinari que, exercint la seua activitat a la Comunitat Valenciana, es troben en funcionament a l'entrada en vigor de la present llei, hauran d'efectuar a l'administració pecuària de la Generalitat la comunicació a què es referix l'article 118.4 en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor de la llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades les disposicions de rang igual o inferior que s'oposen a les disposicions de la present llei en el seu àmbit objectiu i territorial d'aplicació.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Exempció de taxes als membres de les ADS

Els ramaders i titulars d'explotacions ramaderes que pertanguen a una agrupació de defensa sanitària estaran exempts de les taxes de la Generalitat establides en matèria de moviment de bestiar i de diagnòstic de laboratori.

Segona. Desplegament reglamentari

1. El Govern Valencià dictarà les disposicions reglamentàries necessàries per al desplegament i l'execució de la present llei.

2. El decret regulador de la utilització directa de fems i purins com a fertilitzants en les explotacions agràries, a què es referix l'article 72.2 de la present llei, el prendrà el Govern Valencià en el termini màxim de 12 mesos.

programas sanitarios, conforme lo exigido en el artículo 81, en el plazo máximo de seis meses desde la entrada en vigor de la ley.

Novena. Constitución de las comisiones locales y territoriales de pastos

1. Los ayuntamientos de la Comunidad Valenciana deberán constituir su Comisión Local de Pastos en el plazo de tres meses desde la entrada en vigor de la presente ley, salvo que dentro del primer mes desde dicha entrada en vigor presenten a la Dirección General competente en materia de producción animal, que deberá resolver asimismo en el plazo de un mes, su solicitud de exclusión de la aplicación del régimen de ordenación del aprovechamiento de pastos, hierbas y rastrojeras, al amparo de lo dispuesto en el artículo 86 de la presente ley.

2. Las comisiones territoriales de pastos, de la conselleria competente, se constituirán en el plazo de un mes desde la entrada en vigor de esta ley.

Décima. Ordenanzas de pastos en vigor

Las ordenanzas de pastos anteriormente aprobadas mantendrán su vigencia durante una campaña ganadera completa después de la entrada en vigor de la presente ley, sin perjuicio de la aplicación inmediata de aquéllos de los preceptos de ésta cuya aplicación directa sea posible sin necesidad de desarrollo por la ordenanza de pastos.

Undécima. Pagos depositados por aprovechamientos de pastos anteriores

Los ayuntamientos podrán disponer, para fines de interés municipal agrario, una vez se produzca la renuncia o la prescripción del derecho a su cobro por los titulares de las explotaciones agrarias acreedores, de las cantidades que les correspondan en concepto de precio de aprovechamiento de sus pastos, y que se encuentren depositadas en la Tesorería de dichos ayuntamientos en aplicación del régimen de aprovechamiento de pastos anterior a la presente ley.

Duodécima. Comunicación de los laboratorios de diagnóstico veterinario

Los laboratorios dedicados al diagnóstico veterinario que, ejerciendo su actividad en la Comunidad Valenciana, se encuentren en funcionamiento a la entrada en vigor de la presente ley, deberán efectuar a la administración pecuaria de la Generalitat la comunicación a que se refiere el artículo 118.4 en el plazo máximo de tres meses desde la entrada en vigor de la ley.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Quedan derogadas las disposiciones de igual o inferior rango que se opongan a lo dispuesto en la presente ley en su ámbito objetivo y territorial de aplicación.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Exención de tasas a los miembros de las ADS

Los ganaderos y titulares de explotaciones ganaderas que pertenezcan a una Agrupación de Defensa Sanitaria estarán exentos de las tasas de la Generalitat establecidas en materia de movimiento de ganado y de diagnóstico laboratorio.

Segunda. Desarrollo reglamentario

1. El Gobierno Valenciano dictará las disposiciones reglamentarias necesarias para el desarrollo y ejecución de la presente ley.

2. El decreto regulador de la utilización directa de estiércoles y purines como fertilizantes en las explotaciones agrarias, a que se refiere el artículo 72.2 de la presente ley, se adoptará por el Gobierno Valenciano en el plazo máximo de 12 meses.

Tercera. Entrada en vigor

Esta llei entrarà en vigor als 20 dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 4 de març de 2003

El president de la Generalitat Valenciana
JOSÉ LUIS OLIVAS MARTÍNEZ

Conselleria de Justícia i Administracions Públiques

DECRET 18/2003, de 4 de març, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova la constitució del Consell Valencià dels Col·legis de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències i es disposa la inscripció en el Registre de Col·legis Professionals i de Consells Valencians de Col·legis Professionals. [2003/2751]

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 31, apartat 22, conferix a la Generalitat competència exclusiva en matèria de col·legis professionals i exercici de les professions titulades, sense perjudic del que disposen els articles 36 i 139 de la Constitució.

La Llei 6/1997, de 4 de desembre, de la Generalitat, de Consells i Col·legis Professionals de la Comunitat Valenciana, en l'article 14, apartat 1, disposa que quan en el territori de la Comunitat Valenciana es constituïsquen o existisquen dos o més col·legis professionals de la mateixa professió, estos es constituïran en Consell Valencià de Col·legis Professionals, en el qual s'hauran d'integrar tots els col·legis professionals de l'esmentat àmbit territorial de la mateixa professió.

Igualment, l'apartat 2 del citat precepte legal estableix que el Consell de la Generalitat, mitjançant decret, aprovarà la constitució dels Consells Valencians de Col·legis Professionals, amb àmbit d'actuació a la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, l'article 36 del Reglament de desplegament de la citada Llei 6/1997, de 4 de desembre, aprovat pel Decret 4/2002, de 8 de gener, del Consell de la Generalitat, estableix que haurà de constituir-se el corresponent Consell Valencià de Col·legis Professionals a iniciativa de les juntes de govern o directives dels col·legis professionals reconeguts per la Generalitat, que complisquen amb els requisits establerts.

El Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de València, l'àmbit territorial del qual s'estén a les províncies de València i Castelló, i el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències d'Alacant, han adoptat acords de constitució del Consell Valencià dels Col·legis de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències, i sol·liciten la seua inscripció en el Registre de Col·legis Professionals i de Consells Valencians de Col·legis Professionals.

Igualment, en compliment del que disposa l'article 38.3 del Reglament de desplegament de la citada Llei 6/1997, de 4 de desembre, aprovat pel Decret 4/2002, de 8 de gener, del Consell de la Generalitat, la constitució del Consell Valencià dels Col·legis Professionals que ens ocupa ha sigut informada favorablement per la Conselleria de Cultura i Educació, per ser la que guarda relació amb l'activitat professional.

En virtut d'això, fent ús de les competències atribuïdes per l'article 35, apartat c), de la Llei, 5/1983, de 30 de desembre, de Govern Valencià, en relació amb el que estableix l'article 14 de la Llei 6/1997, de 4 de desembre, de la Generalitat, de Consells i Col·legis Professionals de la Comunitat Valenciana, a proposta del conseller de Justícia i Administracions Públiques, conforme amb el

Tercera. Entrada en vigor

Esta ley entrará en vigor a los 20 días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalita Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta Ley.

Valencia, 4 de marzo de 2003

El presidente de la Generalitat Valenciana
JOSÉ LUIS OLIVAS MARTÍNEZ

Conselleria de Justicia y Administraciones Públicas

DECRETO 18/2003, de 4 de marzo, del Consell de la Generalitat, por el que se aprueba la constitución del Consejo Valenciano de los Colegios de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias y se dispone su inscripción en el Registro de Colegios Profesionales y de Consejos Valencianos de Colegios Profesionales. [2003/2751]

El Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, en su artículo 31, apartado 22, confiere a la Generalitat competencia exclusiva en materia de colegios profesionales y ejercicio de las profesiones tituladas, sin perjuicio de lo dispuesto en los artículos 36 y 139 de la Constitución.

La Ley 6/1997, de 4 de diciembre, de la Generalitat, de Consejos y Colegios Profesionales de la Comunidad Valenciana, en su artículo 14, apartado 1, dispone que cuando en el territorio de la Comunidad Valenciana se constituyan o existan dos o más colegios profesionales de la misma profesión, éstos se constituirán en Consejo Valenciano de Colegios Profesionales, en el que se deberán integrar todos los colegios profesionales del citado ámbito territorial de la misma profesión.

Así mismo, el apartado 2 del citado precepto legal establece que el Consell de la Generalitat, mediante Decreto, aprobará la constitución de los Consejos Valencianos de Colegios Profesionales con ámbito de actuación en la Comunidad Valenciana.

Por su parte, el artículo 36 del Reglamento de desarrollo de la citada Ley 6/1997, de 4 de diciembre, aprobado por el Decreto 4/2002, de 8 de enero, del Consell de la Generalitat, establece que deberá constituirse el correspondiente Consejo Valenciano de Colegios Profesionales a iniciativa de las juntas de gobierno o directives de los colegios profesionales reconocidos por la Generalitat que cumplan con los requisitos establecidos.

El Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de València, cuyo ámbito territorial se extiende a las provincias de València y Castellón, y el Colegio Oficial de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias de Alicante, han adoptado acuerdos de constitución del Consejo Valenciano de los Colegios de Doctores y Licenciados en Filosofía y Letras y en Ciencias, solicitando su inscripción en el Registro de Colegios Profesionales y de Consejos Valencianos de Colegios Profesionales.

Asimismo, en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 38.3 del Reglamento de desarrollo de la citada Ley 6/1997, de 4 de diciembre, aprobado por el Decreto 4/2002, de 8 de enero, del Consell de la Generalitat, la constitución del Consejo Valenciano de los Colegios Profesionales que nos ocupa ha sido informada favorablemente por la Conselleria de Cultura y Educación, al ser la que guarda relación con la actividad profesional.

En su virtud, en uso de las competencias atribuidas por el artículo 35, apartado c), de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de Gobierno Valenciano, en relación con lo preceptuado en el artículo 14 de la Ley 6/1997, de 4 de diciembre, de la Generalitat, de Consejos y Colegios Profesionales de la Comunidad Valenciana, a propuesta del conseller de Justicia y Administraciones Públicas, con-